

1609

446

~~unhappy~~

2000

lib

~~1641~~

3729

142

нчс 243

7

12-64

8056-57

Պ Ե Ր Տ Է Օ ՀՈԳՆԻՈՐ

Պարունակող բազում և զանա-
զան ջերմեռանդական աղօթից :

Ըստ պաշտօնաւորութեան պէտք
և ժամանակի :

Թարգմանել 'ի Յովհաննէ վարձ-
դապետէ Կոստանդնուպօլսեցւոյ :

Յորում յետոյ յոմանց յաւելան
եօթն սաղմոսքն ապաշխարութեւ :
Պատրաստութի բրիստոնէաբար մե-
ռանելոյ : Հաւատով խոստովանիմն
և նշանակութեք խորհրդոց սբյ Պա-
տարագին 'ի վր չարչարանաց ան մե-
րոյ յսի քծի :

Տպագրելաւ Յով Տէրման 1787.

Ն Թ Ր Ն Ս :

Ն Տպարանի Հարց Մխիթարեանց
Հրամանաւ Բժմաւորաց :

Իւրաքանչեւ-բ հաւատարմութեան քրիս-
տոնէոյ յորժամ յառնել յանկող-
նոյ յառաւօտոս, պարտի նստի
կիւնը զինքն նշանաւս արեւոյ իշա-
շին տանելով:

ԵՆՈՒՆ ՀՕՐ,
և Որդւոյ, և Հոգ-
ւոյն սրբոյ: Եմեն:

Եւ յեւոյ հապուցանել տա նա
զաղօլն հեթեւորս:

Այր մեր որ յերկինս ես, սք
եղիցի անուն քո. եկեսցի
արքայութի քո. եղիցին կամք

քո որպէս յերկինս և յերկրի .
 Օհաց մեր հանապազօրդ տոբ
 մեզ այսօր . և թող մեզ զպար-
 տիս մեր , որպէս և մէք թողումք
 մերոց պարտապանաց . և մի տա-
 նիր զմեզ 'ի փորձութիւն . այլ
 փրկեա՛ն զմեզ 'ի չարէ . զի քո
 է արքայութի և զօրութիւն և
 փառք յաւիտեանս . Ամէն :

Աղջոյն քեզ Սարիամ , լի շը-
 նորհօք , տէր ընդ քեզ :
 Օրհնեալ ես դու 'ի կանայս ,
 և օրհնեալ է պտուղ որովայնի
 քո յս : Արբուհի Սարիամ
 մայր ան , բարեխօսեա՛ն վս մեր
 մեղաւորացս այժմ , և 'ի ժա-
 մու մահու մերոյ . Ամէն :

Եւ աւատամ 'ի մի ան հայրն
 ամենակարօղ՝ յարարին
 երկնի և երկրի : Եւ 'ի յս քո
 որ-

որդի նր միածին նորն մեր . որ
 յգացաւ 'ի հոգւոյն սրբոյ . ծնաւ
 'ի մարիամայ կուսէն . չարչա-
 րեցաւ ընդ պոնտացւով պիղա-
 տոսիւ , խաչեցաւ , մեռաւ , և
 թաղեցաւ . էջ 'ի դժոխս . յեր-
 րորդ աւուր յարեաւ 'ի մեռե-
 լոց : Համբարձաւ յերկինս .
 նստի ընդ աջմէ ւնջ հօր ամենա-
 կարողի : Աւստի գալոց է դա-
 տել զկենդանիս և զմեռելոյս :
 Հաւատամ 'ի հոգին սբ . 'ի սբ
 կաթուղիկէ եկեղեցին . 'ի հա-
 ղորդութի սրբոց . 'ի թողութի
 մեղաց . 'ի յարութի մարմնոց .
 և 'ի կեանս յաւիտենականս .
 Ամէն :

Պատհանամ զքէն տէր իմ և
 անձ իմ 'ի բոլոր սրտէ իմ
 մէ , և 'ի բնաւից մտաց իմոց .
 զի 'ի գիշերիս յայսմիկ արժա-

Ա 4

նի

նի տրարեր զիս պահել և պահ-
 պանել, ոչ յաղագս իմոյ բա-
 րեգործութեն, զի իրաւի մեղա-
 ւոր եմ ես. այլ վս քոյոյ մե-
 ծի գթութեն և բարերարութեն :
 Աս որոյ խոնարհութիւն աղաչեմ
 զքեզ. տուր ինձ զմեծագին շը-
 նորհ քո սք, առանց որոյ ոչ
 ինչ կարեմ տունել. որպէս զի
 նովաւ կարիցեմ կառավարել զիս
 այսօր 'ի փառս քոյոյ անսոյնոյ
 հանդիսավահութեն, 'ի փրկու-
 թիւն հոգւոյ իմոյ, և 'ի յօգուտ
 մերձաւորաց իմոց : Այլ և օգ-
 նեալ ինձ ով քաղցր տէր իմ,
 զի կարիցեմ այսուհետեւ սկսա-
 նիլ զբարիս խորհիլ, խօսիլ, և
 գործել, և փոխել զկենցաղա-
 վարութի իմ անպատեհ, և առ-
 նել զամ ինչ այսօր, և 'ի բո-
 լոր կեանս 'ի պատիւ և 'ի փառս
 անուն քոյ սրբոյ : Ամէն :

ՏԻ

Տ ր իմ յն քս, թէպէտ մե-
 ղաւոր եմ ես, և անարժան
 քոյոց շնորհաց, յաղագս ծան-
 րութեան իմոյ չարագործութե,
 սակայն դաւանիմ ճշմարտապէս,
 հաւատամ բոլորով սրտիւ, և
 խոստովանիմ բերանով զսք կա-
 թուղիկէ, և զառաքելական հա-
 ւատն հանդերձ իւրայնովք մա-
 սամբք, ըստ որում հաւատայ,
 և ուսուցանէ սք եկեղեցին հը-
 ոովմէական: Աւ քանզի եր-
 բեմն յանկարծակի հանդիպին
 կասկածանք բաղումք 'ի զանա-
 ղան փորձութիս, զորօրինակ 'ի
 մեծամեծ հիւանդութիս, և յայլս
 սոցին նմանս՝ յորոց փրկեսցէ
 զիս քոյդ ամենակարօղ զօրու-
 թիւն: Աթէ 'ի պատճառս նո-
 ցին կորուսանիցեմ զմիտս իմ,
 մինչդի տարակուսիցիմ 'ի վը ո-
 Ա 5 մանց

մանց սրբոյ հաւատոյն մասնկանց,
կամ թէ հաւանիցիմ մոլորու-
թեց ոմանց, աղերսեմ և հայ-
ցեմ թախանձանօք 'ի քումմէ
հանդիսավեհութէ, բարեխօ-
սութիւն սրբուհւոյ անձանին և
ամենից սրբոց, զիներիցես ինձ:
Վանդի կամիմ ևս կեալ և մե-
ռանիլ առանց հաւանելոյ եր-
բէք այսպիսեաց մեղաց, այսու
սրբազանի՜ հաւատով և մեծաւ
ջերմեռանդութիւն 'ի գոգ սրբա-
զանի մօրն իմոյ եկեղեցւոյ. որ
ոչ ամիտիէ զբազուկս իւրոյ զը-
թութե ընդդէմ այնոցիկ, որք
խոնարհութիւն դիմեն առ նա.
Ամէն.

Եւթի՛, առաւելագոյն հրէշտակն:

Դ խորոց սրտի իմոյ հեղու-
թեամբ մտաց աղաւթմ ըզ-
քեզ

քեզ ում գերապայծառ հոգի
 հրեշտակական, իշխան արքայու-
 թեան, որ ես կարգեցեալ 'ի
 ժամու ծննդեան իմոյ յամենա-
 ռատ աղբերէ հանդիսաւ լինու-
 թեանն այ 'ի պահպանութի, և
 'ի նախախնամութի իմոյ անար-
 ժանի անձին: Պահեաւ և պահ-
 պանեաւ զիս սցսօր 'ի պատրա-
 նաց, 'ի խարէութէ, և 'ի հը-
 նարից սատանայի: Եւ զի զօ-
 րութի նշանի սրբոյ խաչին կա-
 րիցեմ յաղթահարել զամ ցան-
 կութի մարմնական, զամ հպար-
 տութի կենցաղոյս, և զամ խա-
 բէութի հնոյ օձին: Եւ քան-
 զի աղերսանք իմ ոչ են ար-
 ժանիք, և ոչ բաւականք առ'ի
 ընդունիլ զոր հայցեմն, քն
 րոյ արաւ, զի աղօթիւք քովք
 հաճիցի տէր հեղուլ 'ի սիրտ իմ
 զվերնական շնորհ հոգւոյն սրբ-

բոյ : Օ՛ի որպէս տեսանես՝ մո-
լորիմ իմով ծուլութիւն և ան-
հոգութիւն արտաքոյ հրամանաց
փրկչին իմոյ, և գնամ 'ի ճա-
նապարհ խաւարային . մի ուրեմն
թողուր զիս 'ի բաց ո՛վ պահա-
պան հրեշտակ իմ, այլ որքան
տեսանես, թէ ոսոխն մեր սա-
տանայ կամիցի որսալ զիս ուռ-
կանաւ մեղաց, այնքան քոյով
սովորականաւ բարեգթութիւնդ
զգուշապէս լեր ինձ օգնական :
Այնպէս ևս աղաչեմ զքեզ, ո՛վ
պատուական հրեշտակդ այ, զի
'ի ժամու մահո՛ւն իմոյ մի ձգի-
ցէ զիս սատանայ 'ի խորս յու-
սահատութե՛ն, այլ զինաւորե-
ցեալ զինուք սրբոյ եկեղեցւոյ
կարիցեմ յաղթահարել զամե-
նայն զօրութի թունաւորի օձին :
Եւ այսպէս քոյով նպաստու-
թեամբդ առաջնորդեալ ինձ մին-
չե

չև 'ի վերնական տեսութի ստեղծողին իմոյ, զի արդեամբք չարաւանաց նորին հանդերձ համայնիւք երջանկօք քաղաքակցօք կարիցեմ հրճուիլ յանդրաւականում խնդութեան,

Ամէն :

Յորժամ ելանէ ոչ 'ի գոմէ 'ի գուրս, պարտի կեւելլ պէտքն նշանաւսս սրբոյ խաչին տանելով :

Յանուն հօր, և որդւոյ, և հոգւոյն սրբոյ, Ամէն :

Եւ յեփոյ սկսանիլ պաղօքս հրեւելալ :

Խաղաղութի ան իմոյ եղիցի միշտ և հանապազ ընդիս, և ընդ համայնից զսկերաց և անդամոց իմոց, Ամէն :

Ուղղեա՛ւ ո՛վ տէր իմ զգնացս
 իմ աղօթ, և զնամ աւուրս
 կենաց իմոց . և դիր պահապան
 աչաց իմոց , զի մի՛ տեսանիցեմ
 զունայնութի՛ն . սանձեա՛ւ ևս զը-
 զու իմ , զի մի՛ յանցանիցեմ
 ընդդէմ քում հանդիսավեհու-
 թեան . Ամէն :

ՏԻ իմ յս քս որդի անկեն-
 դանուոյ , աղաչեմ զքեզ
 միջնորդութիւն հնդից սրբազա-
 նից վիրաց քոյոյ մարմնոյդ , զի
 հաճիցիս պահպանել աղօթ
 զհինգ զգայութիս մարմնոյ իմոյ ,
 և արտամերժիցես յինէն զնաւս
 խորհուրդս , և զերեւակայութիս
 աղտեղիս , որք հեռացուցանեն
 զսիրա իմ 'ի քէն . և դու լեր
 յոյս իմ , և գանձ հոգւոյ ի-
 մում . Ամէն :

Յոր-

Յորժամ հասանի՛ն դուռնս ո՞ր է-
կեղեցւոյն , պարտի կիւիւղ զինքն
նշահաւս պիտոյ խաչին տ-
սելով :

Յանուն հօր , և որդւոյ , և հոգւ-
ւոյն սրբոյ . Ամէն :

Սնացէք աստ ձիւ վատթար
և ընդունայն խորհուրդք :
Իսկ դու ձիւ անձն իմ պատրաստ
լեր ՚ի տանն նոյ աստ ՚ի երկիր-
պաղանել և գոհանալ զնոնէ նոյ
և զիրկէն քումմէ յնէ քնէ .
Ամէն :

Եւ ՚ի հասնելն յեկեղեցին պար-
տի տսել :

Տր իմ և նա իմ , մտանեմ
ես ՚ի տուն քո սք աստ ՚ի
երկիրպաղանել քեզ՝ գոհանալ
զքէն ,

զքէն , և խոստովանիլ զանուն
քո սբ . վս զի բարի է յոյժ .
առ 'ի ընդունիլ զթողութի մե-
ղաց իմոց , և շահաւորիլ շնոր-
հիւ քով սրբով . Ամէն :

Եւ յառնուին զքուս օրհնութի
պարտի ինչէլ զեհիւ նշանաւ սբ
խաչէն տաւելով :

Յօղեալ յիս մշտկաւ , և սբ
եղէց . լուալ զիս , և քան
զծիւն սպիտակ եղէց :

Եւ 'ի գնալն տաւովն սրբոյ սե-
ղանոյն պարտի տաւել :

Երկիրպագանեմ քեզ , և բա-
րեբանեմ զքեզ տէր իմ
յս քս , որ զօրութբ սրբոյ խա-
չին ազատեցեր զբոլոր աշխարհ :
Իաց տր զբերան իմ , զի օրհ-
նիցեմ զանուն քո սբ , և սրբ-
բեա

բեա՛ զսիրտ իմ յամենից ու-
նայնուեց, և ՚ի պղծոց խորհր-
դոց, զի ընդունակ լինիցիմ
քոյոց անայնոց շնորհաց:

Եւ յեւանելն չահանային ՚ի սը-
բապնադանէն, և ՚ի գալն աս-
ջէ Բէթն աս ՚ի սկսանիւ պա-
տարագ, պարսի աս-
նէլ:

Ով բարեգութ ար իմ յս քս՝
հայցեմ ՚ի քէն խոնարհու-
թեամբ, զի բարեխօսութիւնք,
արդեամբք, օժանդակութիւնք,
չարչարանօք, և աղօթիւք ա-
մենից սքց հրեշտակաց և հրեշ-
տակապետաց, նահապետաց,
մարդարեից, առաքելոց, մար-
տիրոսաց, հայրապետաց, և կու-
սանաց, այլ և շնորհօք հոգ-
ւոյն սրբոց հաճիցիս հեղուլ ՚ի
սիրտ

սիրտ իմ զճշմարիտ զղջումն. ունի
 զի կարիցեմ ճանաչել զխղճմը-
 տանաց իմոց չարութիւնս, և խոս-
 տովանիցիմ առանց պատճառա-
 նաց զաղտեղութիւնս իմոց յան-
 ցանաց: Եւ տո՛ւր ինձ տէր
 զշնորհքոս սք, զի կարիցեմ
 առնել զպատշաճաւոր ապաշ-
 խարութիւնս, և այսպէս՝ ողորմու-
 թեամբքոյ բարեգթութեդ
 ջնջեսցին մեղք իմ. Ամէն:

Սինչ Ժողովարանն ասէ զԼուսնայեց
 փոխն, պարտ է տանել:

Ով քաղցրագունեղ յս, ան-
 կանիմ առ ոտս քոյ մեծաւ
 խոնարհութեմ, զորս և բաղձամ
 ոռոգել, լուանալ իսկ իմովք ար-
 տաստէօք. վասն զի յարայիշեմ
 զտպեղութիւն մեղաց իմոց, զորս
 ընդդէմ անձայնոյ քում գործե-
 ցի

Թի հանդիսավեհութե : Որ և
 աղաչեմ զքեզ տէր ողորմեաց
 ինձ մեղաւորիս, զի եմ աղքատ
 և թշուառ քո ստեղծունած, վե-
 րագնեցեալ իսկ'ի քէն արեամբ
 քոյով պատուականաւ, և մի'
 իսպառ ըստ իմում պատժեր զիս
 ապարդիւնաւորութե, տէր իմ
 ահա յիշեցի'ի բոլորէ իմմէ սրբ-
 տէ զսխալանս իմ, զհատուցումն
 նց, յորոց և զօրհուրեցայ :
 Ուստի մեծաւ խոնարհութե նո-
 ցին'ի քէն խնդրեմ զթողու-
 թիւն, առաջադրելով ինձ օգ-
 նութե քոյոց շնորհաց ոչ եր-
 բէք յապագայս վերասահիլ'ի
 նոյն յանցանս, մեծաւ իսկ զգու-
 շութե զհոգ ունել անձին իմոյ,
 և զքեզ սիրել յամ սրտէ
 իմմէ . Ամէն :

Այնչառ ասի, Խոստովանիմ առաջի
այ, պարտ է ե ժողովրդեանն
ասել:

Խոստովանիմ առաջի այ ա-
մենակարողի, և երանուհ-
ւոյ մարիամու միշտ կուսին. ե-
րանելոյն միքայելի հրեշտակա-
պետին, երանելոյն յովհաննու
մկրտչին, սբց առաքելոցն պետ-
րոսի, և պօղոսի, և սբյ հօրն
մերոյ գրիգորի լուսաւորչին, և
ամենից սրբոց, և առաջի քոյ
հայր սբ. քանզի մեղայ յոյժ,
խորհրդով, բանիւ, և գործով.
վայ ինձ, վայ ինձ, և յաւէտ
վայ ինձ: Աս որոյ աղաչեմ
զերանուհի մարիամ միշտ կոյսն,
զերանելի միքայել հրեշտակա-
պետն, զերանելի յովհաննէս
մկրտիչն, զսբ առաքեալս պետ-
րոս, և պօղոս, զերանել հայրն
մեր

մեր զսրն գրիգոր լուսաւորինն,
 և զամենայն սուրբս, և զքեզ
 հայր աղօթել լիս իմ առ տէր
 անձ մեր:

ՍԴՆԸ խահանայն տակ, ԼԵ-
 րեայէ, պարսի և ասել:

Ո՞վ գթած և բարեգութ աս
 իմ յս քս, միայնակ յոյս և
 փրկութի հոգւոյ իմոյ. հայցեմ
 ՚ի քէն, ընկալ զխոստովանու-
 թիւն իմ, և շնորհեա՛ ինձ զճըշ-
 մարիտ զղջումն սրտի. զի լայ-
 ցեմ, և ողբայցեմ զծուլութի
 իմ, և զանհոգութի իմ, զորս
 ընդդէմ մեծի քում հրամանի
 գործեալ եմ. այլ և ուսո՛ ինձ,
 զի զայս առնիցեմ հանդերձ խո-
 նարհութիւն և մաքրութիւն սրտի.
 Լմէն:

ՍԴՆԸ

Այնչապէս, Յայս ցարէն հոգեւորա-
հայ, պարտ է ասել:

Ո՛վ անձ յաւիտենական, խըն-
դամ միշտ և հրճուիմ, զի
դու ես այն, որ ես. և ոչ այլ
որ է էակ, եթէ ոչ քեւ, և 'ի
քէն: Ո՛վ մեծութիւն անհուն,
դու բարւոք գիտես զքեզ թէ
զինչ ես. գիտես քաջապէս և
զիս. զի դու ես ան: Իսկ թէ
զինչն իմ խնդրեսցես, ոչ այլ
ինչ եմ խկապէս, եթէ ոչ
ոչինչ: Ո՛վ ողորմածագունեղ
տէր՝ աղաչեմ և խնդրեմ 'ի քէն
զթողութի յանցանաց այնոցիկ
արանց, որք կան 'ի մեղս մա-
հացուս. և խոնարհապէս մաղ-
թեմ 'ի քէն՝ քն մեծագին ա-
րեան քոյ, և մահուն, և չար-
չարանաց, զի ներշնչեցես 'ի նո
զցաւս կատարեալս, սակս սխա-
լտ.

լանաց իւրեանց անցելոց, և զա-
 պաշխարութիս իսկականս վասն
 իւրեանց համայնից մեղաց, ոնդ
 զի փառաւորիցի անուն քո և
 նորքօք և 'ի նոսա: Հնծամ միշտ
 և խայտամ ով տէր իմ և ան-
 իմ, մինչ նկատեամ զհրեշտակս
 որք քեզ երկիրպագանեն: Եւ
 ողբամ զիս դառնապէս, մինչ
 տեսանեմ զմարդիկ, որք զքեզ
 անգիտանան՝ կամ մոռանան:
 Ես սակայն ընդ այնոցիկ երա-
 նելեաց հոգւոց քեզ յար եր-
 կիրպագանեմ: Եւ ըղձամ
 և կարօտիմ, զի աշխարհ ան-
 զքեզ ճանաչիցէ տիրանդ, հոգ-
 ւով իսկ և ճշմարտութիւն քեզ
 երկիրպագանիցէ: Այլ տէր
 թգւոր փառաց, վերացո՛ղ զսիրտ
 իմ 'ի բարձունս, ոնդ զի փա-
 ռաւորեցից զանուն քո սբ յեր-
 կինս, որպէս հրեշտակք փա-
 ռա-

աւարեն զնա : Եւ զի զոր ինչ
 և ասիցեմ և առնիցեմ, վասն
 քոյոց առնիցեմ փառաց թարց
 զիմոյն խնդրելով անձին :

Լ՝մէն :

ՍԵՆՆ ասի, ՍԷ ԹԺ, պարտի
 և ժողովրդական Երգել զնոյն
 արարէս Թշու և յամս
 արարէս :

ՍԷ ԹԺ, օժ և Հղօր, սԷ և
 անմահ. ողորմեաց մեղ :

ՍԷ ԹԺ, սԷ և Հղօր, սԷ և ան-
 մահ. ողորմեաց մեղ :

ՍԷ ԹԺ, սԷ և Հղօր, սԷ և ան-
 մահ. ողորմեաց մեղ :

Իւ Բնի Ընկենաւոնս զհարգա-
 ընկաւանս եւ զառարկելաւանս եւ
 զաւելաբարանն, որոքս Է հարգելա-
 ընկել Էալ եւ ունինդիւր ընկել
 հրամանին չնի, եւ յեպոյց ասել' Է
 Բրաւնս զհաւաքաւանս
 անյաղէա :

Աւատամ 'ի մի անձ, հայրն
 ամենակարծի, արարիչն
 երկնի եւ երկրի, երեւելաց ա-
 մենեցուն, եւ աներեւութից : Աւ
 'ի մի տէր յս քս, որդին ան
 միածին : Աւ 'ի հօրէ ծնեցեալ
 նախ քան զամ յաւիտեանս : Ա՛ծ
 յայ : Ըոյս 'ի լուսոյ, ան ճշ-
 մարիտ յայ ճշմարտէ ծնեցեալ,
 ոչ արարեցեալ, համագոյակից
 հօր՝ որով համայնք եղեն : Ա՛ծ
 վս մեր մարդկան, եւ վս մերոյ
 փրկութե եջ 'ի յերկնից, եւ
 ներմարմնացաւ հոգւովն սրբով
 ք Բ 'ի

'ի մարիամայ կուսէն՝ և մարդա-
 ցաւ : Խաչեցաւ ևս վն մեր՝
 ընդ պոնտացւով պիղատոսիւն .
 չարչարեցաւ, և թաղեցաւ : Եւ
 յարեաւ յերրորդում աւուր լը
 գրոց : Եւ համբարձաւ 'ի յեր-
 կինս՝ նստի ընդ աջմէ հօր : Եւ
 վերստին գալոց է հանդերձ փա-
 ռօք, դատել զկենդանիս և զմե-
 ռեալս, որոյ թագաւորու թե ոչ
 եղիցի վախճան : Եւ 'ի հողի
 սբ, տէրն և կենդանարարն . որ
 'ի հօրէ և յորդոյ յառաջագոյի :
 Ար ընդ հօր և ընդ որդւոյ 'ի
 միասին երկրպագի, և համա-
 փառաւորի . որ խօսեցաւ մար-
 գարէիւք : Եւ 'ի մի սբ կա-
 թուլիկէ և առաքելական եկե-
 ղեցի : Վառանիմ զմի մկրտու-
 թիւն 'ի թողութի մեղաց : Եւ
 սպասեմ յարութեան մեռելոց :
 Եւ կենաց աշագոյի յախան-
 նին . Լճն :

ՍԴՆ

ԱՆԷ ասի, ՍԷ ոչ յեբախայեց,
պարսպ է տսել:

Ո՛վ տէր իմ և անձ իմ, աղ-
բիւր անսպառ յաւիտենա-
կանի բարութե, աղաչեմ զքեզ
նկատեալ քոյով բնականաւ բա-
րեգթութեամբդ. 'ի չարչարանս
միածնի որդւոյ քոյ. զորս կրեաց
'ի փառս քոյ, և վն փրկութե
մերոյ: Ասյեաց 'ի հնազան-
գութին յարակայ, և յապաշ-
խարութի նորա, և թէ որպէս
խնդութի կրեաց զայնքան վիշտս
'ի պատիւ քո. զայնքան դառ-
նութի, զայնքան պարսաւումն,
և զայնքան նախատինս, հան-
դերձ անտանելեօք նեղութիւք,
զորս կրել կամ խորհիլ ոչ է
կար մարդկան: Աւ զայսոսիկ վն
կատարելոյ զքոյդ բարեհաճու-
թիւն: Ո՛վ բարեգութ հայր

դիտեան, թէ որպէս սիրելի որ-
 դին քո և տէրն մեր յս քս ե-
 բարձ միայնակ 'ի վերայ փայտի
 սրբոյ խաչին զմեզս աշխարհի,
 և լուսաց իւրով սրբազանիւ ա-
 րեամբ զամ աղտեղութի և զբիծ-
 մեր, մաքրելով զնա հրով իւ-
 րոյ ջերմագունեղի սիրոյն: Այն
 ինքն զոր դու կացուցեր դատա-
 ւոր՝ տալով նմա զամ իշխա-
 նութի առ'ի դատել զկենդանիս
 և զմեռեալս, վս մեծի սիրոյն
 իւրոյ կերպաւորեաց զինքն իրր
 յանցաւոր, և դատապարտեցաւ
 'ի մահ առ'ի զերծուցանել ըզ-
 պարտաւորս, ինքնին վճարելով
 զպարտս նոցին՝ գնով անմեղի ա-
 րեան իւրոյ: Ահ թէ որքան
 սաստկապէս սիրեցեր զիս տէր
 իմ, զի վս սիրոյ իմոյ ոչ խնայե-
 ցեր յորդին քո միածին. զինչ
 հատուցից քեզ ո՞վ հայր իմ ա-
 մե

Տենասուրբ, վն այնքանոյ հայ-
 րականի և իսկականի սիրոյ քոյ,
 զոր միջնորդութիւն միածնի քոյ
 հեղեր 'ի վն իմ: Արդ՝ ահա-
 լասիկ գովեմ զքեզ, բարեբա-
 նեմ զքեզ, դոհանամ զքէն,
 մեծացուցանեմ զքեզ, և ամե-
 նայն զօրութիւն իմով խոստովա-
 նիմ զքեզ, և օրհնեմ զանուն
 քո սբ: Աւ թէպէտ անօթ եմ
 ես ապականացու՝ բծաւորեցել,
 և վատթարացեալ ամենեքումբք
 ախտիւք, և ոչ ունիմ զընդու-
 նակութի և զարժանաւորութի
 գովելոյ զքեզ, որ ես արժանի
 ամ գովութե: Աւտի ով հայր
 իմ քաղցրագունեղ, վերըն-
 ծայեմ քեզ նորապէս զնոյն միա-
 ծին և զսիրելի որդին քո, հան-
 դերձ իւրայնովք անտանելօք
 վշտիւք, ծոմովք, աղօթիւք,
 հսկմամբք, և այլովք ամենե-

քումբք կրիւք, որոց ըմբերեաց
 վն փրկութե մերոյ: Յետ այսո-
 րիկ վերընծայեմ քեզ զանմեզ
 մահն նորա, հանդերձ ամենե-
 քումբք արդեամբք չարչարու-
 նաց նի, օժանդակութիւն անա-
 րատի կուսին մարիամու, և բա-
 րեխօսութիւն ամենից սրբոց և ե-
 րանելեաց, որք են ՚ի փառս
 մշտնջենաւորս, յաղագս քաւու-
 թեան մեղաց իմոց, և թողու-
 թեան յանցանաց բնաւից ժո-
 ղովրդոց, վն կենդանեաց և մե-
 ռելոց, սակս որոց պարտական
 եմ աղերսել զքեզ, զի անուն
 քո սուրբ միշտ գովիցի, քա-
 ղողիցի, և պատուիցի յինէն,
 և յամենից քրիստոնէից յաւի-
 տեանս յաւիտենից.

Լ.մէն:

ՍԴՆԷ տախ, Ողջոյն պատառ Ռիմանց :
պարտ է տալէլ :

Եղաւեմ զքեզ ոմ ան իմ ա-
մենակարող, և տէր իմ ո-
ղորմած՝ շնորհիւս ինձ զինդու-
թիւն ընդ խաղաղութե, զյղս-
պումն վարուց, զտեղի ապաշ-
խարութե, զշնորհս և զմխիթա-
րութի հոգւոյդ սրբոյ, և զյա-
րատեութի ՚ի դործս բարիս :
Եմն :

ՍԴՆԷ տախ, Պապարտգ Դ Տապ-
շէ, պարտ է տալէլ :

Երրնկալցի նոր զսլատարագս
զայս ՚ի ձեռաց քոց, ՚ի
գովութի և ՚ի փառս ամենասրբոյ
անուան իւրոյ, ՚ի յօգատութի և
՚ի կեցութի մեր, և բոլորի ե-
կեղեցւոյ, իսկ և բնաւից հա-

ևատարմից քրիստոնէից, և Ք
Հոգւոյ քաւարանին, Ամեն:

Այնչառ, Եւ ընդ սէրովէսի,
պարտ է տակ:

Այլ տէր իմ յս քս՝ ճշմարիտ
յոյս մեղաւորաց՝ խոստովա-
նիմ բերանով իմով զմեղս իմ,
և հայցեմ զթողութի ՚ի քէն
որպէս զաւազակն, զի բազում
անգամ ուրացեալ եմ զշնորհ
քո սք, զոր պարգևեցեր ինձ
՚ի փրկութի Հոգւոյ իմոյ. և կո-
րուսեալ եմ զնոսա ընդ վայրա-
պար ՚ի փառս սատանայի, աշ-
խարհի, և մարմնոյ. և եղեալ
եմ բազում անգամ պատճառ
մեծամեծ մեղաց իմովք տղիտիւք
բանիւք: Այ որոյ հաճեաց ար
իմ ներել ինձ, և յիշել զիս,
որպէս ներեցեր աւազակին, որ
խոս-

խոստովանեցաւ զմեղս իւր . և
շնորհեալ ինձ լսել զձայնն զայն,
թէ այսօր ընդ իս իցես 'ի դրախ-
տին . Ամէն :

Այնչ առի, Ասէ՛ք իւրե՛ք, պարտ
է տալէ :

Աղջոյն քեզ ճշմարիտ անձ, ծը-
նեցեալ 'ի մարիամայ կու-
սէն, որ զենար և մեռար 'ի վր
խաչին վս մարդկան, յորում իսկ
բացեալ եղև տիգաւ կող քո
սի . ուստի բղխեաց արիւն և
ջուր, լեր ինձ աղաչեմ 'ի սնունդ,
մինչ տակաւին կենցաղավարիմ
'ի յերկրի . և առածեալ զիս 'ի
յերկինս ըն կիտոյ վերջնում ի-
մոյ մահուն . Ամէն :

Ավ բարի յս, ով քաղցր յս,
ով որդիդ մարիամու ողորմեաց
ինձ : Արկիրպագեմ և գովեմ
Ե 5 զքեզ

դքեզ ո՞վ տէր իմ յ՞քս, զի
խաչին քով սրբով փրկեցեր
զաշխարհս, որ մեռար վն իմ,
ողորմեաց ինձ. Ամէն:

Գու Ես ստեղծող իմ, և
փրկիչ իմ թագաւոր իմ և ան
իմ, և տէր իմ, ո՞վ յ՞քս որ
դի այ կենդանւոյ, ողորմեաց
ինձ. Ամէն:

Ողջոյն քեզ ճշմարիտ մար-
մին անամարդոյն յսի, եղեալ
'ի վն խաչին յաղագս իմոց յան-
ցանաց: Ողջոյն քեզ ճշմարիտ
հաց հրեշտակաց, իջել 'ի յերկ-
նից առ 'ի գնել զիս: Ողջոյն
քեզ ո՞վ կեցութի աշխարհի:
Ողջոյն քեզ բան հօր այ: Ող-
ջոյն քեզ ընծայ սրբազնական:
Ողջոյն քեզ մարմին կենդանի:
Ողջոյն քեզ անութի կառարել:
Ողջոյն քեզ կեանք յաւիտենա-
կան: Ողջոյն քեզ մարմին մե-
ծա-

Ժազին յնի քնի նն մերոյ և վե-
րանորոգիչ անձին իմոյ, արա-
առ իս զողորմութի քո տէր իմ.
Լ.Մէն:

ՍԵՆ ասի, Լիւր որս եւ Ռ-զ,
պարտ է ասել:

Ո՛վ մշտնջենաւոր և բարե-
գութ ձեռք. հայր ողորմու-
թեան և ձեռք ձեռք մխիթարու-
թեան, որ քոյով բարեգութու-
թեամբդ և բարեհաճութեամբդ
մխիթարես զմեզ ձեռք ներդութե-
մերում, անկեալ յերկիր առա-
ջի անհնոյ քոյոյ մեծութեան,
յանձնեմ քեզ զայնոսիկ բնաւս,
որոց սակս պարտական եմ եւ
աղօթել: Եւ մանաւանդ զիս
զմեղաւորս, զի զգնութի քոյոց
շնորհաց այնպէս երկիրպագա-
նիցեմ քեզ, որպէս վայելէ քում
B 6 հան

Հանդիսավեհութեդ երկիրպա-
գանել, և մի՛ իշխիցեմ մեղան-
չել ընդդէմ քաղցրութե քում.
այլ սիրիցեմ զքեզ ՚ի վեր քան
զամ, և զընկերն իմ իբրեւ զանձն
իմ. արդ՝ արա՛ առ իս զողոր-
մութի քո, զի մի՛ մոլորեցայց
արտաքոյ քոյոց պատուիրանաց
վճ անուան միաձնի որդւոյ քոյ,
և վն արդեանց նր՝, զորս վն մեր
մեղաւորացս արդիւնաւորեցաւ:

Հանձնեմ ևս քեզ զեկեղեցի
քո սբ կաթուղիկէ, և զվեհա-
պետն նորին, և զեղբարս նորին
կարտինալս, զեպիսկոպոսունս,
զպատրիարգունս, զքահանայս,
զխոստովանօղս, զվարդապետս,
և զհանուրս կրօնաւորս: Տո՛ւր
նոցա զշնորհս քո սբ առ ՚ի կա-
ռարել զհաճութի կամաց քոց,
զի մի՛ յանցանիցեն բանիւ կամ
գործով, այլ լուսաւորիցեն ըզ-
մեզ

մեզ լուսով ճշմարտութե , զի
 թողեալք զխաւար մեղաց հե-
 տեիցուք քեզ՝ որ ես լոյս ճշմա-
 րիտ : Յանձնեմ ես քեզ զը-
 սկիսկոպոսն այսորիկ քաղաքի ,
 այլև զհայրն իմ , և զմայրն իմ ,
 զեղբարս , զքորս , զծնօղս՝ զբա-
 րեկամս , զթշնամիս , և զքնաւս
 բարերարս իմ , որք յանձնեալք
 են զինքեանս իմոց աղօթից , որք
 և աղօթեն առ քեզ վս իմ մե-
 ղաւորիս , և վս հոգւոց քաւա-
 րանին : Այս յատկապէս՝ աղեր-
 սելով յանձնեմ քեզ , (զայս
 անուն .) զի տայցես նմա զշնորհ
 քո սք , և օգնիցես նմա ՚ի կա-
 րիս նորին հոգեկանս և մարմնա-
 կանս , պահելով զնա ՚ի թշնա-
 մեաց երևելեաց և աներևութից :
 Վարձեալ տր իմ և ամ իմ , և
 բարեգութ հայր իմ՝ աղաչեմ
 զքեզ փոսն սրբազանի անունն

որդւոյ քոյ, յանձնելով քեզ
 զբոլոր ժողովուրդ քրիստոնէից,
 և մանաւանդ զիշխանս նոցին,
 որք կառավարեն զնոսա ը հրա-
 մանաց սրբոյ եկեղեցւոյ, և պահ-
 պանեն զսուրբ հաւատն կաթու-
 ղիկէ 'ի ձեռաց թուրքաց, հը-
 րէից, հերետիկոսաց, հերձոճա-
 ծողաց, և խաբէբայից քրիստո-
 նէից: Եւս առաւել զքաղաքս
 զայս, զի թողուցուս սմա զյան-
 ցանս սորա, և ողորմեսցիս սմա,
 ազատելով զսա 'ի պատերազ-
 մաց, 'ի մահոճանէ, 'ի սովոյ. զի
 կալով հաւատարիմ յօրէնս քո
 ը որում ուսուցանէ հարսն քո
 սք եկեղեցի, փառաւորիցէ զա-
 նում քո սք յաւիտեանս
 յաւիտենից.

Ամէն:

ՍԴԷ

Ս'իւշ ասի, Եւ Էդէցի ողորմութիւն
Տեժիս աս, ողորմ եւ ասել:

Եւ հաւաստիկ ասի իմ յս. քս փե-
սայ սիրեցեալ 'ի հոգւոյ իմ
մէ, ըստ բարեգունի եղանակի
և ըստ իսկականի խոնարհութեան
որտի իմոյ անկեալ յերկիր յան-
դիման քոյոյ ներկայութեան,
մաղթեմ 'ի քէն յաղագս իմ
թշուառացելոյ մեղաւորիս՝ լի-
նիլ ինձ 'ի նախատ քոյով անպ-
նով շնորհիւ. ուր զի մի երբեք
իշխեցեմ խորհիլ, խօսիլ, և
գործել զայլ ինչ բաց յայնցա-
նէ, որք իցեն առ առաւելութի
համայնի քոյոյ պատուոյ, 'ի կե-
ցութի հոգւոյ իմոյ, և 'ի յօգտուի
մերձաւորաց իմոց. աղաչեմ ևս
դքեզ յանձն առնելով քեզ
զբնաւս մերձաւորս, զհարս,
զմարս,

զմարտ, զեղբարս, զքորս, զհո-
 գևորս և զմարմնաւորս, զաղ-
 քայինս, զբարեկամս, և զբարե-
 րարս, և զայնոսիկ՝ որք տու-
 եալք են ինձ, կամ տալոցք են
 զօգնութի, և զխրատ հոգեկան
 կամ մարմնական: Հայցեմ ևս
 մեծաւ խոնարհութի յանձնառ-
 նելով քեզ զգեցյարգոյս հա-
 մայնս սրբոյ եկեղեցւոյ, և զԺո-
 ղովրդականս նոցին, զկրօնաւորս,
 և զաշխարհականս, ոպ զի կա-
 րիցեն յարամնալ խոնարհապէս,
 և հաւատարմապէս ՚ի պաշտօնս
 իւրեանց սրբազանս: Հանձնեմ
 և ևս քեզ ՚ի ձեռն զօրուե այ-
 սորիկ անձառելոյ սրբազնագոր-
 ծութե զամենեւեան, որք են ՚ի
 յանձկութիւնս հոգւոյ, յիւրա-
 քանչիւր նեղութիս, ՚ի տկա-
 րութիս, ՚ի յաշխատանս, ՚ի ձա-
 խորդութիս, ՚ի հալածանս թշնա-
 մաց,

մեաց, 'ի տառապանս հոգեկանս
 կամ մարմնականս, Վարձեալ
 աղաչեմ զքեզ, շնորհեա՛հ հի-
 ճանդաց զառողջութի, վշտան-
 կելոց զխնդութի, նաւելոց զնա-
 ւահանդիստ կեցութե, և այ-
 նոցիկ՝ որք են 'ի հալածանս, տուք
 զնպաստութիւն և զօգնութի,
 որպէս զի մի յաղթահարիցին
 իւրեանց թշնամեաց: Աւերստին
 մաղթեմ 'ի քէն խոնարհութե, հա-
 ճեաց հասնիլ 'ի թիկունս ամենից
 մեղաւորաց քոյով անձայնով շնոր-
 հիւ՛ զի կարիցեն ճանաչել զյան-
 ցանս, զորս ըզէմ քում անձայնոյ
 հանդիսավեհութեան գործեալք
 են, և յաղաղս որոց ճանաչե-
 ցելոց առնիցեն զպատկանաւոր
 ապաշխարութի, հանդերձ ուղ-
 ղութի վարուց իւրեանց, և հա-
 մարիցին 'ի թիւս որդւոց քոց 'ի
 կենցաղում յայսմիկ շնորհօք,
 և

և 'ի հանդերձելում փառօք •
Լմէն :

Սիւն առի , 'Ի սրբո-ւնի սրբոց ,
պարտ է աւել առ սրբո-
պան մարմինն :

Ողջոյն քեզ ոմ մարմին քսի
ծնեցեալ 'ի սրբոց կուսէն մա-
րիամայ , մարմին կենդանի , անու-
թի ամբողջ • և ճշմարիտ մարդ :
Ողջոյն քեզ ոմ իսկական կե-
ցութի , ճանապարհ և փրկութի
աշխարհի , աղաչեմ զքեզ փր-
կեա՛ զիս 'ի չարէ :

Լա սրբապան արիւնն :

Ողջոյն քեզ ոմ արիւն քսի
երկնային , և ամենասոբ ըմ-
պելի , հեղեղ կենարար , որ լուա-
նաս զմեզս աշխարհի :

Ող-

Ողջոյն քեզ ով արիւն պատ-
 ոճական ցօղեցեալ 'ի վիրէ կո-
 ղին քսի բեռեցեցելոյ 'ի խաչին ,
 աղաչեմ զքեզ , մաքրեա
 ղիս 'ի մեղաց :

Օյնի Բարձրագոյն-ցման Խաչմուկ և
 աթոռն քին Տէրոյ յէ ին :

ՏԻ

իմ յմ քս որդի ւնյ կեն-
 դանւոյ , որ զայդ սրբա-
 ղան մարմինդ , և զպատոճական
 արիւնդ ընկալար 'ի սրբուհւոյ
 կուսէն մարիամայ , զոր և 'ի վե-
 րայ սեղանոյ սրբոյ խաչին 'ի կո-
 ղէ քումմէ սրբազանէ ցօղեցեր
 վասն փրկութե մերոյ , և նոյնով
 կենսարարիւ մարմնով յարեար 'ի
 մահոճանէ , և համբարձար 'ի
 յերկինս , ուստի գալոց ես 'ի դա-
 տել զկենդանիս և զմեռեալս :

Ե-

Աղաչեմ զքեզ փոխորդութիւն
այսորիկ կենարարի մարմնոյ քոյ՝
զոր այժմ տեսանեմ 'ի վր' սրբոյ
աւղանոյս, աղատեա՛ն զիս յամենից
աղտեղութեանց մտաց և
մարմնոյ, և յամենից չարեաց,
այլ և 'ի փորձանաց ներկայից
և ապագայից. Ամէն :

Ողջոյն քեզ ո՛վ տօր իմ յս
քս, բան հօր, որդի կուսին մա-
րիամու, գառն նայ, փրկութիւն
աշխարհի, պատարագ սբ՝ բան,
մարմին, և աղբիւր բարութեան :

Ողջոյն քեզ ո՛վ տօր յս քս,
գովութի հրեշտակաց, փառք
սրբոյ, պատճառ խաղաղութեան,
նախնութիւն ամբողջ, ճշմարիտ
մարդ, ծաղիկ և պտուղ ար-
գանդի անարատ կուսին :

Ողջոյն քեզ ո՛վ տօր իմ յս
քս, ճառագայթ հօր, իշխան
խաղաղութեան, գառն երկնից,
հաց

Հաց կենդանի , ծնունդ կուսին
մարիամու , և անօթ անձային :

Ողջոյն քեզ ո՛վ նոր իմ յս
քս , լոյս երկնային , գին աշխար-
հի , խնդութի մեր , Հաց հրեշ-
տակաց , զո՛ւարճութի սրտի , թա-
գաւոր և փեսայ մօրն և կուսի :

Ողջոյն քեզ ո՛վ նոր իմ յս
քս , ճանապարհ անդորր , ճըշ-
մարտութիւն իսկական , պարգև
աշխարհի , սէր ծայրագոյն , աղ-
բիւր սիրոյ խաղաղութեան և
քաղցրութե , հանգիստ մեր , և
կեանք ապահով , ողորմեաց ինձ
մեղաւորիս :

Սո՛ւն տաի , Գառն նոյ , իմ տը
եմէ երգ՝ պարտ է տուլ :

Ո՞վ քաղցրագունեղ և ամե-
նադութ նոր իմ յս քս , ա-
ղաչեմ զքեզ , վասն քաղցր
ար-

արտասուճաց երանուհւոյ կուսին
 մարիամու սիրեցելոյ մօր քոյ,
 որովք եթաց զերեսս քո՝ մինչ
 իջուցեալ 'ի խաչէն կրեաց ըզ-
 քեզ 'ի գրկի իւրում, վերաւո-
 րեալ զսիրտ իմ քոյովք սրբա-
 զանիւք վերօք: Ա՛խ նպաստու-
 թիւ քոյոց շարշարանաց յարա-
 ժամ ունիցիմ զքեզ 'ի մէջ սրբ-
 անի իմոյ: Վարձեալ հայցեմ 'ի
 քէն, առւր ինձ զերկեւղ քո սբ
 և զսէր. ջերմացո՛ւ զիս սիրով
 կաթուղիկէի հաւատոյ, մաքրեալ
 զմիտս իմ. ուղղեալ զբանս իմ
 և զգործս, և շնորհեալ ինձ՝ զի
 յարամնայցէ սէր քո 'ի յիս, և
 առւր ինձ զշնորհ քո սբ, զի մի
 անկանիցիմ 'ի փորձութի: Ա՛ր
 ինձ միշտ օգնական, զի մի յան-
 ցանիցեմ ընդդէմ քում մեծու-
 թեզ. և առաջնորդեալ ինձ մնա-
 ւի միշտ 'ի սրտի իմում, և ու-
 ռու-

սուցանելով զիս . շուրջ պատեալ
զինեւ , և զօրացո՞ զիս . և պահեալ
զիս , զի օրհնիցեմ զանուն քո
սբ . Ամէն :

Տի՛ իմ յԾ քս , աղաչեմ ըզ-
քեզ , որ ոչ միայն ներեցեր
թշնամեաց քոց , այլև աղաչեցեր
զհայր քն դատապարտողաց , և
խաչահանողաց : Վաղցրացո՞ ըզ-
սիրտ իմ , զի մի եղէց վրէժխն-
դիր չարեացն ինձ հատուցելոց .
այլ զի իբրև զքեզ ներիցեմ
յօժարութիւն , և տեիցեմ համ-
բերութիւն ամենեցունց , որք յան-
ցուցեալ են ընդդէմ ինձ : (Նոր-
հեալ ևս եր իմ , իմոց թշնամեաց
զճշմարիտ ճանաչումն , զի մի
մնայցեն 'ի խաւարի , և 'ի չարա-
կամութեան . զի մի զրկիցին 'ի
փառաց քոյոց չարչարանաց .
աղատեալ զիս 'ի ձեռաց նց . դռ-
նով զինուորեցեալ զինու սրբոյ
խա-

խաչին . և վերակոչմամբ քոյոյ
սրբոյ անոճան , այլև անոճամբ
մօր քոյ և կուսի աղատեա՛ն զիս
'ի թշնամեաց յերևելեաց և յա-
ներևութից : Արժանի արա՛ն զիս
թողուն , թէ և բազում անգամ
եղէ կամաց քոց հակառակ ,
վշտագնելով զքեզ իմովք չար
խորհրդովք բանիւք և գործովք ,
և յանձնեա՛ն զիս առ հայր քո
երկնաւոր . Ամէն :

Որոհաւոր սրբոյն լեզուայն առ
սրբապան հաղորդուելն :

Արկրպագեմ թագել անձ քեզ
ջերմապէս , որ ենթ այսրց
ձեոց ծածկիս ճշմարտապէս :

Աիրտ իմ բոլոր ինքնին ըզ-
ձիւ քեզ ենթարկի . զի գիտե-
լով 'ի քեզ բնաւն իսկ նոճա-
ղի :

Տեսակ ճաշակ և շոշափակ 'ի
քեզ սխալի, այլ լսելեօք հա-
ւատացեալ միայն լինի:

Ներհաւատամ զոր ինչ ասաց
անծորդին, քան զի ոչինչ ճշ-
մարտագոյն քան զքան նորին:

Նոյ 'ի խաչին թագուցանիւր
անութին, իսկ աստ գաղի 'ի
միասին և մարդկութին:

Իայց հաւատով զերկաքան-
չիւրն դաւանելով, խնդրեմ
զհայցեալն աւաղակին զղջանա-
լով:

Սարմնոյդ զխոցս իբրեւ զթով-
մաս ոչ նշմարեմ, սակայն ան-
իմ գոլ զքեզ ըստորասեմ:

Երա՛ 'ի քեզ զիս առաւել
զհաւատս ունել, յուսալ 'ի քեզ
բոլորովիմք և զքեզ սիրել:

Ո՛վ յիշատակ չարչարանաց
ան և մահուան, հաց կենդա-
նի կեանս շնորհօղ աղգի մարդկն:

Գ Ը Ենոր-

Շնորհեա՛ իմում մտի քե
միշտ սնանիլ և կեալ, և զքեզ
միշտ քաղցր և բարի առ իմա-
նալ :

Ա՛յլ բարեգութ հաւալասան
տէր իմ և յոյս , քոյով ա-
րեամբդ զանմաքրութի մաքրեա՛
հոգւոյս :

Արոյ կաթիլ մի զընդհանուր
աշխարհ կարէ , զերծուցանել
'ի յանցանաց և 'ի պատժէ :

Ար այժմ 'ի քեզ քօղեալդ
յս և եթ նայիմ, միշտ աղեր-
սեմ զի լինիցի ում ծարաւիմ :

Տեսից զքեզ տարաքօղմամբ
քոյոց դիմաց , և տեսութք և
րանեցայց քոյոց փառաց :

Տաղ մարմնոյ եւ արեւան արեւ :

Երգեա՛ լեզու փառաւորի ,
զնորհուրդ մարմնոյ արեւոյնի :
Այլ

ՄԵԼ արեան պատուականի,
զոր 'ի գին հանրոյ աշխարհի:

Պտուղն արգանդի հզօրեղի,
արքայն եհեղ մարդկան ազգի:

Օյ մեղ տուաւ և մեղ ծնաւ,
որ 'ի կուսէն ներմարմնացաւ:

Եւ յաշխարհի պանդխտեցաւ,
ուր սերմն բանին սփռեցաւ:

Կերպն յոր կենցաղավարեցաւ,
հրաշիւ մեծաւ պարփակեցաւ:

Յերեկոյին մեծի ընթրի,
ընդ աշակերտս իւր առբաղմի:

Նշով զօրէնս վաղնջականս,
'ի կերակուրս օրինականս:

Որոց զմարմին իւր յուտելի,
և զարիւն իւր տայ յըմպելի:

Բանն մարմին զհաց ճշմարտիւ,
առնէ մարմին իւրով բանիւ:

ՄԵԼ զգինին նովիմբ արիւն,
թէ և նոճաղի զգայութի:

'Ի հաստատել զսիրտ անարատ,
բաւական է միայն հաւատ:

Օպյսբան ուրեմն սրբազնութի,
մերն յարգիցէ նոճաստութի:

Վանդի ուսումն հնոյ կտակի՝
նորոյս կարգի ստորանկի:

Շնորհէ հաւատ զլիութի,
յորում նոճազի զգայութի:

Նորդի և ծնեցելոյն, տա-
ցի գովութի վնհագոյն:

Պատիւ և երկրպագութիւն,
համայն և բարեբանութիւն:

Եւրդին իսկ 'ի յերկոցունց,
զուգապէս լիցի գոհութի. Ամէն:

Եւրդիս պիտի Պապարագին ասե-
լէ:

ՏԲ

իմ յս քս, որ ոչ միայն
արժանի համարեցար
առնուլ զմերն մարմին, և համ-
բերել այնքանեաց զանազանից
չարչարանաց, և հալածանաց,
պատժոց և մահու խստագունե-
ղի,

զի, այլ և հաճեցար մեծաւ
 քոյով շնորհիւ պարգեւիլ մեզ
 յեկեղեցւոյ քում սրբոյ 'ի սրբ-
 քաղնագունեղի հաղորդութե,
 որ 'ի վր սրբոյ սեղանոյն, և լի-
 նիլ նովաւ ընծայ՝ ձիր, և շնորհ
 երկնային մինչև 'ի վախճան յա-
 խտենից: Աւստի աղաչեմ ըզ-
 քեզ 'ի ձեռն զօրութե և ար-
 դեանց այսորիկ ազնուագունե-
 ղի և անձառելոյ սրբաղնագոր-
 ծութե պատարագիս, զոր այժմ
 լուայ և տեսի՝ յորում երեկն
 բնաւք գերադանց խորհուրդք
 քոյոց վարուց, չարչարանաց և
 մահունն, զի յանձն եղիցին
 քեզ այսօր հոգի և մարմին իմ,
 և որք դոն 'ի տան իմում, որ-
 պէս զի և մեք արդիւնաւորիցիմք
 ընդունիլ զներումն մեղաց մե-
 րոց, և կեալ վարուք քրիստո-
 նէականօք. այլ և յանձն ե-

ղեցի քեզ 'ի ձեռն զօրութեան
այսորիկ պատուականագունեղի
սրբազնագործութես բարձրա-
ցումն սրբոյ եկեղեցւոյ , միա-
բանութի քրիստոնէից , բար-
ձումն հերձոճածոց , դարձումն
մեղաւորաց , և ազատումն հոգ-
ւոց քաւարանին . Ամէն :

Խառաք լէ աշխարհախնայ , որ
գնան յեկեղեցիս առ'ի լեւ-
զապառաք :

Մինչ քահանայն ասէ , Յա-
նուն հօր , և որդւոյ , և
հոգւոյն սրբոյ Ամէն . պարտիմք
և մէք զնոյնն ասել , կնքելով
զմեզ նշանաւ սրբոյ խաչին : Եւ
մինչ ասի՝ Խոստովանիմ առա-
ջի ան . պարտիմք և մէք ասել
զնոյնն գովով չոքեցեալք 'ի
թունկս : Եւ մինչ ասի , Ա-
զա-

զատեսցէ և զձեզ . պարտիմք
 խաչակնքել զմեզ նշանաւ սրբ-
 քոյ խաչին : Եւ քանիցս ան-
 գամ ասիցի , Խաղաղութի ընդ
 ձեզ , պարտիմք խոնարհեցուցա-
 նել սակաւիկ ինչ զգլուխս : Եւ
 մինչ ասի , Սք ան . պարտիմք
 և մեք ասել զնոյնն : Եւ մինչ
 ընթեռնանին մարգարէականք ,
 և առաքելականք , պարտիմք չո-
 քիլ , և մտադիւրութք ունկն-
 դիր լինիլ : Եւ մինչ ասի , Սրբ-
 քոյ աւետարանիս որ ըստ . պար-
 տիմք կնքել զմեզ նշանաւ սրբ-
 քոյ խաչին 'ի ճակատս , 'ի բե-
 րանս , և 'ի կուրծս : Եւ մինչ
 աւարտի Նւետարանն , պարտիմք
 միաբան ասել . զոհութի քեզ
 ամր յս քս : Եւ մինչ ասի Հա-
 ւատամն . պարտիմք և մեք 'ի
 միասին զնոյնն ասել : Եւ մինչ
 ասի . Եւ ներմարմնացաւ հոգ-

և ում սրբում . պարտիմք չոքիլ
 'ի ծունկս : Եւ մինչ ասի Ար-
 բասացութիւն , ոչ պարտիմք չո-
 քիլ , և ոչ բաղխել զկուրծս ,
 այլ կալ յոտս և աղօթել : Եւ
 մինչ ասի՝ Աղջկն տուք . պար-
 տիմք համբուրել զմիմեանս 'ի
 յուսս , և խոնարհիլ միմեանց :
 Եւ մինչ ասի , Աք սք սք . պար-
 տիմք չոքիլ և աղօթել : Եւ մինչ
 ասի , Մռէք և կերէք , և կամ
 արբէք 'ի սմանէ . պարտիմք խո-
 նարհիլ , և երկիրպագանել կե-
 նարարի մարմնոյ և արեան ան-
 Եւ մինչ ասի , Հայր մեր որ
 յերկինս . պարտիմք ամենե-
 քեանս միաբան համաձայնիլ :
 Եւ մինչ ասի , 'Ի սրբութիւն
 քրոջ . պարտիմք երկիրպագա-
 նել մարմնոյ և արեան քնի այ
 մերոյ , և բաղխել երիցս ըզ-
 կուրծս : Իսկ եթէ զք կամի-

ցի հաղորդիլ. մինչ ասի, հա-
ւատամ 'ի հայր ան ճշմարիտ.
պարտի և ինքն ասել զնոյնն :
Եւ յաւարտմանն պարտի ժո-
ղովել զմիտս իւր, և ասել ե-
րիցս. տէր ոչ եմ արժանի զի
մտանիցես ընդ յարկաւ իմով,
այլ ասա՛ բանիւ միայն, և բժըշ-
կիցի հոգի իմ : Եւ մինչ մատ-
չի առ 'ի առնուլ զհաղորդութիւն,
պարտի ասել. մարմին ան մե-
րոյ յսի քսի պահեսցէ զհոգի
իմ 'ի կեանս յաւիտենականս :
Եւ սպասեսցէ անդ մինչև ա-
ւարտիցի պատարագն, և ըն-
թեոնանիցի աւետարանն
վերջին. 'Ի սկզբանէ
էր բանն :

Խրատք Կառավարելոյ պետանին
 և պաշտօնին :

Արդէս պարտականք են հարք
 և մեծաւորք տանց հոգալ,
 ըն իւրքն ընտանիք երթիցեն 'ի
 լսել զաօնախմբութիւն , և զսրբ-
 քաղան պատարագս , և առ 'ի
 ուսանիլ զքրիստոնէական վար-
 դապետութիւն , այսպէս գլխա-
 ւորք ընտանեաց ոչ պարտին
 տառնականել 'ի խրատելոյ , և 'ի
 հրամայելոյ իւրեանց զաւակաց ,
 մշտեաց , աշխատողաց , ծառայից
 և աղախնեաց , զի յաւուրս տօ-
 նից երթիցեն 'ի պատարագ ,
 տալով 'նց զպատշաճաւոր ժա-
 մանակ , ապա թէ ոչ՝ մեղան-
 չեն մահացուօրէն , մինչ ոչ զոյ
 հարկաւոր պատճառ արդիւման :
 Պարտին ևս ածել զնոսա առ ա-
 մենասիւս սրբազնութիւն եկեղեց-
 ւոյ , և

ւոյ, տալով նոցին զժամանակ
դիպաւոր, առ'ի կատարել զնոյնս:

Պարտին ևս ունիլ զբարի նա-
խանձ ուսուցանելոյ նոցին ըզ-
վարդապետութի քրիստոնէա-
կան կատարելապէս. ապա թէ
ոչ, գոնեայ ուսուցանիցեն զհայր
մերն. զողջոյն քեզն. և զհա-
ւատամն. այլ և առաքել զնոսա
'ի յուսումն ջերմեռանդութե ի-
րիք օր ըստ օրէ: Աւսուցանել
նոցա կնքել զկնքեանս նշանաւ
սրբոյ խաչին. ընդունել զջուր
օրհնեցեալ. յանձնել զկնքեանս
տն մերում յսի քսի, և ամէն
օրհնեցելոյ մօրն. նորա մարիա-
մու անձամբն և միշտ կուսին,
և պահապանի իւրում սոյ հրեշ-
տակին. շնորհակալ լինիլ զայ
յաղագս բարերարութեցն ըն-
դունեցելոց, և խնդրել 'ի նմա-
նէ զնկ ումն Պաղատ խրեանց:

Պարտին ևս ուսուցանել, զի
բանայցեն զգլուխս՝ մինչ մտա-
նեն յեկեղեցին, կամ մինչ ան-
ցանեն յանդիման պատկերի տն
մերոյ յսի քսի, և ամէնօրհնե-
ցելոյ կուսին մարիամու անձա-
նին՝ և երկիրպագանիցեն նոցին :
Եւ մինչ սկսանին ուտել՝ խա-
չակնքիցեն զինքեանս, և զկե-
րակուրն, և ասիցեն : Վիառս
այ՝ և սրբուհւոյ անձանին : Եւ
մինչ ըմպեն՝ ասիցեն . Վոհու-
թիւն քեզ քս : Պարտին ևս
ուսուցանել նոցա ասել զպսակ
կամ զվարդարան անձանի յա-
մենայնում աւուր, իսկ եթէ ոչ
գոնեայ յաւուրս կիրակեից և
տօնից :

Եւ բողարն, որ վարդարան
թարգմանի՝ ոչ այլ ինչ է, եթէ
ոչ տասն և հինգ հայր մեր որ
յեր-

յերկինս . և հարիւր յիսուն ող-
 ջսյն քեզ մարիամ . որք են .
 ֆ . անգամ ե . հայր մեր . և ֆ .
 անգամ յիսուն ողջսյն քեզ մա-
 րիամ . զի 'ի յերիս մասունս յի-
 սուն յիսուն բաժանին , և զա-
 նազան անունամբ կոչին , այսինքն ,
 խնդալի՝ ցաւալի՝ և փառաւոր ,
 կամ փառօք լի . և զայսպիսի
 անունակոչութիւն ունին՝ վասն
 զանազան խորհրդոց յինքեանս
 ներպարունակելոց . որք են զըլ-
 խաւոր խորհուրդք փրկագործ
 տնօրէնութեւ և ներմարմնութեւ
 ան մերոյ յսի քսի . վս որոյ է
 այս վարդարանս յոյժ հաճոյ և
 ընդունելի աղօթք ան և անձա-
 նին . և ունի 'ի բազմաց ծայ-
 րագունից հայրապետաց պար-
 գենցեալս զմեծամեծ և զանթիւ
 Խնտուլճէնցիաս , այսինքն զնե-
 րողութիւն և զթողութիւն մեղաց ,

և մանաւանդ պատժօցն ներան-
կելոց վն մեղաց, զորս պարտ
էր նմա հատուցանել ՚ի քաւա-
րանին. բայց յորժամ զղջմամբ
խոստովանի որ զմեղս իւր, և ա-
սէ զրօզարն՝ բազում անգամ
լինի՝ որ զամենայն զպարտս իւրոց
յանցանացն աստ հատուցանէ,
նա ևս առաւել վարձուց և ար-
դեանց արժանանայ. և վն այս
րօզարիս եղեալք են յայ ան-
թիւք և մեծամեծք սքանչելիք,
և մինչև ցարդ լինին հիացանդ:
Արդ՝ առաջին յիսունն որ կո-
չի բաժին խնդալի, ներպարու-
նակէ յինքեան զհինգ հայր մեր,
և զյիսուն ողջոյն քեզ մարիամ,
զորս պարտ է ասել այսպէս:

Վախ ասել՝ մի հայր մեր,
և Ժ. ողջոյն քեզ մարիամ, մը-
տածելով զսմ աւետիան՝ զոր ե-
րեք հիւշտակապետն գարրիել

առ կոյսն մարիամ ասելով՝ ողջոյն քեզ մարիամ, լի շնորհօք. օրհնեալ ես դու 'ի կանայս. ընդ նմին ևս մտածելով զսբ յղութին կուսին, որ նոյն ժամայն հոգւով սրբով յղացաւ զբանն ւայ. և այլն:

Արարորդին ասել՝ մի հայր մեր, Ժ. ողջոյն քեզ մարիամ. մտածելով զսրբութեայ կուսին գնաին 'ի տեսութի եղիսարեթի, որում և ետ զողջոյն. և եղիսարեթի մեծաւ խնդութք ընկալեալ զմարիամ, ասաց. օրհնեալ ես դու 'ի կանայս, և օրհնեալ է պատուղ որովայնի քոյ. և այլն:

Արարորդին ասել՝ մի հայր մեր, Ժ. ողջոյն քեզ մարիամ. մտածելով զսբ ծնունդն, այսինքն, յորժամ ամենասրբութի կոյսն ծնաւ զարդին իւր զանդրանիկ զկեանս

զկեանս աշխարհի, և բաղմութի
 զօրաց երկնաւորաց երգեցին
 զփառք 'ի բարձունս ւայ, և այլն:

Չորրորդին ասել՝ մի հայր
 մեր, թ. ողջոյն քեզ մարիամ,
 մտածելով զքառասնօրեայ զը-
 նալն ւոն մերոյ 'ի տաճարն, ցո,
 յորժամ ծնօղքն նր ամին զնա
 յեկմ յանդիման անել ւոն,
 զոր առ ընկալաւ սիմէօն 'ի գիրկս
 իւր՝ և օրհնեաց զանձ և ասէ,
 արդ արձակես զծառայս քո ւոր
 ըստ բանի քում 'ի խաղաղու-
 թիւն, և այլն:

Հինգերորդին ասել՝ մի հայր
 մեր, թ. ողջոյն քեզ մարիամ,
 մտածելով զայն՝ յորժամ տէրն
 մեր յս քս երկոտասանամեայ
 նստեալ 'ի տաճարին ընդ վար-
 դապետսն, լսէր 'ի նոցանէ, և
 հարցանէր զնս, և այլն: Աւր-
 ջացաւ բաժինն խնդալի:

Ակսա-

Ակսանի ցաւալին, նմանաւ
աստ ևս պարտ է:

Նախ ասել՝ մի հայր մեր,
Ժ. ողջոյն քեզ մարիամ, մտա-
ծելով զան մերոյ աղօթելն ՚ի
պարտիզին, զախրիլն և զհո-
գալն, և զարիւն քրտնիլն, և
այլն:

Ներորորդին ասել՝ մի հայր
մեր, Ժ. ողջոյն քեզ մարիամ, մտա-
ծելով զան մերոյ կապիլն ՚ի
սիւնն, և անողորմաբար ձաղիլն
բաղում գանիւ, և այլն:

Ներորորդին ասել՝ մի հայր մեր,
Ժ. ողջոյն քեզ մարիամ, մտա-
ծելով զան մերոյ փշօք պսա-
կիլն, զթութն՝ զնախատինքն և
զծաղը լինիլն, և այլն:

Չորրորդին ասել՝ մի հայր մեր,
Ժ. ողջոյն քեզ մարիամ, մտա-
ծելով յորժամ տէրն մեր յն քն
զմանր փայտ խաչին բարձեալ
՚ի

’ի յուան տանէր ’ի գողգոթայ,
 ո՛հ որքան աշխատեցաւ մն իմ.
 և այլն :

Հինգերորդին ասել՝ մի հայր
 մեր, Ժ. ողջոյն քեզ մարիամ,
 մտածելով զնո՛ն մերոյ բւեռին
 ’ի խաչին, զծարաւին, և զբա-
 նական հոգին իւր ’ի ձեռս հօրն
 աւանդելն. և այլն : վերջա-
 ցաւ բաժինն ցաւալի :

Սկսանի փառաւորն, ըստոյն
 կերպի ևս աստ :

Նախ ասել՝ մի հայր մեր, Ժ.
 ողջոյն քեզ մարիամ, մտածե-
 լով զնո՛ն մերոյ յսի քսի պայ-
 ծառ և փառաւորեալ սք յա-
 րութին, և զերեւելն աշակեր-
 տացն. և այլն :

Նրկրորդին ասել՝ մի հայր
 մեր, Ժ. ողջոյն քեզ մարիամ,
 մտածելով զնո՛ն մերոյ հրաշալի
 սք համբարձումն ’ի յերկինս, և
 զնս-

դնստիլն ընդ աջմէ հօր. այսինքն ,
հաւասար հօր . և այլն :

Երրորդին ասել՝ մի հայր մեր,
Ժ. ողջոյն քեզ մարիամ. մտա-
ծելով զգալուստ հոգւոյն սրբոյ
'ի վն աշակերտացն , զորս և ե-
լից և հրազինեաց սիրովն նոյ. և նշ-

Չորրորդին ասել՝ մի հայր մեր,
Ժ. ողջոյն քեզ մարիամ. մտա-
ծելով զամենեւրանուհւոյ մօր և
կուսին վերափոխիլն 'ի յերկինս
և անսլատում փառօք պսակիլն
'ի յամենասրբոյ երրորդութեն .
և այլն :

Հինգերորդին ասել՝ մի հայր
մեր , Ժ. ողջոյն քեզ մարիամ.
մտածելով զհիանալի փառս ա-
մենասրբոյ երրորդութեն ամենե-
ւրանուհւոյ կուսին , և ամենից
հրեշտակաց և սրբոց երանեցելոց
'ի յերկինս , որք 'ի յաւիտեանս
յաւիտենից օրհնեն զնա , և ըզ-
մայ-

մայլին երանաւէտ տեսութիւն
այ . և այլն :

Արդ գիտելի է , զի յամ ան-
գամ , որ վճարի ասել մի հայր
մեր որ յերկինս . և տասն ող-
ջոյն քեզ մարիամ , պարտ է 'ի
վերջն ասել . փառք հօր և որդ-
ւոյ , և հոգւոյն սրբոյ , որպէս
էրն 'ի սկզբանէ և այժմ և միշտ ,
և յաւիտեանս յաւիտենից . Ա-
մէն :

Իսկ պսակն ւածածինն ունի
յինքեան զվաթսուն և երեք ող-
ջոյն քեզ մարիամ , և եօթն
հայր մեր . 'ի պատիւ և 'ի մե-
ծարանս վաթսուն և երեք ամաց ,
զորս եկաց սրբուհի ւածածինն
'ի կենցաղում յայսմիկ , և եօթն
հայր մեր , վասն եօթն պար-
զեաց հոգւոյն սրբոյ , որովք
զարդարեցաւ ամենասք կոյսն ,
և այսպէս ասելով . հայր մեր
որ

որ յերկինս , ևն : Աղջոյն քեզ
մարիամ , ևն : և կրկնելով ըզ-
նոյնս , բորբոքի ջերմեռանդու-
թիւն մեր յոյժ արդիւնաւոր ,
առ'ի ստանալ զշնորհս ւայ'ի ձեռն
ամէնօրհնեցելոյ անձաճնին :

Պարտ է ևս երբեմն ասել
զպսակն ան մերոյ յսի . քսի , որ
ունի յինքեան երեսուն և երեք
հայր մեր . և հինգ ողջոյն քեզ
մարիամ , և այս ասի 'ի յիշա-
տակ և 'ի մեծարանս երեսուն
և երեք ամացն , զորս եկաց
տէրն մեր յս քս յայսմիկ կեն-
ցաղով : Հորմէ և մէք պարտիմք՝
մինչ ասեմք զպսակս զայս , և
կամ զանձաճնին , և կամ զվար-
դարանն , մաղթել զշնորհս , զնե-
րումն մեղաց , զզսպումն վարուց ,
և զհամահեռեռումն նոցին առա-
քինութեց . և համառօտապէս
պարտի ամ ոք գոլ հոգունակ
գոր-

դործոյ հոգեկանի ողորմութե,
որ է օգնական լինիլ վշտացե-
լոց, աղիւնք և խրատել զմեղա-
ւորս, առ որ յաւէտ են պարա-
ւանդեցեալք հարք և մեծաւորք
տանց :

Պարտական է ամ դք առ'ի
լսել զկատարել և զամբողջ պա-
տարագ, մանաւանդ յաւուրս
տօնից պատուիրեցելոց : Աւ ե-
թէ դք թողուցու զսակաւ ինչ
մասն պատարագին առանց լսե-
լոյ՝ ներելի է, իսկ եթէ զմեծ
մասն ինչ թողու՝ ոչ է ներելի,
դի պարտական մնայ պատարա-
գին : Աւտի պարտի իւրաքան-
չիւրդք խոհեմապէս զգուշանալ
յոչ ելանելոյ յեկեղեցւոյն, մին-
չև աւարտիցի բոլոր պատարագն
Քանդի եթէ դք յաւուրս տօ-
նախմբութեց պատուիրեցելոց,
թարց հաւաստի բանի, և հար-
կա-

կաւոր պատճառի, 'ի բաց թողուցու զլսումն պատարագի անհոգանդ՝ այնքանիցս մահացունքէն մեղանչէ, որքանիցս զնոյնն ստունկանէ: Սեղանչեն ևս այնոքիկ, որք ոչ կամին սակս պղերգութե, և չար սովորութեան գտանիլ պատրաստք 'ի սկզբան պատարագին, որպէս այնոքիկ, որք ոչ կամին կալ մինչև 'ի վերջն նորին:

Իսկ այնոքիկ, որք վն ճշգրտից և պիտանաւորաց պատճառաց ոչ կարեն յամում աւուրլսել զսրբազան պատարագն՝ գոնեա պարտին գնալ յեկեղեցին առ'ի ընդունել զջուր օրհնեցել, չոքիլ 'ի ծունկս առաջի սրբագունեղի սրբազնութե մարմնոյ և արեան տն, կնքել զկնքեանս նշանաւ սրբոյ խաչին, և հաւաքել առ կնքեանս զզգայութիս, զմիտս,

ղմիտս, և զկամս. զի մի՛ ընդ
վայր զբաղեցին:

Եւ ասել զհինգ հայր մեր, և
զնոյնքան ողջոյն քեզ մարիամ
'ի պատիւ և 'ի մեծարանս հինգ
խոցունածոց տն մերոյ յսի քսի:
Օգր և պարտին աղաչել, զի
վասն անհնոյ զօրութե աղնո՛ւի
և մեծագնի արեան իւրոյ, հա-
ճիցի ներել մեղաց նոցին, և
պարգեւել զնորհս, զի յաւուր
յայնմիկ զգաստանայցեն, և զօ-
րանայցեն առ 'ի ոչ մեղանչել
ընդդէմ անձայնոյ հանդիսաւն-
հուծե, ոչ ի՛նք կերպիւ, ոչ
խորհրդով, ոչ բանիւ, և ոչ
գործով. այլ մանաւանդ մեծա-
գունիւ զօրութիւ արդեանց իւ-
րոցն չարչարանաց հաճիցի շնոր-
հել նոցին զհոգին իւր սք, ոպ
զի կարիցեն կեալ ըստ քրիս-
տոնէականի կենցաղավարութե

առ'ի հաճութի սրբազանի կա-
 մաց նորին հանդերձ իւրայնօք
 ընտանեօք : Այլ և պարտին
 շնորհակալ լինիլ զմեզ մերմէ
 յսէ քսէ . վս բարերարութեց
 ընդունեցելոց , և սղաչել զնոյնն
 սակս բոլորի եկեղեցւոյն , և վս
 միաբանութե իշխանաց քրիս-
 տոնէից , վս դարձման հերձոճա-
 ծողաց , և հերետիկոսաց , և յա-
 զագս լուսաւորութե անհաւա-
 տից . վասն թշնամեաց և բա-
 րեկամաց , և սակս հոգւոց քա-
 ւարանին : Աւասելով զմի հայր
 մեր , և զմի ողջոյն քեզ մարիամ ,
 մաղթել զսքն զայն , յանուն ու-
 րոյ եկեղեցին այն՝ յորում են ,
 կառուցեալ է , կամ յորում գոն
 նշխարք սրբոյն , կամ սրբոց ,
 առ'ի օգնել ոչ միայն ինքեանց ,
 և ընտանեաց իւրեանց , այլ և
 բոլորի քաղաքին իւրեանց , երկ-
 րիմ Ծ րին ,

րին, և գաւառին: Աւտ այ-
սոցիկ պարտին տունել զքննու-
թիւն իւրեանց խղճմտանաց,
զղջալ, և ասել զհաւատամ 'ի
մի ան:

Իսայց եթէ ոք ոչ ունիցի
զգիպաւորութի յամում աւուր
լսելոյ զպատարագ, և երթա-
լոյ 'ի տունն այ, այսինքն, յե-
կեղեցին առ սրբադուներդ սըր-
բազնութիւն մարմնոյ և արեան
ան, այնպիսին պարտի ունել 'ի
տան իւրում զմաքուր ինչ ա-
նօթ, յորում պահիցէ զջուր
օրհնեցեալ. զոր ընկալեալ ջեր-
մեռանդութիւն հանդերձ, զնայցէ
յանդիման սրբոյ պատկերի ան
մերոյ յսի քսի, կամ առաջի
պատկերի սրբուհւոյ անանին,
և անդ անկեալ 'ի ծունկս ա-
սասցէ հինգ հայր մեր, և հինգ
ողջոյն քեզ մարիամ. ըստ վե-

րոյ ասացելոյ խրատու : Բայց
 սակայն հայր ընտանեացն , և մե-
 ծաւոր տանն պարտի ածել ևս
 ընդ ինքեան զիւր ընտանիս , առ
 'ի առնել զնոյն կրթութի , և
 ուսուցանել որդւոց իւրոց , զի
 և նոքա արասցեն այսպէս . քան-
 զի այսու ջերմեռանդութիւն և
 դոյնիւն ուշադրութիւն , ըստանի
 'ի տնէ ւայ մեծամեծ շնորհ հոգ-
 ւոյ և մարմնոյ : Բայտ այսմ ևս
 պարտին առնել 'ի ժամու երե-
 կոյի , ուսուցանելով որդւոց և
 ծառայից իւրեանց զնոյնս ջեր-
 մեռանդութիւն , կրթելով զնս
 'ի վարս քրիստոնէականս , որ-
 պէս զի կեայցեն և մնայցեն յեր-
 կիւղն ւայ : Բարձել է ևս գո-
 վելի իմն , զի մինչ լուսիցի հըն-
 չիւն զանգակի աւագ եկեղեց-
 ւոյ , կամ այլոյ ուրուք մերձա-
 կայի , որ իցէ նշան վերացուց-

Տան մարմնոյ և արեան ծն մե-
 րոյ յսի քսի, իւրաքանչիւրոք
 'ի յընտանեացն չոքիցի 'ի ծունկս,
 և երկիրպագանիցէ հոգւով և
 ճշմարտութբ յսի քսի կենա-
 ցործողին աշխարհի. և յիշի-
 ցէ թէ վերացումն այն նշան ի-
 ցէ բարձրացուցման ծն մերոյ
 յսի քսի վս կեցութն մերոյ 'ի
 վս խաչափայտին, և խնդրիցէ
 'ի նմանէ զներումն մեղաց իւ-
 րոց. այսոքիկ լինին 'ի տունս,
 և 'ի խանութս, և 'ի ճանա-
 պարհս, և եթէ ոք ոչ կարի-
 ցէ չոքիլ 'ի ծունկս, գոնեա բա-
 նայցէ զգլուխն 'ի նշան քրիս-
 տոնէականի վերապատուութն,
 և վերացուցանիցէ զմիտն առ ան-
 բաղխելով զկուրծս և հայցե-
 լով 'ի նմանէ զներումն :

Խառնուի լինելու, խառնուելու
 ևս պէտք է :

Եւ խառնան զխոստովանութիւնն
 խորհեաց'ի քեզ, թէ զիարդ
 և ըստ որում ընդդէմ այ իցեա
 մեղուցեալ, ըստ թունոյն, ըստ
 ժամանակին, ըստ տեղւոյն, ըս
 անձին, ըստ արժանաւորութե,
 և ըստ այլոց պարագայից, թէ
 խորհրդով, թէ բանիւ, և թէ
 գործով : Եւ ապա իսկապէս
 ելուզեա՛ն 'ի քեզ զզղջումն մե
 ղաց, ոչ վն ամօթոյ, կամ հար
 կի, կամ ունայնի փառասիրու
 թեան, այլ վն բարեգունեղին
 քաղցրագունեղին իսկ այ, զի
 բարկացուցեր զնա : Եւտ ու
 թոյ առաջադրեա՛ն քեզ շնորհօքն
 քնի, որքան կար է փախչիլ 'ի
 մեղաց և 'ի մոլութեց, և հե
 տնիլ առաքինութեանց, սիրել

զամ լի իւր ինքեան, և զըն-
կերս լի անձ. որոց իսկ բարու-
թեանցն խնդակցիլ, և չարու-
թեանցն ցաւակցիլ, և յամե-
նայնէ սրտէ քումմէ զկեցութի
քո հոգալ:

Եւ զի յառաջան զնոսրոջանու-
նիւն:

Եւ մենակարօղ ամ, և իրաց
ամենից գերագունեղ ամ,
որ ըստ ինքեան ես իմաստնա-
գունեղ, բարեգունեղ, արդա-
րագունեղ, ողորմածագունեղ:
Պատուեմ զքեզ, սիրեմ 'ի բո-
լորէ հոգւոյ իմմէ, և 'ի հա-
մայնից իմոց զօրութեց 'ի վեր-
քան զամ. լի որոյ զզամ իս-
կապէս և ցաւիմ հաւատաւս,
զի այսքանիւք մեղօք իմօք զքոյդ
ամային հանդիսաւն հոլթին զայ-
րա-

րացուցեալ եմ, զորս իսկ մեղս
 այնքան ապաշաւեմ, և ատեմ,
 մինչ զի եթէ այժմ առնելիք
 էին, ոչ ի՞նք հաւանէի առ-
 նել զնս: Աւքանդի դու միայն
 ես հայր ողորմութեց, ուրեմն
 ինձ զներումն շնորհեա՛ . զոր
 հայցեմ խոնարհապէս, զոր և
 յուսամ ընդունիլ առ'ի քէն,
 վս մեծագնեղի արեան փրկչին
 իմոյ սիրեցելոյ որդւոյ քոյ . այլ
 և յառաջադրեմ ինձ նպաստու-
 թեամբ քոյոյ շնորհի, զլիազոյն
 պատուիրանաց քոց պահպա-
 նումն, զփախուստ յառթից մե-
 ղանչելոյ, զդառնագոյն յանցա-
 նաց իմոց զկատարեալ խոստո-
 վանութի, և առաջադրեցելոց
 ապաշխարութեց զամբողջ վճա-
 րումն: Այլ արդ՝ վս վճարա-
 ոութեան զիս բոլոր քեզ ըն-
 ծայեմ, ընդ առից և կրից ի-
 մոց,

մոյ , զորս ըղձամ , զի բարե-
հաճութեամբ առ ընդունիցիս 'ի
միութի արդեանց որդւոյ քոյ
տն մերոյ յսի քսի : Աւ որ ինչ
անյաջողութի ինձ դիպիցի , ըմ-
բերեցից վս մեծագունեղի սրբ-
բագունեղի իսկ քոյոյ անունն ,
որում ևս զիս ծառայ գոլ մշտն-
ջենաւոր ասեմ , և տնագրեմ :

Յորժամ մեղանչես , վաղվա-
ղակի ողբաւ և հեծեծեաւ ,
ոչ վասն այնորիկ , զի զպատիժ
կրելոց իցես , այլ վս այնորիկ ,
զի զտէր քո զայրացուցեր , զայն-
քան բարերարն քո , զայնքան
սիրօղն զքեզ , զայնքան կեցու-
թեան քոյոյ զկարօտն , մինչդի
զորդին ևս իւր 'ի պատճառս քո
մատնեաց . հեծեծեաւ ուրեմն ,
և մի երբէք թողուր քեզ
զմեղս առննլ :

Եւ

Այլ և յառաջան զխոստովանու
թիւնն :

Այլ բարեգութ տէր իմ յս
քս, աղաչեմ զքեզ 'ի բո
լորէ սրտէ, և 'ի բնաւից մտաց
իմոց, ընկալ զխոստովանութի
իմ, զոր կամիմ առնել այսօր
առաջի քոյ, և տուր ինձ զճրշ
մարիտ զղջումն վս բնաւից իմոց
յանցանաց : Այլ քաղցրագու
նեղ յս՝ առաքեալ 'ի հոգի իմ
և 'ի միտս իմ զլոյս ճշմարտու
թեան քոյ առ 'ի գիտել և ճա
նաչել զհանուրս մեղս՝ և զյան
ցանս իմ, զորս պարտիմ խոս
տովանիլ առաջի քոյ, և առ 'ի
ուսուցանել ինձ, զի կարիցեմ
լրութիւն սիրոյ, և ջերմեռանդու
թեան մատչիլ առ այսքան ա
հաւոր խորհուրդ ապաշխարու
թեան . ամէն :

D 5

(3ե

[illegible]

U. ၇၀၉-၈ ခုနှစ် နှစ်သစ်သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် ၁၀-ရက်

Եղևցի քեզ տէր աղերսեմ
արդեամբք երանուհւոյ միշտ
կուսին ծնողի քոյ մարիամու և
Համայնից սրբոց, Հաճելի և ըն-
դունելի այս խոստովանութիւն
իմ, և որ ինչ պակաս մնաց
ինձ այժմ և յայլում ժամու,
թէ 'ի բաւականութէ զղջման,
թէ 'ի պարզութէ արտաբեր-
ման, և թէ յամբողջութէ խոս-
տովանութեն, լցցէ գթութի քո,
և

և ողորմութիւն որովք և հա-
ճիցիս լիապէս և կատարելապէս
արձակել զիս 'ի յերկինս :

Ար կեաս և թագաւորես ընդ
հօր և ընդ սրբոյ հոգւոյն ան
'ի յաւիտեանս յաւիտենից .
Ամէն :

Եւոք զինի խոստովանուելէ :

Ո՞վ տէր իմ և փրկիչ իմ յԾ
քս, աղաչեմ զքեզ, հա-
ճեաց քոյով շնորհիւ վերընդու-
նիլ զխոստովանութիւն իմ, և լից
զպակասութիւն սօրին քոյով
անհնիւ բարեգթութիւնք . շնոր-
հեա՛ ևս զներումն իմոց բնաւից
յանցանաց քոյով ողորմութիւնք,
զի արժանի եղէց 'ի փառս քոյս
մեծագոյնս ընդունիլ զկենարար
մարմին, և զարիւն քո սբ .
Ամէն :

Եւ զի ցաւաւ չափն զհազարս
Եւնին :

Ով տէր իմ ցնքս, իրաւի
ես ոչ եմ արժանի ընդու-
նել զքեզ, սակայն վն կարեո-
րութե իմոյ գամ առ քեզ, զի
հիւանդութի իմ քե բժշկիցի,
և խաւար մտաց իմոց քե լու-
սաւորիցի, աղքատութի իմ քե
փարժամանայցէ, և գործք իմ
բարիք քե արդիւնաւորիցին,
Ամէն :

Յիշեալ ով տէր իմ, զի ե-
տուր զքեզ 'ի մահ վն իմ, և
զկենարար մարմին և զարիւն քո
բաշխեցեր 'ի կենդանութի իմ:
Արա՛ ուրեմն, զի լինիցին սո-
քա 'ի քաւութի, և 'ի թողու-
թիւն մեղաց իմոց, և մի 'ի դա-
ւապարտութի հոգւոյ իմում, ո-
ւոյք արժանաւորեցայց պա-
րակ-

բակցիլ ընդ սրց քոց, և տե-
սութիւն երանեցայց քոյոց փա-
ռաց :

Առաջ սրբոյն Օգոստինոսի :

ՏԲ իմ յս քս. Ճանաչեցից
զիս, Ճանաչեցից զքեզ .
մի զայլ ինչ ըղձանայցեմ, և
թէ ոչ զքեզ . զի աստիցեմ զիս,
և սիրիցեմ զքեզ . խոնարհե-
ցուցանիցեմ զիս, և բարձրա-
ցուցանիցեմ զքեզ . զոչինչ խոր-
հիցիմ, եթէ ոչ զքեզ . մեռու-
ցանիցեմ զիս, և կենդանի ի-
ցեմ ՚ի քեզ : Օր ինչ գայցէ
առ իս, առ ընդունիցիմ ՚ի քէն .
հալածիցեմ զիս, և հետևիցիմ
քեզ, և միշտ բաղձայցեմ հե-
տևիլ քեզ : Փախիցիմ յինէն,
և դիմիցեմ առ քեզ, և ար-

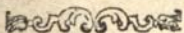
Ժանի լինիցիմ պաշտպանիլ 'ի
 քէն, երկիցեմ 'ի յիս, և երկն-
 չիցիմ 'ի քէն, և իցեմ 'ի յընտ-
 րելոց քոց, տարաձայնիցիմ ինձ,
 և համաձայնիցիմ քեզ, և հնա-
 ղանդիլ կամիցիմ վս քոյ: Աչ
 ի՛նք զգածիցիմ, եթէ ոչ քե:
 'Ակատեան առ իս, զի սիրիցեմ
 զքեզ, կոչեան զիս, զի տեսա-
 նիցեմ զքեզ: Եւ 'ի յաւի-
 տեան զմայլիցիմ քեւ, Ամէն:

Եւ ապա հասցիցաւ առ հաղորդու-
 լիւնն աթոռիւն. հարիւն քի մե-
 լոյ, որպէս 'ի վերոյ:

Եւ լինի հաղորդուլի:

Այլ ար իմ յս քս, հաց կեն-
 դանի, և զկեանս շնորհող
 աղղի մարդկան, անհնաւ զքէն
 շնորհակալ լինիմ, որ արժանի
 ա-

արարեր զիս զմեղաւորս քոյով
 շնորհիւ թարց իմոց արդեանց,
 հաղորդիլ կենարար մարմնով և
 արեամբ քով: Աւստի աղա-
 չեմ գքեզ, լիցի սա ինձ զէն
 հաւատոյ, և վահան ամբռնե-
 կամաց իմոց, համբարձումն
 սրտի, և լրումն անձայնոյ քոյոյ
 սիրոյ, արտախշումն բնաւից վատ-
 թարութեց, և՛ի ծաղկումն հա-
 մայնից առաքինութեանց, ան-
 երկեանութի ՚ի շաւիղս բարե-
 գործուն, և զերծումն յամենից
 փորձութեց, զի քե՛ և ՚ի շա-
 վիղս քոյս պանծացեալ աճա-
 պարիցեմ ՚ի հարսանիս քոյս
 երկնայինս, և խնդակցիցիմ քոյ-
 ոց սիրելեաց, զի դու ես լոյս
 ճշմարիտ՝ կեանք, քողցրութի
 և յոյս մեր, Լ՛մէն:

Ալեքսէ Եանձնի տառնէլոյ գէնէն Եանձ-
նայնուան տառնէլ տառնէլ
Կոյսն Բարեւան Եանձնի :

ՊԱՄՆՆԵՐ-
բուհի կոյս մարիամ,
մայր ան, Թագուհի
երկնից, բարեխօսդ
մեղաւորաց, և ապա-
ւենդ վշտացելոց, Թէպէտ ես
ամենեւինք եմ անարժան զոլոյ
քոյդ ծառայ : Սակայն շարժե-
ցեալ 'ի յըզէ քեզ ծառայ-
ելոյ, և ապաւինեցեալ 'ի քոյդ
ամենամեծ սուրբինու թի, ընտ-
րեցի զքեզ այսօր առաջի պա-
հա-

Հապանի խմոց հրեշտակի, և ա-
 ռաջի հանուրց զօրաց երկնայ-
 նոց ինձ 'ի սեփական տիրու-
 հութի, 'ի նպաստութի, և 'ի մայ-
 րութի, և հաստատապէս առա-
 ջագրեմ միշտ ծառայել քեզ
 յօժարութիւն կամաց, և առնել,
 զի և այլք նմանապէս ծառայի-
 ցեն քեզ : Արդ՝ մաղթեմ 'ի
 քէն ով ամենաբարեգութ մայր,
 միջնորդութիւն պատուականի ա-
 րեան որդւոյ քո միածնի ցօղե-
 ցելոյ վն իմ յերկիր, զի ընկալ-
 ցիս զիս 'ի թիւս այլոց քոյոց ջեր
 մեռանդից պաշտողաց, 'ի ծա-
 ռայութի մշտնջենական, և այց
 առնիցես ինձ յիմա գործառնու-
 թիւնս : Ասեա՛ ուրեմն վն իմ
 զնորհս գործունեայս, որովք
 մարթիցիմ այնպէս կենցաղա-
 վարիլ 'ի բնաւս խոկմունս, 'ի
 բանս և 'ի գործս, մինչ զի ոչ
 ինկիք

իւնիք անհաճոյ դտանիցիմ յաչս
 քոյս ամենամաքուրս, և ոչ իւնիք
 յանցաւոր առաջի որդւոյ քոյ
 միածնի: Տիշեան զիս ո՞վ մայր
 ողորմութե, և մի ընկենուր զիս
 յերեսաց քոց՝ի ժամու մահուն
 իմոյ, մինչև չունիցէ հոգի իմ
 յայսմանէ տառապանաց մարմնոյ
 ճշմարիտ ապաշխարութիւնս
 յանցանաց, ամեն:

Լ. ԴՅԵՒՄՈՒՆԻ ԽԹԱԶԻՆՆ:

Ո՞վ սրբունի կոյս մարիամ
 քաղցրագունեղ, թագունի
 շնորհաց, բարեխօսդ մեղաւորաց,
 և ապաւենդ վշտացելոց, կար-
 կառեան զաչս քոյոյ բարեգթու-
 թե յաղաչանս խոտանի քոյոյ
 ծառայի, և տո՛ւր ինձ շնորհիւ
 քով համարիլ ի թիւս քոյոց
 օրելեաց, և պահպանեա՛ն զիս ի
 մէջ

մէջ քոյոց կուսականաց գրկաց,
 Ով մաքրագունեղ կոյս, մաք-
 բեան զսիրտ իմ յամենից մեղաց,
 բարձ և տարամերժեալ յինէն
 զամ ինչ որ անհաճոյ է առաջի
 քոյոց աչաց: Արբեան զհոգի իմ
 յամենից ցանկունց երկրայնոց,
 և վերացո՛ր ՚ի սէր երկնայնոց
 բարեաց, և մշտնջենական: Ով
 ամենասրբուհի կոյս, բարեխօս
 լեր վս իմ առ որդիդ քո սյժմ
 և միշտ, և ՚ի կետի մահոճան ի-
 մոյ, զի միջնորդութիւն քով զեր-
 ծանիցիմ ՚ի հրոյն յաւիտենակա-
 նէ, և զկնի սյսորիկ թշուառա-
 ցելոյ կենցաղոյս քեզ զմայլելիմ
 ՚ի դրախտին: Ո՛ր ուրեմն դար-
 ձուցանիցես ո՛վ կոյս ամենամա-
 քուր զաչս քոյոց շնորհաց յի-
 նէն յանցաւորէ, զի յանձն առնեմ
 զհոգի և զմարմին իմ քում բա-
 րեգթութե՛ն: Փութացիր զեր
 ծու-

Թուցանել զիս 'ի բնաւից չար-
եաց, և 'ի կասկածանաց այսորիկ
կենցաղոյս, և հաճեաց բարե-
խօսել իմ առ որդիդ քո միա-
ծին, զի շնորհիցէ ինձ զնե-
րումն յանցանաց, զճշմարիտ հա-
ւատ, զյոյս հաստատուն, և զսէր
ջերմեռանդ, զշնորհս իսկ հոգ-
ւոյն սրբոյ, առ 'ի առնել միշտ
զսրբագունեղ հաճութի իւր. այլև
կամիցի իւրով բարեգթութիւն
պահպանել զքաղաքս զայս 'ի
պատերազմէ, 'ի մահունէ, և 'ի
սովոյ, և աղատեսցէ զիս և ըզ-
բնաւս աղգայինս, և զբարե-
կամս, իսկ և զհանուրս հաւա-
տարիմ քրիստոնեայս յամե-
նից չարեաց. ամէն:

Յ Երեւանի մէջ ապա Եօթն Վերս
 Գլխաւորն առնաւ իւրեւն
 Իսկն իւրեւն :

Եւ առաջին վերսն :

Երկրպագեմ քեզ ար իմ յ
 քս, և աղաչեմ զքեզ յի
 շատակաւ սրոյն այնորիկ սրա
 գունեղի, որ թափանցեաց ի
 սիրտ ամենասրբուհւոյ մօր քոյ
 և կուսի, մինչ յայտնեցաւ նմա
 ի ծերունւոյն սիմեոնի, չարչա
 բելութի քո կարծրագոյն, մա
 քո խտտագոյն, զի հաճիցիս շնոր
 հել ինձ զկատարեալ ճանաչե
 լութիւն, և զճմարիտ ապաշ
 խարութիւն իմոյն յանցանայ

Հայր մեր որ յերկինս :

Աղջոյն քեզ
 մարիամ :

Եւ երկրորդ վերսն :

Երկրպագեամ քեզ նոր իմ յո
քս, և աղաչեամ զքեզ միջ-
նորդութիւն վերին այնորիկ, զոր
կրեաց մայր քո ամէնօրհնեցել,
մինչ աղգեցութիւն հրեշտակին
փախչելով 'ի հալածմանէ հե-
րովդէի, ընդ սրբոյն յովսեփայ
իւրում մաքրագունեղի փե-
սային, էած զքեզ 'ի յեգիպտոս
յանձն առնելով զմեծամեծ տա-
ռապանս 'ի ճանապարհի. զի հա-
ճիցիս շնորհել ինձ զօգնութի
ընդդէմ փորձութեց, և զնպաս-
տութի ընդդէմ պատրանաց, և
խաբէութեց թշնամւոյն դժոխայ-
նոյ : Հայր մեր : Աղջոյն :

Եւ երրորդ վերսն :

Երկրպագեամ քեզ նոր իմ յո
քս, և աղաչեամ զքեզ միջ-
նորդութիւն վերին այնորիկ, զոր
կրեաց

կրեաց՝ ամենասրբուհի մայր քո
 'ի ժամուն յայնմիկ, յորում իբր
 կորուսեալ համարէր զքեզ, մին
 չե եղիտ զքեզ 'ի տաճարին,
 յորում վիճաբանէիր ընդ գիտ
 նոց. զի հաճիցիս շնորհել ինձ
 զկատարեալ ներումն իմոց բնա
 ւից յանցանաց՝ և սրբել զհոգի
 իմ քոյով անայնով շնորհիւն։
 Հայր մեր։ Աղջոյն։

Եւ չորրորդ վերսն։

Երկրպագեամ քեզ նոր իմ յ
 քս. և աղաչեմ զքեզ միջ
 նորդութի մեծագունեղի վերին
 այնորիկ, զոր ընկալաւ ամե
 նասրբուհի մայր քո. մինչ գու
 ժեցեալ եղև նմա դառնագու
 նեղ լուրն այն, թէ պաշարե
 ցեալ էիր դու 'ի չարագործաց
 ըմբռնեցեալ յանհաւան հրէից
 ամբարշտաց կապեցեալ, իս

տաբարոյապէս ձաղեցեալ , և
 փշով պսակեցեալ , զի հաճիցիս
 ընծեռել ինձ զշնորհս աս 'ի ծա-
 ոսցել քեզ մաքրութիւն , խոնար-
 հութիւն , և երկայնատութիւն , մին-
 չեւ 'ի վախճան : Հայր մեր :

Ողջոյն :

Ը. հինգերորդ վերսն :

Երկրպագեմ քեզ ար իմ Ես
 քս , և աղաչեմ զքեզ միջ-
 նորդութիւն կարծրագունեղի վի-
 ըին այնորիկ , զոր կրեաց ամե-
 նասրբուհի մայր քո , մինչ ետես
 զքեզ 'ի կրելն 'ի վն սրբազնա-
 գունեղից ուսոց քոց զծանրա-
 բեռնութիւն սրբոյ խաչին , զոր բար-
 ձեալ տանէիր 'ի լեառն կառափ-
 ման , զի հաճիցիս պարգևել ինձ
 զճշմարիտ ապաշխարութիւն , և 'ի
 վշտակրութիւնս քում անձայնոյ
 հանդիսավհճութե իմոյ անձին
 Է Է Եսնձ

յանձնարարութիւն : Հայր մեր :
Ողջոյն :

Եւ

Եւ վեցերորդ վերսն :

Երկրպագեմ քեզ նոր իմ յ
քս , և աղաչեմ զքեզ միջ-
նորդութեամբ սասակագունելի
վերին այնորիկ , զոր կրեաց ա-
մենասրբուհի և ցաւագնեցեալ
մայրն քո , մինչ ետես զքեզ 'ի
մեծամեծ չարչարանս բեւոեց-
եալ 'ի վր սրբոյ խաչափայտին ,
յորում սրագունելիք բեւոբ
ձեռք քոյ սրբազնագունելք և
ոտք էին սեւեռեցեալք , և զքեզ
բարձրացուցեալ 'ի վեր 'ի նշա-
ւակ բոլորի աշխարհի . զի հա-
ճիցիս տալ ինձ զշնորհս , որով
յառաջ քան զմեռանիլն իմ կա-
րիցեմ բնդունիլ ջերմեռանդա-
պէս և արժանապէս զսրբազնու-
քոյոյ սրբագունելի և կատարե-

լա-

լազուներդի մարմնոյ և արեան , և
մեռանիլ հաւատարմապէս 'ի մէջ
քոյոց բազկաց , Հայր մեր :
Ողջոյն :

Լ. Եօթներորդի վերսն :

Երկրպագեմ քեզ տր իմ յն
քն , և աղաչեմ զքեզ միջ-
նորդութիւն կարծրագուներդի վի-
րին այնորիկ , զոր կրեաց ամե-
նասրբուհի մայր քո վշտագնե-
ցեալ , մինչ ետես զքեզ մեռեալ
և թաղեցեալ , բոլորովիմբ խո-
ցոտեցեալ , և տգեղացեալ . զի
հաճեցիս 'ի վախճանի կենաց ի-
մոց միսիթարել զիս քոյով շնոր-
հիւ , և տալ ինձ վայելել զքեզ
զկնի մահո՛ւն իմոյ , 'ի փառս
յաւիտենականս : Հայր մեր :
Ողջոյն :

Եղօլէ, առ ուրբուհի Թաթինն օ

Ո՞վ ամենասրբուհի կոյս՝ ո՞վ
մայր ողորմութե՛ն, և ապա-
ւէն մեզ թշուառից մեղաւորաց,
աղաչեմ զքեզ՝ ի ձեռն այնոցիկ
վշտաց քոց, որոց՝ ի մեծարանս
ըստ իմում կարի և ըղձի մա-
տուցի զաղօթս վերոգեցեալս,
դի հաճիցիս մաղթել վն իմ՝
սիրեցելոյ որդւոյ քումմէ զճշմա-
րիտ ցաւակրութի յանցանաց ի-
մոց անցելոց, և զյարամնայու-
յիւրում սրբազանի պաշտաման
՝ ի փառս նն նյ օրհնեցելոյ՝
յաւիտեանս յաւիտենից,

Եմէն :

Յէրթաւանդուի տաւ Եօլէն խնդու-
 լին, որովք զհայրէ պիտուհին
 Տէր 'ի յերկինս :

Առ առաջին խնդութիւն :

Խնդա՛մ ո՛վ հարսն անարատ
 հոգւոյն սքօյ, հանդերձ
 բերկրանօքն, զորս ունիս արդ 'ի
 դրախտին : Վանդի սակս քոյոյ
 իսկականի մաքրութեւն և կուսուե
 բարձրացար 'ի վեր քան զհրեշ-
 տակս, և գերակայացար 'ի վեր
 քան զամ սքս : Ողջոյն
 քեզ, և այլն :

Առ երկրորդ խնդութիւն :

Խնդա՛մ ո՛վ ճշմարիտ մայր ան,
 հանդերձ զո՛ւարճութիւն, զոր
 ունիս 'ի դրախտին : Վանդի ուն
 արեգակն աստ 'ի յերկրի լուսա-

ւորէ զբոլոր աշխարհ աշտպէս
 դուքոյովք ճառագայթիւք զար-
 դարեա և պայծառացուցանեա
 զգրախտն բոլոր : Աղջոյն քեզ
 մարիամ . և այլն :

Եւ երրորդ խնդութիւն :

Խնդան ո՞վ ճշմարիտ դուապ
 այ հանդերձ հրճունօքն
 զոր ունիա արդ 'ի դրախտին
 Վանդի հանուրք քահանայապե-
 տութիք հրեշտակաց և հրեշտա-
 կապետաց, աթոռոց և տէրու-
 թեց, և համայնք հոգիք երա-
 նելեաց պատուեն և մեծարն
 զքեզ, և վերաճանաչեն իբր-
 մայր ստեղծողին իւրեանց, հը-
 պատակին իսկ յամենայնի քում
 նշմարութե : Աղջոյն քեզ
 և այլն :

Եւ չորրորդ խնդութիւն :

Խնդա՛ն ո՛վ աղախին ամենասր-
բոյ երրորդութեն հանդերձ
ուրախութիւն , զոր ունիս 'ի դը-
րախտին : Վանգի զբնաւս շնորհս,
զորս հայցես 'ի քումմէ քաղց-
րագունեղէ , և հնազանդագու-
նեղէ որդւոյ , իսկոյն քեզ շնոր-
հին : Եւ մանաւանդ ուղ ասէ
սքն բեռնարդոս՝ ոչ ումէք աստ
'ի յերկրի զեղանի շնորհ , եթէ
ոչ նախ անցանիցէ 'ի ձեռանէ
քումմէ գերամեծարէ : Աղջոյն
քեզ , և այլն :

Եւ հինգերորդ խնդութիւն :

Խնդա՛ն ո՛վ իշխուհիդ պարզա-
գունեղ , հանդերձ բերկբա-
նօքն , զորս ունիս 'ի դրախտին :
Վանգի դու միայն արդիւնա-
ւորեցար գոլ ընդունակ այսքա-

Նուա՛ արժանապատուութե՛ն՝ ի
մէջ հանուրց երանելեաց , որք
են՝ ի յերկինս , և կաս մերձաւո-
յրագոյն քան զայլս առ ամենա-
սուրբ երրորդութիւն : Ողջոյն
քեզ , և այլն :

Եւ վեցերորդ խնդութիւն :

Խնդա՛ն ո՛վ յոյսդ մեղաւորաց՝ և
ապաւենդ վշտացելոց հան-
դերձ զուարճութե՛ն , զոր ունիս
՝ ի դրախտին : Վանդի զքնաւս
քոյս ծառայս ջերմեռանդս , որք
դո՛ւարանեն և վերջարդեն զքեզ
յայսմիկ աշխարհի , վարձատրե-
լոց է հայրն յաւիտենական իւ-
րով սրբազնագունեղիւ՛ , և ՝ ի
հանդերձելում իւրովք սրբազ-
նագունեղիւք փառօք : Ողջոյն
քեզ մարիամ , և այլն :

Եւ

Լ. ո. Եօթներորդ. Լանդուծին :

Լանդաւ ո՛վ մայր դուստր և
 հարսն ա՛յ : Վանդի համայնք
 շնորհք և բերկրութի՛ք , որովք
 զմայլիս 'ի դրախտին , ոչ երբէք
 են նո՛ւազելոց.ք , այլ մանաւանդ
 ճոխանալոց.ք մինչև յօր դատաս-
 տանի , և յարամնալոց.ք 'ի յաւի-
 տեանս յաւիտենից . Լ. մէն :
 Ողջոյն քեզ :

Լիւնիայ, առ ինչ անձինս
անհետանալ :

ՏԻ ողորմեաց :
Քն ողորմեաց :

ՏԻ ողորմեաց :

Քն լուր մեղ :

Քն յար լուր մեղ :

Հայր երկնաւոր ան, ողոր-
մեաց մեղ :

Որդի փրկիչ աշխարհի ան,
ողորմեաց մեղ :

Հոգիդ նք ան, ողորմեաց մեղ :

Ան երրորդութի մի ան, ողոր-
մեաց մեղ :

Արքունի մարիամ, աղօթեա
լսան մեր :

Ան անձինս. աղօ :

Ան կոյս կուսանաց. աղօ :

Այր Քրիստոսի. աղօ :

Այր անայնոց շնորհաց. աղօ :

Այր մաքրագունեղ. աղօ :

Այր

Մայր ողջախոհագունեղ .	աղօ .
Մայր անարատ .	աղօ .
Մայր ամբիժ .	աղօ .
Մայր սիրելի .	աղօ .
Մայր սքանչելի .	աղօ .
Մայր ստեղծողին .	աղօ .
Մայր կեցուցչին .	աղօ .
Կոյս խոհեմագունեղ .	աղօ .
Կոյս գերյարգելի .	աղօ .
Կոյս քարոզելի .	աղօ .
Կոյս կարօղ .	աղօ .
Կոյս բարեգութ .	աղօ .
Կոյս հաւատարիմ .	աղօ .
Հայելի արդար թէ .	աղօ .
Լթող իմաստութե .	աղօ .
Պատճառ մերոյ խնդութե .	աղօ .
Լնօթ հոգեորական .	աղօ .
Լնօթ պատուելի .	աղօ .
Լնօթ յարդական ջերմե- ռանդութե .	աղօ .
Վարդ խորհրդական .	աղօ .
Լշտարակ դառ թեան .	աղօ .

Եւտարակ փղոսկրեաց .	աղ .
Պալատ ոսկեղէն .	աղ .
Տապանակ ուխտի .	աղ .
Դառն երկնից .	աղ .
Եստղ առաւօտեան .	աղ .
Կեցութի հիւանդաց .	աղ .
Եպաստան մեղաւորաց .	աղ .
Սխիթարիչ վշտացելոց .	աղ .
Օգնական քրիստոնէից .	աղ .
Թագուհի հրեշտակաց .	աղ .
Թագուհի նահապետաց ,	աղ .
Թագուհի մարգարէից .	աղ .
Թագուհի առաքելոց .	աղ .
Թագուհի մարտիրոսաց .	աղ .
Թագուհի խոստովանողաց .	աղ .
Թագուհի կուսանաց .	աղ .
Թագուհի ամենայն սրբոց .	աղ .
Գառն այ , որ բառնաս զմեղս աշխարհի . անսա՛ մեղ տր :	
Գառն այ , որ բառնաս զմեղս աշխարհի .	
Եւր լուր մեղ տր :	
Գառն	

Պառն նայ, որ բառնաս զմեզս
աշխարհի. ողորմեաց մեզ:
Քն լուր մեզ:
Քն յար լուր մեզ:

Ե. Դ. Ը. Գ. :

Ը. Գ. անճառելույ ողորմուք, որ
ոչ միայն մարդ՝ այլև որդի մար-
դոյ լինիլ հաճեցար, և ծնանե-
լով 'ի կուսէ զմայր 'ի յերկրի
ունեցեր՝ որ զնձ ունէիր հայր 'ի
յերկինս. առաւ մեզ աղերսեմք՝
նորին զյիշատակն ջերմեռանդա-
պէս հռչակել, նորին զմայրու-
թին գերազանցապէս գերյար-
գել, նորին գերազանցագունե-
ղի արժանապատուութիւնն զմեզ
խոնարհապէս ննջարկել. որ
զքեզ հոգւով սրբով յլացաւ.
զքեզ կուսուք ծնաւ. և զքեզ
E 7 'ի

'ի յերկրի ինքեան հալատակ ու-
նեաց, զտրդ մեր յս քս: Որ
կեսս և թագաւորես լէ հօր և
լէ սրբոյ հոգւոյն 'ի յաւի-
տեանս Ամէն:

Լէւանիայ, տո իրն Եւ յս քս:

ՏՐ ողորմեաց:
Քս ողորմեաց:

ՏՐ ողորմեաց:

Յս լուր մեզ:

Քս անսա մեզ:

Հայր երկնաւոր ան, ողորմեաց
մեզ:

Որդի փրկիչ աշխարհի ան,
ողորմեաց մեզ:

Հոգիդ սբ ան: ողորմ.

Աք երրորդութի մի ան, ողորմ.

Յս որդի այ կենդանւոյ, ողորմ.

Յս ճառադայթ հօր, ողորմ.

Յս

Յ՞մ ճամճանչ լուսոյ յաւիտենա-
կանի . ողոր .

Յ՞մ թագաւոր փառաց . ողոր .

Յ՞մ արեգակն արդարութն . ող .

Յ՞մ որդի մարիամու կուսին . ող .

Յ՞մ սքանչելի . ողոր .

Յ՞մ ան Տղօր . ողոր .

Յ՞մ հայր հանդերձելոյ յաւի-
տենին . ողոր .

Յ՞մ մեծի խորհրդոյ հրեշտակ .
ողոր .

Յ՞մ կարողագունեղ . ողոր .

Յ՞մ համբերողագունեղ . ողոր .

Յ՞մ հնազանդագունեղ . ողոր .

Յ՞մ հեղ և խոնարհ սրտիւ . ողոր .

Յ՞մ ողջախոհութն սիրօղ . ողոր .

Յ՞մ իսկական սիրօղ մեր . ողոր .

Յ՞մ ան խաղաղութն . ողոր .

Յ՞մ հեղինակ կենաց . ողոր .

Յ՞մ օրինակ առաքինութն . ող .

Յ՞մ նախանձաւոր հոգւոյ . ողոր .

Յ՞մ ան մեր . ողոր .

Յ՞մ

- Յս ապաւէն մեր . ողոր,
 Յս հայր աղքատաց . ողոր,
 Յս զանձ հաւատացելոց . ողոր,
 Յս քաջ հովիւ . ողոր,
 Յս լոյս ճշմարիտ . ողոր,
 Յս իմաստութիւն յաւիտենա-
 կան . ողոր,
 Յս բարութիւն անհուն . ողոր,
 Յս ճանապարհ մեր և կեանք .
 ողոր,
 Յս ցնծութիւն հրեշտակաց . ող,
 Յս վարդապետ առաքելոց . ող,
 Յս ուսուցիչ աւետարանչաց .
 ողոր,
 Յս արիութիւն մարտիրոսաց . ող,
 Յս լոյս խոստովանողաց . ող,
 Յս պսակ սբց ամենից . ողոր,
 Եւրոպեալ մեր լեր . անսահմեղ յս,
 Քաւարար մեր լեր . յար լուր
 մեղ յս :
 Յամենից մեղաց . զերծ
 զմեղ յս :

- Դ ցասմանէ քումմէ . զերծ.
 Յորոգայթից դիւին . զերծ.
 Դ հոգւոյ պոռնկութե . զերծ.
 Դ մահոճանէ յարակայէ . զերծ.
 Դ ստունկանմանէ քոյոց ներշնչ-
 մանց . զերծ.
 Ս խորհրդեան ներմարմնութե
 քոյ սրբոյ . զերծ.
 Ս ծննդեան քոյ . զերծ.
 Ս մանկութե քոյ . զերծ.
 Ս անձայնադունեղից քոյոց վա-
 րուց . զերծ.
 Ս քոյոց աշխատանաց . զերծ.
 Ս հանդիսի և չարչարանաց
 քոյ . զերծ.
 Ս խաչի և միայնակ թողեց-
 ման քոյ . զերծ.
 Ս քոյոց վշտակրութեց . զերծ.
 Ս մահու քոյ և թաղման . զերծ.
 Ս քոյոյ յարութե . զերծ.
 Ս քոյոյ համբարձման . զերծ.
 Ս քոյոյ ցնծութե . զերծ.
 Ս

Այլ քոյոյ փառաւորութեւն. զերծ.
 Գառնն այ, որ բառնաս զմեզս
 աշխարհի. յար լուր մեզ յն:
 Գառնն այ, որ բառնաս զմեզս
 աշխարհի, անսան մեզ յն:
 Գառնն այ, որ բառնաս զմեզս
 աշխարհի. ողորմեաց մեզ:
 Յն անսան մեզ:
 Յն յար լուր մեզ:

Աւօր:

ՏՐ յն քն. որ ասացեր, հայ.
 ցեցէք և առնուցուք, խնդրե-
 ցէք և գտանիցէք, բաղխեցէք
 և բացցի ձեզ. աղաչեմք ասուր
 մեզ հայցողաց զիղձ անձայնոյ
 քոյոյ սիրոյ. զի զքեզ սրտիւ
 բոլորով, բանիւ, և գործով
 սիրեսցուք. և ՚ի քումմէ գո-
 վութեան ոչ երբէք դադարիցուք.
 որ կեաս և թագաւորես ան լ
 հօր

Հօր և ընդ սթյ Հոգւոյն 'ի յա-
ւիտեանս . Ամէն :

Քոյոյ մարդկութեան անութի
օծեցելոյ տէր յս քս՝ զերկիւղ
Համանգամայն և զսէր արա՛ մեզ
ունել յարակայապէս . քանզի
ոչ երբէք 'ի քումմէ Հոգաբար-
ձութի անտես առնես , զորս
ընդ սերտութի քոյոյ սիրելու-
թեան ներհաստատես . որ կեաս
և թաղաւորես ան 'ի համայն
յաւիտեանս . Ամէն :

Ե Օ Թ Ն Ս Ե Ղ Մ Ո Ս Վ
Ա Պ Ա Շ Խ Ա Ր Ո Ւ Թ Ե Ա Ն

Սաղմոս . 52 :

ՄԻ՛ ՍՐՏՄԻ՛
տուք քով յան-
դիմաներ զիս , և
մի՛ բարկութիւն

քով խրատեր զիս :

Ողորմեաց ինձ տէր , զի հիւանդ
եմ ես . բժշկեա՛ զանձն իմ , զի
խռովեցան ոսկերք իմ :

Ընձն իմ յոյժ խռովեցաւ , և
դու տէր մինչև յերբ :

Գարձ տըր և փրկեա՛ զանձն իմ .
կեցո՛ զիս տէր ըստ ողորմութե
քում : Օհ

Օ՛ի ոչ որ է որ 'ի մահու յիշէ
 զքեզ, կամ 'ի դժոխս խոստո-
 վան առնիցի առ քեզ:

Աստակեցայ ես 'ի հեծութե
 իմում. լուացի զամ գիշեր զմա-
 հիճս իմ, և արտասու՞օք իմովք
 զանկողինս իմ թացի:

Խռովեցաւ 'ի սրտմտութե ակն
 իմ, և մաշեցայ ես 'ի վճիւմ
 թշնամեաց իմոց:

'Ի բաց կացէք յինէն ամենե-
 քեան, ոչք գործէք զանօրե-
 նութի:

Լուաւ տէր ձայնի լալոյ իմոյ,
 լուաւ տէր աղօթից իմոց, և
 ար զխնդրուածս իմ ընկալաւ:

Ամաշեցեն և խռովեցին յոյժ
 ամ թշնամիք իմ. դարձցին
 յետս, և ամաշեցեն յոյժ վաղ-
 վաղակի և խռովեցին:

Փառք հօր, և որդւոյ, և հոգ-
 ւոյն սբյ, ոմ էր 'ի սկզբանէ,
 և

և Եյժմ և միշտ՝ և յաւիտեանս
յաւիտենից . ամէն :

Սաղմոս . լւմ :

Լերանի , որում թողութիւն
եղև մեղաց , և ծածկեցան
ւամ յանցանք նորա :

Լերանի առն , որում ոչ համա-
րի տէր զմեղս նր . և ոչ գոյ
նենգութի 'ի բերան նր :

Լռեցի ես , և մտչեցան իմ՝ ոս-
կերք իմ առ աղաղակել ինձ
առ տր զօրհանապազ 'ի տունէ ,
և 'ի դիշերի :

Նանրացաւ ձեռն քո 'ի վր իմ ,
դարձայ 'ի թշուառութի իմ ,
դի հարան յիս փուշք :

Օմեղս իմ ցուցի քեզ , և զա-
նօրէնութիս իմ՝ ոչ ծածկեցի
'ի քէն :

Լսացի՝ թէ պատմեցից ինձէն
զմեղս

զմեղս իմ. և դու թողցես զամ
ամբարշտութիս մեղաց իմոց:
Այս պսորիկ յաղօթս կացցեն
առ քեզ ամ սբք 'ի ժամ ըն-
դունելի:

Բայց միայն 'ի ջուրցն հեղեղաց
բազմաց, որք առ նոսա ինչ
ոչ մերձենան:

Դու ես ապաւէն իմ 'ի նե-
ղութի յայսմանէ, որ շուրջ
եղև զինև:

Հնծութի իմ փրկեալ զիս յայն-
ցանէ, ոյք պաշարեցին զիս:
Խմաստուն արարից զքեզ, և
խելամուտ 'ի ճանապարհի յոր
գնասցես, և հաստատեցից 'ի
վերայ քոյ զաչս իմ:

Ա'ի լինիք ուր զձիս' և զջորիս,
զի ոչ գոյ 'ի նմ խմաստութի.
'ի սանձս' և 'ի դանդանաւանոր
ճմլեսցես զկլակս նց, որք առ
քեզ ինչ ոչ մերձեացին:

Ե

Բաւ

Բաղդուժ տանջանք են մեղա-
ւորաց . բայց ոյք յուսան 'ի ան-
ողորմութիւն ան շուրջ եղևցի
զնոքօք :

Աւրախ լերուք՝ և ցնծացէք ար-
դարք . 'ի տէր պարծեցարուք
ամենեքեան , ոյք ուղիղ էք սրբ-
տիւք :

Փառք հօր , և որդւոյ , ևն :

Սաղմոս . Լէ :

ՏԲ

մի՛ սրտմտութի՛ք քով
յանդիմաներ զիս , և մի՛

բարկութի՛ք քով խրատեր զիս :

Օ՛ի նետք քո հարան յիս . և

յիս հաստատեցաւ ձեռն քո :

Ո՛չ գոյ բժշկութի՛ մարմնոյ ի-

մոյ յերեսաց բարկութե՛ք քո :

Ո՛չ է խաղաղութի՛ ոսկերաց ի-

մոց՝ յերեսաց մեղաց խմոց :

Անօրէնութի՛ք իմ բարձրացան

զ Բ

քան

քան զգլուխ իմ, որպէս զընդ
 ծանր ծանրացան 'ի վր իմ:
 Ախեցան, և փտեցան վերք
 իմ յերեսաց անզգամութե ի-
 մոյ:

Տառապեցայ և խոնարհ եղէ
 մինչև յոյժ, զօրհանապաղ
 արտում գնայի. զի անձն իմ
 լի եղև չարչարանօք, և ոչ գոյ
 բժշկութի մարմնոյ իմոյ:

Չարչարեցայ, և խոնարհ եղէ
 մինչև յոյժ, մոնչէի առ հե-
 ծութե սրտի իմոյ:

Տր առաջի քոյ է ամ ցանկու-
 թիւն իմ, և հեծութի իմ 'ի
 քէն ոչ ծածկեցաւ:

Արտ իմ խռովեցաւ յիս. և ե-
 թող զիս զօրութի իմ. լոյս ա-
 չաց իմոց, և ոյս ոչ եղև ընդ
 իս:

Բարեկամք իմ, և մերձաւորք
 իմ առաջի իմ մերձեցան, և
 կա-

կային . և մերձաւորք իմ հե-
ռի եղեն յինէն :

Խոնադատէին զիս , և խնդրէին
զանձն իմ , ոյք խորհէին չար
'ի վր իմ . խորհեցան զանօրէ-
նութի , և զնենգութի զօրհա-
նապաղ խորհեցան :

Եւ ես ունի խուլ՝ զի ոչ լսէ .
և ունի համր՝ որ ոչ բանայ զբե-
րան իւր :

Եղէ ես ունի մարդ , որ ոչ լսէ ,
և ոչ գոն խօսք 'ի բերան նր :
Ես 'ի քեզ ար յուսացայ , և
գու լուիցես ինձ ար ար իմ :

Եսացի՝ թէ մի ուրախ եղիցին
յիս թշնամիք իմ . 'ի սասանիլ
ոտից իմոց 'ի վր իմ մեծամեծս
խօսեցան :

Ես 'ի տանջանս պատրաստ եմ ,
և ցաւք իմ առաջի իմ են յամ
ժամ :

Չանօրէնութիս իմ պատմեցից ,
F 2 և

և հոգացայց վն մեղաց իմոց :
 Խակ արդ՝ թշնամիք իմ կենդա-
 նի են, և զօրացեալք են քան
 զիս, և բազումք են, ոյք ա-
 տեն զիս 'ի տարապարտուց :

Ոյք հատուցին ինձ չար փո-
 խանակ բարւոյ, չարախօսէին
 զինէն, զի ես երթայի զհետ
 արդարութե :

Այի՛ թողուր զիս տէր անձ իմ,
 և մի 'ի բացեայ առնիր յինէն,
 հայեաց յօգնել ինձ տէր փրկ-
 կութե իմոյ :

Փառք հօր, և որդւոյ, ևն :

Սաղմոս . 5 :

Ողորմեաց ինձ ան ըստ մեծի
 ողորմութե քում, և ըստ
 բազում գթութե քում քա-
 լեան զանօրէնութիս իմ :

Եռաւել լուա զիս յանօրէնու-
 թե :

Թէ իմե՛, և 'ի մեղաց իմոց
սք արա՛ դիւ :

Չանօրէնութիւն իմ ես ինձէն
գիտեմ, և մեղք իմ առաջի իմ
են յամ ժամ :

Քեզ միայն մեղաց տէր, և
զար առաջի քո արարի :

Ոյ արդար եղիցիս 'ի բանս քո,
և յաղթեսցես 'ի դատիլն քո :

Ընօրէնութիւն յղացայ, և 'ի
մեղս ծնաւ զիս մայր իմ :

Գու տէր զճշմարտութի սիրե-
ցեր, զանյայտս, և զծածկեալս
իմաստութիւն քով յայտնեցեր
ինձ :

Յօղեա՛ յիս մշակաւ, և սք ե-
ղէց . լուա՛, և քան զձիւն սպի-
տակ եղէց :

Եւելի արա՛ ինձ տէր զցնծութի
և զուրախութի . և ցնծասցեն
ոսկերք իմ տառապեալք :

Դարձո՛ զերեսս քո 'ի մեղաց
Բ 3 ի-

իմոց, և զամ անօրէնութիս իմ
քաւեալ յինէն:

Օսիրտ սք հաստեալ յիս ան,
և զհոգի ուղիղ նորոգեալ ի փո-
րի իմում:

Մի ընկենուր զիս տէր յերե-
սաց քոց, և զհոգի քո սք մի
հաներ յինէն:

Տուր ինձ զցնծութի փրկութե
քո, և հոգւով պետութե քո
հաստատեալ զիս:

Ուսուցից անօրինաց զճանա-
պարհս քո, և ամբարիշտք սո-
քեզ դարձցին:

Փրկեալ զիս յարենէ ան, ան
փրկութե իմոյ, և ցնծասցէ լե-
զու իմ յարդարութե քում:

Տէր եթէ զշրթունս իմ բանաս,
բերան իմ երգեսցէ զօրհնու-
թիս քո:

Ի՞նչ կամեցել էիր զպատարագս
մատուցանէաք. բայց դու ընդ

ողջակէզս իսկ ոչ հաճեցար :
 Պատարագ ան հոգի խոնարհ ,
 զսիրտ սբ և զհոգի խոնարհ ան
 ոչ արհամարհէ :

Բարի՛ արա տէր կամօք քովք
 սխմի , և շինեսցին պարիսպքն
 երուսաղէմի :

Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պա-
 տարագս արդարութեւ , յորժամ
 ուխտից պատարագս հանցեն 'ի
 սեղան քո զոճարակս :

Փառք հօր , և որդւոյ , ևն :

Սաղմոս . ԺԺ :

ՏԻ Ընդ աղօթից իմոց , և
 աղաղակ իմ առ քեզ ե-
 կեսցէ , մի դարձուցաներ զե-
 րեսս քո յինէն :

Յաւուր նեղութեան իմոյ խա-
 նարհեցո՛ առ իս զունկն քո .
 յորում աւուր կարդամ առ

F 4 քեզ ,

քեզ, վաղվաղակի լուր ինձ,
 Սպառեցան որով ծուխ աւուրք
 իմ, և ոսկերք իմ որպէս խոիւ
 չորացան:

Հարայ ես որպէս խոտ, և ցա,
 մաքեցաւ սիրտ իմ, մոռացայ
 ուտել զհաց իմ 'ի ձայնէ հե-
 ծութեան իմոյ:

Ացեցաւ ոսկր իմ 'ի մարմին իմ,
 նմանեցայ ես հաւաղասան ա-
 նապատի:

Եղէ ես որպէս բու աւերակի,
 տքնեցայ, և եղէ ես որպէս
 ճնճղուկ միայն 'ի տանիս:

Նախատեցին զիս թշնամիք իմ
 զօրհանապաղ, և գովիչք իմ
 ինեւ երդնուին:

Օմոխիր որպէս զհաց կերի, և
 զամպելին իմ արտասոճօք խառ-
 նեցի:

Յեւեսաց բարկութեւ սրտմտուն
 քո, զի դու բարձրացուցեր, և
 խոնարհեցուցեր զիս: Եւ

Եւուրք իմ ուն Հովանի անցին ,
 և ես ուն խոտ ցամաքեցայ :
 Ղաու տէր յաւիտեան կաս , և
 յիշատակ քո յազդէ մինչև
 յազդ :

Ղաու յարուցեալ գթասցիս 'ի
 փո սիրովնի . ժամանակ գթալոյ
 նորա հասեալ է ժամ :
 Հաճեցան ծառայք քո ընդ քա-
 ըինս նր , և 'ի հողս նր գթաս-
 ցին :

Երկիցեն հեթանոսք յանունա-
 նէ քումմէ , և ամ թագաւորք
 երկրի 'ի փառաց քոց :
 Էինէ տէր զսիոն , և երևեսցի
 փառօք իւրովք 'ի նմա :

Հայեցաւ նա յաղօթս խոնար-
 հաց , և ոչ արհամարհեաց
 զխնդրունածս նոցա :

Վրեսցի այս յազդ յայլ , ժո-
 ղովուրդ որ ստացեալ է , օրհ-
 նեսցէ զտէր :

Բ հ

Հայ-

Հայեցաւ նա 'ի բարձանց 'ի
սրբութի իւրմէ . տէր յերկնից
յերկիր հայեցաւ :

Եւ զհեծութի կապելոց , և
արձակել զորդիս մահապար-
տաց :

Պատմել 'ի սիոն զանունն տն,
և զօրհնութիս նորա յերուսա-
ղէմ :

Եւ յողովիլ ժողովրդոց 'ի միասին,
և թաղաւորաց ծառայել տն :

Պատասխանի ետ նմա 'ի ճա-
նապարհի զօրութեան իւրոյ ,
զնոճաղութի աւուրց իմոց ասա-
ինձ , և մի հաներ զիս 'ի կէս
աւուրց իմոց , զի յաղգէ յաղ-
կն ամբ քո :

'Ի սկզբանէ տր զհիմունս երկ-
րի հաստատեցեր , և գործք ձե-
ռաց քոց երկինք են :

'Նքա անցանեն , և դու կաս,
և մնաս յաւիտեան :

Լ՝ձենեքեան ուղ զձորձս մնշես-
ցին, և ուղ զվերարկուս փոխես-
ցես զնս, և փոխեսցին:

Բայց դու նոյն ես, և ամբ քո
ոչ անցանն. որդիք ծառայից
քոց բնակեսցին 'ի նմա, և զա-
ւակի նոցա յաւիտեան յաջո-
ղեսցի:

Փառք Հօր, և որդւոյ, և ն:

Սաղմոս. Ճիթ:

Դ՛ խորոց կարդացի առ քեզ
տր, տր լուր ձայնի խնում:

Եղիցին ականջք քո, 'ի լսել
զձայն աղօթից խնոց:

Թէ զանօրէնութիս քննես տր
տր, ո՛ր կարէ կալ առաջի քոյ,
ղի 'ի քէն է քաւութի:

Սո՛ւ անոճան քո համբերի տր,
համբեր անձն իմ բանի քում,
յուսացաւ անձն իմ 'ի տր:

Դ պահէ առաւօտու մինչև յե-
րեկոյ, 'ի պահէ առաւօտու յու-

սացաւ իսրայէլ 'ի տէր :

Դ մնէ է ողորմութի բազում,
և 'ի նմանէ է փրկութի, և նա
փրկեաց զիսրայէլ յամ ներդու-
թեանց նորա :

Փառք հօր, և որդւոյ, ևն :

Սաղմոս . ՃԽԲ :

ՏԻ

Լուր աղօթից խնոց, ունկն-
դիր խնդրունածաց խնոց
ճշմարտութի քով :

Լուր ինձ արդարութի քով, և
մի մտաներ 'ի դատաստան ընդ
ծառայի քում, զի ոչ արդարա-
նայ առաջի քո ամ կենդանի :

Հալածեաց թշնամին զանձն իմ,
խոնարհ արար յերկիր զկեանս
իմ, և նստոյց զիս 'ի խաւարի
ուր մեռեալ յախտենից :

Չանձ-

Չանձրացաւ յիս հողի իմ, և
սիրտ իմ խռովեցաւ յիս :

Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս,
խորհեցայ յիմ 'ի դործս քո,
յարարածս ձեռաց քոց խորհե-
ցայ, և համբարձի առ քեզ
զձեռս իմ :

Ընձն իմ ուզ երկիր ծարաւի է
առ քեզ, վազվազակի լուր ինձ
տր, զի նուաղեցաւ յինէն հո-
գի իմ :

Սի դարձուցաներ զերեսս քո
յինէն, նմանիցիմ այնոցիկ, ոյք
իջանեն 'ի դուր :

Եւրի արս ինձ յառաւօտու զո-
ղորմութիս քո, զի ես 'ի քեզ
տէր յուսացայ :

Յոյց ինձ ճանապարհ, յոր դը-
նացից, զի առ քեզ տէր համ-
բարձի զանձն իմ :

Փրկեա՛ զիս 'ի թշնամեաց իմոց
տր, զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի :

Ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո,
զի դու ես ան իմ:

Հողի քո բարի առաջնորդես,
ցէ ինձ 'ի յերկիր ուղիղ:

Այ՛ն անուան քո տէր կեցուցես
զիս, արդարութիւն քով հանցես
'ի նեղութիւն զանձն իմ:

Ողորմութիւն քով սատակեսցես
զթշնամիս իմ, և կորուսցես
զամ' նեղիչս անձին իմոյ, զի
եւ ծառայ քոյ եմ:

Փառք հօր, և որդւոյ, ևն:

Մաղթանք:

Տը մի՛ յիշեր զյանցանս մեր,
կամ ծնողաց մերոց, և մի՛ առ
նուր զվրէժ 'ի մեղաց մերոց:

Ի Էլ-անիայ, ան որբոց :

ՏՐ

ողորմեաց :

Քս ողորմեաց :

ՏՐ ողորմեաց :

Քս լուր մեզ :

Քս յար լուր մեզ :

Հայր երկնաւոր ան . ողորմեաց մեզ :

Որդի փրկիչ աշխարհի ան . ողորմեաց մեզ :

Հոգիդ սք ան . ողորմեաց :

Սք երրորդութի մի ան . ողորմեաց :

Սրբուհի մարիամ . աղօթեալ վասն մեր :

Սք անձաժին . աղօ :

Սք կոյս կուսանաց . աղօ :

Սք միքայէլ . աղօ :

Սք դարբիէլ . աղօ :

Սք ռաֆայէլ . աղօ :

Եւ

Ը՞ք սք հրեշտակք , և հրեշտա-
կապետք , աղօթեցէք վն
մեր :

Ը՞ք սք կարգք երանեալ հոգ-
ւոց , աղօթեցէք :

Աք յովհաննէո մկրտիչ , աղո-
թեա՛ վն մեր :

Ը՞ք սք նահապետք և մարգա-
րէք , աղօթեցէք :

Աք պետրոս , աղօ՛ :

Աք պօղոս , աղօ՛ :

Աք անդրէաս , աղօ՛ :

Աք յակոբոս , աղօ՛ :

Աք յովհաննէս , աղօ՛ :

Աք թովմաս , աղօ՛ :

Աք յակոբ , աղօ՛ :

Աք փիլիպպոս , աղօ՛ :

Աք բարթոլղիմէոս , աղօ՛ :

Աք մատթէոս , աղօ՛ :

Աք սիմոն , աղօ՛ :

Աք թադէոս , աղօ՛ :

Աք մատաթիաս , աղօ՛ :

Աք

- Աք բառնարաս , աղօ .
 Աք ղուկաս , աղօ .
 Աք մարկոս , աղօ .
 Աք սք առաքեալք և աւետա-
 րանիչք , աղօթեցէք .
 Աք սք աշակերտք քի , աղօ-
 րեցէք .
 Աք սք անմեղ մանկուհիք , ա-
 ղօթեցէք .
 Աք ստեփանոս , աղօ .
 Աք լօրէնցիոս , աղօ .
 Աք վինչենցիոս , աղօ .
 Աք ֆապիանոս , և սերաս-
 տիանոս , աղօթեցէք .
 Աք յովհաննէս , և պօղոս ,
 աղօթեցէք .
 Աք կողմաս , և դամիանոս ,
 աղօթեցէք .
 Աք կերովասիոս , և բրօթասիոս ,
 աղօթեցէք .
 Աք սք մարտիրոսք , աղօթեցէք .
 Աք սեղբեւորոս , աղօ .
 Աք

Աք գրիգոր .	աղօ.
Աք ամբարոսիոս .	աղօ.
Աք օգոստինոս .	աղօ.
Աք Հերոնիմոս .	աղօ.
Աք գրիգոր լուսաւորիչ .	աղօ.
Աք մարտինոս .	աղօ.
Աք նիկողայոս .	աղօ.
Եժ սք հայրապետք և խոստո- վանօղք .	աղօթեցէք.
Եժ սք վարդապետք .	աղօթեց.
Աք անտոն .	աղօ.
Աք բենեդիկտոս .	աղօ.
Աք բեռնարդոս .	աղօ.
Աք դամիանիկոս .	աղօ.
Աք ֆրանչիսկոս .	աղօ.
Եժ սք քահանայք , և կրօնա- ւորք .	աղօթեցէք.
Եժ սք միայնակեացք , և անա- պատաւորք .	աղօթեցէք.
Արքուհի մարիամ մագդաղենա- ցի .	աղօ.
Արքուհի ագաթա ,	աղօ.
Արքու-	

- Սրբուհի լուչիա . աղօ .
 Սրբուհի աղնէս . աղօ .
 Սրբուհի չէչիլիա . աղօ .
 Սրբուհի կատարինէ . աղօ .
 Սրբուհի անաստասիա . աղօ .
 Ըժ սրբուհիք կուսանք , և
 այրիք . աղօթեցէք վճ մեր
 Ըժ սբք , և սրբուհիք աստու-
 ծոյ . բարեխօսեցէք վճ մեր
 Վաւիչ լեր . խնայեա՛ ի մեզ
 տէր :
 Վաւիչ լեր . անսա՛ մեզ նր
 Յամ չարէ . աղատեա՛ զմեզ
 տէր :
 Յամ մեղաց . աղատեա՛ զմեզ
 տէր :
 Դ բարկութէ քումմէ . աղա .
 Դ տարածամ , և յանկարծա-
 կան մահո՛ւննէ . աղա .
 Դ դաւաճանութէ դիւին . աղա .
 Դ բարկութէ , և յատելութէ ,
 և յամ չար կամաց . աղա .
 Դ

՚Ի յոգւոյ պոռնկութեւ. աղա.

՚Ի կայծականց, և մրրկաց. աղա.

՚Ի յաւիտենական մահոճանէ.

աղա.

Սք խորհրդոյ սք մարդեղութե

քո.

աղա.

Սք գալստեան քո.

աղա.

Սք ծննդեան քո.

աղա.

Սք մկրտութեւ, և սք պահոց

քոց.

աղա.

Սք խաչի, և չարչարանաց

քոց.

աղա.

Սք մահոճան, և թաղման քո.

աղատեա՛ւ զմեզ նոր:

Սք սք յարութեւ քո.

աղա.

Սք հրաշալի համբարձման քո.

աղատեա՛ւ զմեզ նոր:

Սք գալստեան հոգւոյն սրբոյ

մխիթարչի.

աղա.

՚Ի յաւուր դատաստանին. աղա.

Սեղաւորքս. զքեզ աղաչեմք

լուր մեզ:

- Օ՛ի խնայեսցես 'ի մեզ . զքեզ
աղաչեմք լուր մեզ .
- Օ՛ի ներեսցես մեզ . զքեզ .
- Օ՛ի զմեզ առ ճշմարիտ ապաշ-
խարութի ժամանեցուցանել
հաճեսցիս . զքեզ .
- Օ՛ի զեկեղեցի քո սբ հովու՛նել,
և պահպանել հաճեսցիս .
զքեզ աղաչեմք լուր մեզ :
- Օ՛ի զտո՛ն առաքելական , և
զամ՛ եկեղեցական կարգս 'ի
սրբակրօնութե պահպանել
հաճեսցիս . զքեզ .
- Օ՛ի զթշնամիս եկեղեցւոյ սրբ-
բոյ խոնարհեցուցանել հա-
ճեսցիս . զքեզ .
- Օ՛ի թագաւորաց , և իշխանաց
քրիստոնէից զխաղաղութի ,
և զճշմարիտ միաբանութիւն
պարգևել հաճեսցիս . զքեզ .
- Օ՛ի համայնից ժողովրդոց քր-
իստոնէից զխաղաղութի , և
զմիու-

զմիութիւն շնորհել հաճես-
ցիս . զքեզ .

Օ՛խ զմեզ 'ի սբ. ծառայութե-
քում զօրացուցանել, և պահ-
պանել հաճեսցիս . զքեզ .

Օ՛խ զմիտս մեր առ երկնային
փափաքմունս ուղղեսցես .
զքեզ աղաչեմք լուր մեզ .

Օ՛խ ամ բարերարաց մերոց
զմշտնջենաւոր բարիս հա-
տուցես . զքեզ .

Օ՛խ զհոգիս մեր, և եղբարց,
մերձաւորաց, և բարերարաց
մերոց, 'ի յաւիտենական դա-
տապարտութեն ասլուցուցա-
նիցես . զքեզ .

Օ՛խ զպսուղս երկրի տալ, և
պահպանել հաճեսցիս . զքեզ .

Օ՛խ ամ հաւատացեալ ննջե-
ցելոց զհանգիստ յաւիտենա-
կան պարգևել հաճեսցիս .
զքեզ աղաչեմք լուր մեզ :

Օ՛խ

Օ՛ի մեզ անսալ հաճեսցիս .

զքեզ .

Արդի ան .

զքեզ աղ .

Գառն ան , որ բառնաս զմեզս
աշխարհի . խնայեա՛ն 'ի մեզ
տէր :

Գառն ան , որ բառնաս զմեզս
աշխարհի . անսա՛ մեզ տիր :

Գառն ան , որ բառնաս զմեզս
աշխարհի . ողորմեա՛ց մեզ :

Քն լո՛ւր մեզ :

Քն անսա՛ մեզ :

Տը ողորմեա՛ :

Քն ողորմեա՛ :

Տը ողորմեա՛ :

Հայր մեր որ յերկինս . Լն :

Սաղմոս . ԿԹ .

Ա՛ճ յօգնել ինձ նայեա՛ց . և տիր
յրնկերել ինձ փութա՛ն :

Ամաչեսցեն , և յամօթ լիցին ,
որք խնդրէին զանձն իմ . դարձ
ցին

ցին յետս, և ամաչեացեն, որ
խորհէին ինձ զչար:

Դարձցին առժամայն ամաչե-
ցեալք. որ ստէին ինձ վաշ վաշ:
Յնծասցեն, և ուրախ լիցին 'ի
քեզ առնենքեան, որք խնդրեն
զքեզ աէր:

Ըսասցեն յամ ժամ, մեծ է
ւած. որ սիրեն զփրկուածիս քո:
Ես աղքատ, և տնանկ եմ,
ւած օգնեալ ինձ. օգնական, և
փրկիչ իմ ես դու, տը մի յա-
մենար:

Փառք հօր, և որդւոյ և հոգ-
ւոյն սրբոյ, և այլն:

Կեցո՛ղ զծառայս քո՝ յիմ
զյուսացելս 'ի քեզ:

Եւր մեզ տէր աշտարակ հղօր
յերեսաց թշնամւոյն:

Սի մեղիցէ մեզ թշնամին, և
որդի անօրէնութե մի չարչա-
րեացէ զմեզ:

Տի մի՛ ըստ մեզաց՝ մերոց առ-
ներ մեզ . և մի՛ ըստ անօրէ-
նութեան մերում հատուցաներ
մեզ :

Եղօթեսցուք վն հայրապետին
մերոյ (այս անու-ն .)

Տրն պահպանեսցէ զնա, և կեն-
դանի, և երանելի արասցէ զնա
'ի վն երկրի, և մի՛ մտանես-
ցէ զնա 'ի հոգի թշնամեաց իւ-
րոց :

Եղօթեսցուք վն բարերարաց
մերոց :

Հաճեալց ւոր հատուցանել նմ
բարերարաց մերոց վն անուան
քոյ զկեանս յաւիտենականս .
ամէն :

Եղօթեսցուք վն հաւատացեալ
ննջեցելոց :

Օհանդիստ յաւիտենական պար-
գեւեալ նց ւոր, և լոյս մշտնջե-
նաւոր ծագեսցի նց . հանգի-
լէ Ե Ե ցեն

ցեն 'ի խաղաղութն . ամէն :
 Սէ հեռաւոր եղբարց մէրոց :
 Անցո՛ղ զճառայս քո անձ իմ զյու-
 սացեալս 'ի քեզ :
 Առաքեա՛նք նոցա զօգնութի 'ի սթյ,
 և 'ի սխոնէ պաշտպանեա՛ն զնս :
 Տո՛ւր լուր աղօթից իմոց , և աղա-
 զակ իմ առ քեզ եկեսցէ :

Աղօթեացո՛ւք :

Ա՛յ , որում յատուկ է ողորմիլն
 միշտ , և ներելն . ընկալ զաղա-
 չանս մեր , զի զմեզ , և զամենայն
 պաշտօնեայս քո՛ զորս յանցա-
 նաց շղթայն կապեաց , ողորմութի
 քոյոյ գթութն մարդասիրապէս
 արձակեսցէ :

Ուր աղաչեմք նոր , զմաղթանս
 պաղատողացս . և ներեա՛ն մեղաց
 խոստովանողացս առ քեզ , զի
 հանգիտապէս մեզ զներողութի
 շնորհիցես ո՛վ բարեգութ և բո-
 խաղաղութի :
 Դան .

Ունճառելի մեզ Թր, զողորմա-
ծութի քո բարեգթապէս ցոյց .
ունի զի 'ի միասին զմեզ և 'ի բնա-
ւից մեղաց քաւեսցես, և 'ի պատ-
ժոցն, զորս վն նոցին արժանա-
ւորիմք, աղատեսցես :

Ը՛ծ որ վասն մեղաց մերոց ցաս-
նուս, և ապաշխարութիւն զիջա-
նիս, զմաղթանս ժողովրդեան քո
պաղատողի քաւիչ նկատեա՛, և
զհարուճածս քոյոյ ցասման, զորս
վն մեղաց մերոց արժանաւորիմք
յետս դարձո՛ :

Ըմենակարօղ մշանջնաւոր անձ,
ողորմեաց ծառային քում հայ-
րապետին մերում (այս անուն)
և առաջնորդեա՛ նմա լը քոյին
բարեգթութեան 'ի ճանապարհն յա-
ւիտենականի փրկուե՛. զի քե
պարգևողիւնդ, քոյոց հաճոյիցն
ցանկասցի, և ան զօրութիւն կա-
տարեսցե՛ :

ԸՃ, յորմէ են նք փափաքմունք,
ուղիղ խորհուրդք, և արդար
գործք, տուր ծառայից քոց ըղ-
խազաղութիւնն զայն՝ զոր աշ-
խարհս տալ ոչ կարէ, զի և
սիրտք մեր պատուիրանաց քոց
հնազանդեսցին. և երկիւղ թշ-
նամեացն ՚ի բաց բարձցի, և
ժամանակք մեր քոյին հովանա-
ւորութիւն անդորրականք լիցին:
Այդեա՛ հրով սբյ հոգւոյն զերի-
կամունս և զսիրտս մեր նոր, զի
քեզ անարատ մարմնով ծա-
ռայեսցուք, և նք սրտիւ հա-
ճոյասցուք:

Հաւատացելոց նժ, ամենեցուն
ստեղծող և փրկիչ, հոգւոց
ծառայից քոց և աղախնեայց ըղ-
թողութիւն համայնից շնորհեա՛
մեղաց, զի զներողութիւն, որում
միշտ ցանկացան, բարեպաշտա-
կանօք պաղատանօք առննդու-
նիցին:

Արար.

Արարմանց մերոց, աղաչեմք Թր,
 Ներշնչելով նախաժամանեան, և
 օգնելով յաջողեան. զի համայնք
 մեր աղօթք, և գործք 'ի քէն
 միշտ սկսանիցին, և քե սկսե-
 ցեալ աւարտիցին:

Ամենակարօղ մշտնջենաւոր Թժ,
 որ կենդանեաց տիրես 'ի միասին
 և մեռելոց, և ամենեցուն ողոր-
 միս, զորս հաւատով և գործով
 քոյս լինելոց գոլ նախաճանա-
 չես. պաղատօղքս զքեզ աղա-
 չեմք, զի քն որոց զմաղթանս հե-
 ղուլ փճոնցաք, զորս և կմ' ներ-
 կայ կենցաղս դեռես 'ի մարմնի
 ունի կալեալ, կամ ապագայն
 արդ մերկացեալս 'ի մարմնոյ վեր-
 ընկալաւ, բարեխօսութիւն ամե-
 նից սրբոց քոց, գթութն քոյոյ
 մարդասիրութեամբն, ամենից
 յանցանաց իւրեանց զթողութի
 առննկալցին, 'ի ձեռն Թն մերոյ

յնի քնի որդւոյ քոյ, որ ընդ
քեզ կեայ և թագաւորէ 'ի
միութե հոգւոյն սբյ ան, ընդ
ան յաւիտեանս յաւիտենից,
Ամէն:

Տէր լուր աղօթից իմոց:
Եւ աղաղակ իմ առ քեզ եկես.
ցէ:

Աղիցէ մեզ ամենակարօղ և ու
ղորմած ան. Ամէն:

Հաւատացելոց հոգիքն ողորմու
թքն այ հանգիցեն 'ի խաղա
ղութե. Ամէն:

Այլադ ասելայ պապչոյն խեղ հարկուն
յառաւօրոյն, 'ի Ձեզրէն, և
յերեկոյն. յոքոյն հնչէ պան
գան արարին, Բանալ զգլուխոյ
և խաչանիւն զգլխոյն Դէր ասել

Հրեշտակ ան աւետեաց կուսին
մտրիամու, և յղացաւ 'ի հոգ
ւոյն սրբոյ: Աղջոյն քեզ մա
րիամ, և այլն: Ահա.

Ահաւասիկ կամ աղախին նն,
 եղիցի ինձ ըն բանի քում: Աշ-
 քոյն քեզ մարիամ, և այլն:
 Աւ բանն մարմին եղև, և բնա-
 կեցաւ 'ի մեզ: Աղքոյն քեզ մա-
 րիամ. և այլն:

Աղօթք

Օ շնորհս քո աղաչեմք Թր, 'ի
 միտս մեր ներհեղ. զի որք հրեշ-
 տակին աւերտեօք զքսի որդւոյ քոյ
 զներմարմնութիւն ճանաչեցաք,
 չարչարանօք նորին և խաչիւ ժա-
 մանեցուք 'ի փառս յարութե,
 Թրք մերով յսիւ քսիւ. Ամեն:

Աղանօրհնէք:

Օրհնեցէք և բարերանեցէք:
 Աչք ամենեցուն 'ի քեզ յուսան
 Թր, և դու տաս կերակուր նոցա
 'ի ժամու: Տանաս ղձեռն քո,
 և լցուցանես զամ կենդանի օրհ-
 նութիւն: G 4 փառք

Փառք հօր, և որդւոյ, և հոգւոյն սրբոյ, և այլն:

Տր ողորմեաց.

Քն ողորմեաց.

Տր ողորմեաց.

Հայր մեր, և այլն:

Եղօ՛՛՛՛՛նսցու՛՛՛՛՛

Օրհնեա՛, աղաչեմք ւոր, զմեզ և զայսոսիկ զքո պարգևս, զորս 'ի քունմէ առատութէ ընդունելոց եմք. տերամք մերով յնիւքսիւն. Եմէն:

Եւ ապա ինչեւս աջոյ յեւամեք ' զք սէղանոյն տանել:

Յանուն հօր, և որդւոյ, և հոգւոյն սրբոյ, Եմէն:

Գահուլէն զնիւ սէղանոյն:

Առստովան եղեցին առ քեզ ւոր
եմ

ամ գործք քո, և սրբ քո օրհնեացեն զքեզ :

Փառք հօր, և այլն :

Սատուցանեմք քեզ գոհուիս ամենակարօղ ամ, ինչ համայնից բարերարութեանցդ քոյոց, որ կեաս և թագաւորես 'ի յաւիտ անս յաւիտենից . Ամեն :

Ճանապարհորդութեան :

Ի ճանապարհս խաղաղութե և բարեյաջողութե ուղղեացէ զմեզ ամենակարօղ և ողորմածն ամ .
() օրհնեալ ար ամ ինչի, զի յայց ել, և արար փրկութի ժողովըդեան իւրոյ :

Եւ յարոյց մեզ զեղջիւր փրկութե 'ի տանէ դաւթի ծառայի իւրոյ .

Որպէս խօսեցաւ բերանովք սրբոց . որք յաւիտենից մարգարէքն էին :

Վերկուծի 'ի թշնամեաց մերոյ,
 և 'ի ձեռաց ամ ատելեաց մերոյ:
 Լռնել զողորմութի առ հարս
 մեր, և յիշել զկտակարանս սրբ-
 ութեան իւրոյ:

Օկրդումն զոր երդուաւ արքա
 համու հօր մերոյ տալ մեզ . ա-
 ռանց երկիւղի, զվերկուծի 'ի
 թշնամեաց մերոյ:

Պաշտել զնա սրբութիւն և ար-
 դարութիւն առաջի նր զամ ա-
 լուրս կենաց մերոյ:

Եւ դու մանուկ մարդարեւ բարձ-
 րելոյն կոչեսցիր . գնասցես ա-
 ռաջի տն օրտորաստել զձանա-
 պարհս նորա:

Տալ զգիտութիւն վերկուծեւ ժո-
 ղախդէան իւրոյ 'ի թողութիւն ամ
 մեզաց մերոյ:

Ան գթոյ ողորմութեան տն այ մե-
 րոյ, որով երևեցաւ մեզ արեւ
 դակն 'ի բարձանց:

Նազել զոյս 'ի վերայ այնոցիկ ,
որք նստէին 'ի խաւարի , և 'ի
ստոճերս մահու . ուղղել զոտս
մեր 'ի ճանապարհս խաղաղութե :
Փառք հօր , և որդւոյ , և տղն :
Եւ հրեշտակն ռափայել ուղեկից
լիցի մեզ 'ի ճանապարհի . ոմ զի
խաղաղութիւն , առողջութիւն , և խն-
դութիւն դարձցուք առ մերսոյնս :
Տո՛ր ողորմեաց . քո՛ ողորմեաց .
նոր ողորմեաց :

Հայր մեր , որ յերկինս ես , սբ-
եղիցի :

Անցո՛ղ զծառայս քո , նժ իմ ըղ-
յուսացեալքս 'ի քեզ :

Մաքրեա՛ 'ի մեզ նոր զօգնուի 'ի
սրբոյ . և 'ի սիոնէ պաշտպանեա՛
ղմեզ :

Եւ մեզ աշտարակ հղօր , յե-
րեսաց թշնամւոյն :

Այ՛ն մեղիցէ մեզ թշնամին . և
որդի անօրէնութե մի չարչա-
րեսցէ զմեզ :

() րհ

() րհնեալ նոր զօրհանապաղ և
առաջնորդեսցէ մեզ նժ փրկիչ
մեր :

Օճանապարհս քո նոր ցոյց մեզ
և զշաւիղս քո ուսո՛ մեզ :

Նրանի թէ յաջողեալ էին ճա-
նապարհք մեր . 'ի պահել զար-
դարութիս քո :

Նղիցին դժուարինք 'ի դիւրինս .
և առապարքն 'ի ճանապարհս
հարթս :

Հրեշտակաց իւրոց պատուիր-
եալ է մեք քոյ . 'ի պահել զքեզ
յամ ճանապարհս քո :

Տը լուր աղօթից իմոց . և աղա-
ղակ իմ առ քեզ եկեսցէ :

Մ. Ղ. Եւստի :

Մ. Ժ , որ զորդիան իսրայէլի ցա-
մաք ոտիւք ընդ մէջ ծովուն գնա-
ցուցեր , որ և երկոց մոգուց առ
քեզ աստեղը առաջնորդել զու-
ղի

զի յայտնեցեր . տո՛ւր մեզ աղա-
 չեմք զյաջող ճանապարհ , և ըզ-
 ժամանակ անդորր , զի հրեշտակի
 քոյ սրբոյ ուղեկցութիւն առ այն ,
 յո՛ փութամք 'ի տեղին ժամա-
 նել , և ապա 'ի նաւահանգիստ
 յաւիտենական կենացն հասանել
 երջանկապէս կարասցուք . Ամէն :
 Ա՛ծ , որ զարբահամ ծառայ քո
 'ի յիւր քաղաքէն քաղղէացւոց
 հանեալ ընդ ամ ճանապարհս
 իւրոյ պանդխտութեանս անվտանկ
 պահեցեր , աղաչեմք , զի և զմեզ
 զծառայքս քո պահպանել հա-
 ճիցիա : Ահր մեզ ար 'ի զինուո՜ւ-
 թութեանս , 'ի ճանապարհի
 մխիթարութի , 'ի տօթոյ հովա-
 նաւորութիւն , յանձրեւս և 'ի
 ցուրտս վերարկու , 'ի լքման վե-
 րաբարձիչ , 'ի հակառակութեան
 օգնիչ , 'ի սահեցման դաւադան ,
 և 'ի նաւակոծութեան նաւահան-

գիտա . զի ուղ զխորայել քե ա-
ռաջնորդեալ , յո՛ միութեամբ՝
յաջողապէս ժամանեցուք , և
անդրէն առ մերայինս դարձ-
ցուք . Ամէն :

Լճւր աղաչեմք նոր պաղատանաց
մերոց , և զճանապարհ ծառայից
քոց 'ի յաջողութի քոյոյ կենա-
գործութեան տրամադրեալ . զի
յամ վտանգից այսր ճանապար-
հի և կենաց քոյով միշտ պաշտ-
պանիցիմք օգնութիւն . Ամէն :

Շնորհեալ աղաչեմք ամենակա-
րօղ նո՛ր , զի ժողովուրդ քո՛ր
ճանապարհս կեցութեւ ընթա-
նայցէ , և երանելոյն յովհանու
նախընթացին քոյ յորդորմանն
հետեւելով , առ այն զոր քարո-
ղեաց՝ անդորրապէս ժամանիցէ ,
այսինքն առ նրն մեր յն քն , որ
կեսց և թագաւորէ ընդ քեզ
'ի միութեւ հոգւոյն սրբոյ յաւի-
տեանս յաւիտենից . Ամէն :

Տոպ տալիք թիշ հաստմիճ, 'ի հաս-
 ասհամեգիսար, համ թիշ պատմեմիճ
 ասա թիշայիմա, և համ թիշ ու-
 ձիճ, զինչդու-լի թիշ հոգի-որ
 համ հարմեմու-որ :

Ր զքեզ ան գովարանեմք .
 Եւ իսկ զքեզ խոստովանիմք,
 Ր զքեզ հայր մեր անժամանակ :
 յար մեծարե երկիր համակ :
 Վեզ և հրեշտակք ամենեքեան,
 երկինք և պետք համանդամայն :
 Վեզ քերովեք և սերովեք,
 երդեն, և ոչ լուեն երբեք :
 Այն քա քա քա ան ձեզ զօրաց,
 բա յայտնութե տեսանողաց :
 Արկինք երկիր լի են քոյովք .
 փայելութե մեծի փառք :
 Ր զքեզ երամք յարգեցելոց,
 բարեբանեն առաքելոց :

Անք

Մարգարէից թիւ գովելի,
 Ճառէ զքեզ գոլ պատուելի:
 Խումբ գերափայլ մարտիրոսաց՝
 զքեզ պատմէ տիեզերաց:
 Ըզքեզ մինչև ՚ի ծագս երկրի,
 դաւանէ սբ եկեղեցի:
 Ըզհայր մեծի վայելչութե,
 զորդիդ միակ քոյ իսկութե,
 Օմիսիթարիչ քո սբ հոգին,
 պատուէ միշտ նոյն եկեղեցին,
 Վն փառաց դու թագաւոր:
 որ յարակայ որդի ես հօր:
 Ըռ ՚ի փրկել զազգ մարդկային,
 դու բնակեցար յարգանդ կուսին
 Ըզխայթ մահու դու յաղթելով,
 զերկինս բացեր մեզ հաւատով:
 Ղու ընդ աջմէ հօր նայ,
 ՚ի փառս նստիս միշտ գերյարգոյ
 Ղու դատաւոր ևս գոլ գալոց,
 սպասիս ՚ի քեզ յուսացելոց:
 Մաղթեմք ուրեմն օգնել մեզ նր,
 զորս արեամբ քով վերագնեցեր
 Հնոր.

Շնորհեա՛ դասիլ 'ի փառս ան-
ճառս ,

Ը սքս քո 'ի քեզ զյանձնեալս :

Ը զժողովուրդ քո նոր կեցո՛ ,

զժառանգուի՛ քո բարձրացո՛ :

Ը յլե դու նոր զնս օրհնեա՛ ,

և յաւիտեան զնս հովուեա՛ :

Սեք հանապաղ զքեզ օրհնեա-
ցուք ,

և զանու՛ն քո նք գովեսցուք :

Ը զքո ծառայս այսօր կամեաց :

դու և պահիլ առանց մեղաց .

Ողորմեաց մեզ նոր ողորմեաց ,

և դիմութի՛ մեզ նայեաց :

Ողորմութիդ լիցի՛ 'ի մեզ ,

ոն և մեք յուսամք՝ 'ի քեզ :

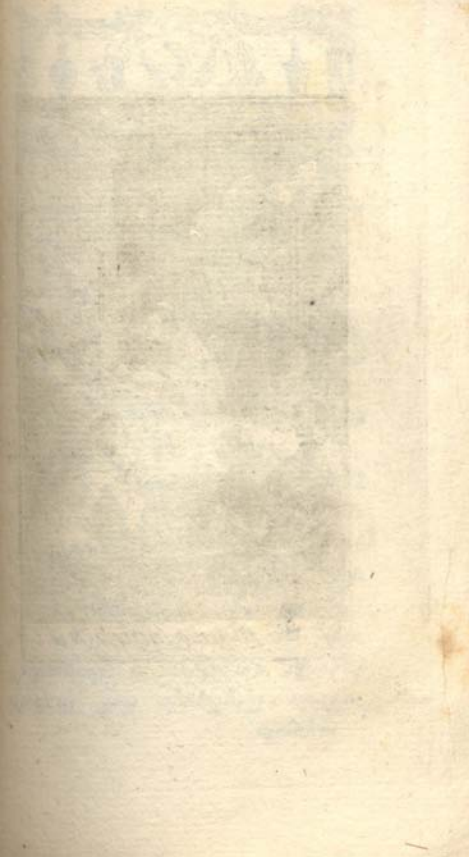
Ի քեզ անձինք մեր յուսացան ,

ժի տրամիցին՝ 'ի յաւիտեան ,

Ը մեն .

Լ. Դ. , որոյ ողորմութիւն անթիւ
 է , և դանձ բարութեն անհուն ,
 քում շամենագթածի մեծվայել-
 չութե զգոհութի վն մեզ առ ի
 քէն շնորհեցելոց պարգևաց մա-
 տուցանեմք . աղաչելով միշտ
 զքոյդ բարեգթութիւն , զի որ
 խնդրողաց զհայցելիան շնորհես ,
 զնս ևս ոչ երբէք ի ձեռաց
 թողլով առ փառս ապագայս
 տրամադրիցես , նորք մերով
 յնիւ քնիւ :
 Լ. մէն :

Տր Յս լնկաւ զոգի իմ:

Յաղագհս նախապատարասարդ-լէան
 Դրխարոնէաբար Դեռանէլոյ :

ՄՆՆԵՐԵՐՆ-
 գութ մայր յսի կոյս
 մարիամ, ձեռն-
 տու և նպաստ
 մեղաւորաց , լի գթութիւն ողոր-
 մութե , հաս 'ի թիկունս ինձ
 եղկելոյս նախ քան զժամանեւն
 յանկարծահաս և անակնունելի
 մահուն , զի մի յանկարծակի և
 անպատրաստ յաշխարհէ յայս-
 մանէ ելանիցեմ : Եւ մի չար-
 չարանաց և մահուն միածնի
 որդւոյ քո սիրեցելոյ , պաշտ-
 պանեա

պանեաւ և խնամարկեաւ զիս, զի
 հրաժարեցեալ 'ի մեղաց և 'ի
 սատանայէ, և հեռացեալ 'ի գոր-
 ծոց նր, ճշմարիտ զղջմամբ, մա-
 քուր խոստովանութիւն, և ար-
 ժանաւոր ապաշխարութիւն, հաշ-
 տիցիմ ընդ որդւոյ քում միած-
 նի 'ի փոխիլն իմ 'ի կենցաղոյս
 Լա արաւ առիս զողորմութի քո
 երանութի մայր այ՝ 'ի ժամուն
 յայնմիկ ահեղի, մինչ շունչ
 իմ պակասեսցի, և լեզուս կար-
 կամեալ ոչ կարասցէ բողոքել
 առ քեզ, աչք իմ նոճաղեսցին,
 և լսելիք իմ խցեսցին. յայն-
 ժամ յիշեաւ մայր անարատ զա-
 զերսանս իմ, զորս այժմ գթու-
 թեան քում մայրականի վերա-
 նոճիրեմ. և հաս ինձ 'ի յօգնութի
 'ի վերջին ժամուն յայնմիկ նե-
 ղուն, զի զերծանիցիմ 'ի հրեշ-
 տակացն չարաց, և 'ի սպասա-

ւորացն սատանայի, և դասիցիմ
ընդ հաւատացեալսն քի, ընդ
ծառայս և ը բարեկամս որդւոյ
քոյ, որ է օրհնեալ 'ի յա-
ւիտեան. Ամէն:

Կէրպէս տալէն զպիտանայան հայր
Տէր Հասն բրիտանիւն
Տառանէն:

Հայր մեր, որ յերկինս ես:

Հայր յաւիտենական և անձ-
մարտութեան, դու որդւոյ քոյ
միածնի ան մերոյ յսի քսի՝ Հայր
ես բնութիւն, իսկ մեզ քրիստո-
նէիցս՝ Հայր ես շնորհիւ. քան-
զի ստեղծեիր զմեզ 'ի պատկեր
քո, և յորժամ էաք մեզօք որդիք
բարկութեան, 'ի ձեռն արեան
որդւոյ քոյ արարեիր զմեզ որդե-
ղիրս շնորհաց, և ժառանգս կե-
նացն յաւիտենակնց: Աւ թէ-
պէտ

պէտ երկին քեզ աթոռ է, սա-
 կայն յերկրի միշտ առ մեզ նայիս,
 և հայրական հոգաբարձութիւն
 նախախնամես: Արդ՝ առ քեզ
 համբառնամ զաչս իմ, որ բնա-
 կեալդ ես՝ ի յերկինս, ուստի ե-
 կեսցէ ինձ օգնուի. առ քեզ
 փափայքի անձն իմ որպէս եղ-
 ջերու յաղբերս ջուրց, քանդի
 ստեղծեր զիս ի քեզ, և ոչ
 հանդարտի սիրտ իմ մինչև դարձ-
 ցի, և հանգիցէ ի քեզ. քան-
 զի ուր հայրն իմ է, անդ են և
 հայրենիք իմ, անդ են և ժա-
 ոսնդութիւնք իմ, և բաժին իմ
 յերկրին կենդանեաց. առ քեզ
 ուրեմն հառաչէ սիրտ իմ, և զայ
 զինի քոյ անձն իմ: Ալ երանի
 թէ ընկալցի զիս աջ քո, վասն
 զի լաւ է ինձ ողորմուի քո քան
 զկեանս իմ. ոչ թէ երբ ազա-
 տեցայց յաքստրանաց ստտի, և
 է կամ

կամ երբ զերծայց'ի բանտէ աս-
տի, կամ երբ մտից'ի տուն հօր
իմոյ, և երբ մխիթարիցես զիս.
երբ հանցես զիս'ի դբոյ յայս-
մանէ տառապանաց, և երբ ե-
կից երևեցայց երեսացդ ան. երբ
տեսից զքեզ դէմ յանդիման,
և երբ լցուցես զիս ուրախութիւն
երեսաց քոց: Ահա ելս եղի'ի
մտի իմում'ի հովիտս արտմու-
թեան'ի տեղւոջ՝ յորում զետե-
ղաց զիս յանցաւորութիւնս
մօրն. արդ քոյով օրհնութիւն
գնացից'ի զօրութե՛ն'ի զօրութիւն,
մինչև տեսից զքեզ անդ աս-
տուծոց'ի սիոն:

Ներգործուի հաւատաց, որ է աւարքն ապիճան ելանելայ յերկինս :

Աբ եղիցի անուն քո :

Գամ առ քեզ տր նախ ՚ի ձեռն կենդանի և ճշմարիտ հաւատոյ, զի առանց հաւատոյ անհնար է հաճոյ լինիլ քեզ, և թարց դաւանելոյ զքեզ անձ ճշմարիտ, անհնարին է մասնակից լինիլ քոյոց պարգևաց : Իսկ արդ զնչ են կեանք մեր ՚ի վր երկրի, եթէ ոչ ընթացք առ երկինս ՚ի ձեռն հաւատոյ և յուսոյ, քանզի հանգիստ և մերձաւորութի, կամ ըմբռնումն և վայելումն կատարեալ սիրոյն պահեցեալ լինի ՚ի հայրենիսն : Օխ յայնժամ զիրկարկեալ համբուրես զորդիդ առ քեզ ՚ի հեռաստանէ անդրէն դարձեալն, և զպատմութանն ա.

ռա.

աաջին ագուցանես նմա : Արդ,
 հաւատամ Թր . զի դու ես որ
 էնն , այսինքն , Թժ ամենակարող
 ամենիմաստ , և ամենաբարի , և
 դու ես սիրեցելոց քոց հանդեր-
 ձեալ հատուցումն բարի . և վարձ
 մեծադին : Հաւատամ Թէ՛ փր-
 կիչն իմ կենդանի է . և ՚ի վեր-
 ջին աւուր ՚ի հողոյ յառնելոց եմ,
 և ՚ի մարմնի իմում տեսանելոց
 եմ զԹժ փրկիչն իմ : Այսու
 հաւատով կեալ և մեռանիլ ցան-
 կամ , և վս այսր հաւատոյս ՚ի
 չարչարանս , ՚ի նեղութիս , ՚ի
 յանձկութիս , ՚ի հիւանդութիս , և
 ՚ի մահու հաստատ կացից , և
 մնացից աներկիւղ , և Թէ՛ ի յա-
 ջողութիս , և Թէ՛ ի ձախորդու-
 թիս , նր արարից զանուն քո .
 ոչ երկմտելով երբէք ՚ի յԹժայնոյ
 կարողութէ քումմէ , և ՚ի հայ-
 րական բարեգթութէ քումմէ :

Ուրեմն զօրացո՛ւն Զմիտս իմ ,
 և յաւել ինձ զհաւատս վասն
 փառաց անուան քոյ սրբոյ , զի
 հաստատանդ հաւատայցեմ տե-
 սանել զբարութի քո յերկրին
 կենդանեաց , զկնի ելանելոյ
 յաշխարհէ աստի :

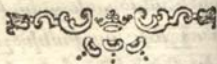
Ներգարծուի յաւոյ , որ է երե-
 քորդ աստիճան ելանելոյ յերկինս :

Եկեսցէ արքայուի քո :

Արքայութիւն ասեմք զայն՝ որ
 պատրաստեցեալ է մեզ 'ի ըս-
 կզբանէ աշխարհի . քանզի կոր-
 ջեցեր զմեզ յիշխանութէ խա-
 ւարի , և փոխեցեր զմեզ յար-
 քայութիւն որդւոյ քոյ սիրե-
 ցելոյ , զի իցեմք ժառանգակիցք
 նորա ըստ յուսոյն կենացն յա-
 լիտենականաց . քանզի եթէ 'ի
 կեանս յայսոսիկ միայն յուսաց-
 եալք

եալք եմք , ողորմելի եմք քան
 զամ մարդիկ . Տր բաժին ժա-
 ոանգուէ իմոյ , և բաժակի իմոյ՝
 դու ես , որ այսրէն դարձուցա-
 նես զժառանգութիւն իմ յիս .
 քանզի աստ օտար և պանդուխտ
 եմք , և ոչ ունիմք զքաղաք մնա-
 ցական , այլ ապառնւոյն ակն ու-
 նիմք : Արդ՝ պարծիմք յուսով
 փառաց որդւոցն ւայ . և ոչ այս-
 չափ միայն , այլ և պարծիմք ՚ի
 նեղութիս մեր , գիտելով թէ նե-
 ղութի զհամբերութիւն գործէ ,
 համբերութի զհանդէս , հանդէս
 զյոյս , և յոյս ոչ երբէք ամա-
 չեցուցանէ : Ալ այսպէս բա-
 զում նեղութիւնք պարտ է մեզ
 մտանել յարքայութին ւայ . բայց
 յոյս այսքանից վարձուց է միսի-
 թարութի ւամ աշխատութեան .
 քանզի ոչ են արժանի չարչա-
 րանք ժամանակիս հանդերձելոց

փառայն՝ որք յայտնելոց են 'ի
 մեզ : Արդ յառաջագոյն տեսից
 զքեզ ինքն առաջի իմ յամ ժամ,
 զի ես ընդ աջմէ իմմէ, զի մի սա-
 սանեցայց : Ասան այսորիկ ու-
 բախ եղիցի սիրտ իմ, ևս և մար-
 մին իմ բնակեացի յուսով : Խա-
 ղաղուք յայսմ և 'ի սոյն ննջեցից
 և հանգեայց . զի դու ինքն միայն
 առանձին յուսով քով բնակե-
 ցուցեր զիս : Աւ զինչ է ակն-
 կալուի իմ, եթէ ոչ դու ինքն,
 և կար զօրութե իմոյ 'ի քէն է :
 Ընկալ զիս ըստ բանի քում, և
 կեցից . և մի յամօթ առնեց զիս
 'ի յուսոյ իմմէ : 'Ի քեզ ինքն յու-
 սացայ . մի ամաչեցից
 յաւիտեան :

‘Ներգործութիւն սիրոյ, որ է եր-
բայդ աստիճանն ելանելոյ յերկինս :

Եղիցին կամք քո :

Եւ զինչ է կամք քո, ով ամե-
նասիրելի հայր, եթէ ոչ սիրել
զքեզ 'ի բոլորէ սրտէ, ոպ ե
հրամայես, բայց տուր զոր հրա-
մայես, եւ հրամայեալ զոր կա-
միս. քանզի տեսանես թէ զոր-
քան արդեւմունս կամաց քոյ,
եւ զորքան խափանմունս սիրոյն
որ առ քեզ 'ի պատճառս ա-
պականացու այսորիկ մարմնոյս
կրեմք՝ որ ծանրացուցանէ զհո-
գին : Ամիմ սիրել զքեզ, եւ
հաճեալ եմ յօրէնս քո ըստ
ներքին մարդոյն, բայց տեսա-
նեմ զայլ օրէնս յանդամս իմ,
զինեալ հակառակ օրինաց մտաց
իմոց : Արդ տուր ինձ, զի մի
սիրելով զանձն իմ կորուսից

Ի 4 զնա,

զնա, այլ փրկաւէտ ատելութիւն
 պահեցից 'ի կեանսն յաւիտե-
 նից. վանեալ 'ի սրտէ իմմէ զսնո-
 տի սէր աշխարհիս, և հաստա-
 տեալ զքոյդ երկնային, զի մի յե-
 լանելն իմ 'ի կենցաղոյս մեկնի-
 ցէ զես 'ի քէն. տո՛ւր զի սիրով
 սիրոյ քոյ մեռաց յաշխարհիս,
 որ ի տվ սիրոյ իմոյ հաճեցար
 մեռանիլ 'ի խաչին:

Ընդունուիս սրբազնութեց, որ է
 շարբարդ աստիճան ելանելոյ
 յերկնս:

Օհաց մեր հանապազորդ:

Եւ իմ որ մինչև ցայսօր կե-
 րակրես զես 'ի մանկութէ իմմէ,
 և երանի թէ մինչև 'ի ծերութի
 իմ, և 'ի պակասիլ զօրութն ի-
 մոյ ոչ թողուցուս զես. քանզի
 պանդխտանալով յանապատիս,
 կարօ-

կարօտանամ կերակրոց հոգւոյ
 և մարմնոյ, և երկնչիմ թէ մի
 գուցէ նքթիցիմ 'ի ճանապարհ
 հի. և քանզի ոչ հացիւ միայն
 կեայ մարդ, այլ և ամ բանիւ
 որ ելանէ 'ի բերանոյ քումմէ.
 ուրեմն կերակուր հոգւոյ է բան
 և խորհուրդ քո, և մանաւանդ
 հացն այն հրեշտակաց, և մա-
 նանայն ճշմարիտ, այսինքն, մար-
 մին և արիւն ան մերոյ յսի քսի.
 ուղ ինքն ասաց, մարմին իմ ճշ-
 մարիտ կերակուր է, և արիւն իմ
 ճշմարիտ ըմպելի. յորմէ եթէ
 որ կերիցէ, ոչ մեռանիցի 'ի յա-
 լիտեան: Տուր ինձ ուրեմն 'ի
 մտանելն իմ 'ի ճանապարհս հա-
 տարակաց, և 'ի չոճելն իմ յա-
 նապատէ յայսմանէ 'ի հայրենին
 իմ, կերակրիլ 'ի թոշակէն
 անձայնոյ, մինչև հասանիցիմ 'ի
 լեառն փառաց քոց. ուր զընտ-

բնցեալս քո կերակրես 'ի պա-
րարտութե տան քոյ :

Թողա՛ւ Ռ-դադ , որ է հինգերորդ
տասնեան ելանելոյ յերկնս :

Եւ թող մեզ զսարսիս մեր :

Գիտեմ ձոր , զի ոչինչ պիղծ
կարէ մտանել յարքայութիւնն
երկնից . և ոչ թողուս զոք անդր ,
եթէ ոչ զհաշտեցեալն ընդ քեզ
և ընդ ընկերի իւրում . իսկ ես
եթ եմ եղկելի և անթիւ պար-
տուց պարտական , զինչ արարից :
Ահա 'ի քէն է ձեր ողորմութի , և
առատ առաջի որդւոյ քոյ փր-
կութիւն , որ եկն 'ի բառնալ
զյանցանս մեր , և կեցուցանել
զմեղաւորս . Արդ փն սիրոյ նո-
րին , մի մտաներ 'ի դատաստան
ընդ ծառայի քում , զի ոչ ար-
դարանայ առաջի քոյ ամ կեն-
դանի .

դանի , սյլ նայեաց յերեսս քսի
որդւոյ քոյ , և թող զսխալանս
իմ , ոնկ և ես թողում իմոց մեր-
ձաւորաց , և մանաւանդ 'ի ժամու
յայսմիկ , որ դամ երեւիլ առաջի
դատաւորիդ իմոյ , և ջնջեալ ար-
եամբն յսի քսի զձեռագիր պար-
տուց իմոց , զի զմայլեցայց յե-
րեւիլ փառաց քոց :

Յաղթուի իորդուէց , որ է վեցե-
ւորդ տարիճան ելանելոյ
յերկնս :

Եւ մի տանիր զմեզ 'ի փորձութիւն

Քանզի զինչ է կեանք մեր , ե-
թէ ոչ փորձութիւն հանապազոր-
դական 'ի վր երկրի , յորում մեծ
է պատերազմ ընդ թշնամեաց
հզօրից , որոց ընդդիմամարտե-
լոյ ոչ եմք բաւականք , եթէ ոչ
դու նոր մարտնչիցիս փոխանակ
H 6 մեր .

մեր, որ ես հզօր 'ի պատերազ-
 մի: Այլ հաւատարիմ ամ, մի
 արկաներ զմեզ 'ի փորձութիւն
 առաւել քան զկարն մեր, այլ
 արա՛ ընդ փորձութե՛ն և զելս. և
 մանաւանդ 'ի ժամու ելից իմոց
 յաստի կենցաղոյս: Հաս ինձ
 'ի յօգնութիւն 'ի կասկածելի
 յայսմիկ պատերազմի, այսինքն,
 'ի յետին պահու մահուան, յու-
 րում հաւաստի երանուի իմ, և
 պտուղ ամ վաստակոց իմոց:
 Օգրացո՛ զիս, զի մի յաղթեցիմ
 'ի փորձուէ, և լոյս տուր տեր
 աչաց իմոց, զի մի երբէք ննջե-
 ցից 'ի մահ, և մի գուցէ ասիցէ
 թշնամին թէ յաղթեցի նմա:
 Տուր ինձ առնուլ զսպառաղի-
 նութիւնն ան, զի կարօղ լինի-
 ցիմ 'ի դիմի հարկանել չարին
 յաւուրն չարութե՛ն, և զամենայն
 նետս մուխս չարին շիջուցանել,
 քան

քանդի եթէ դու 'ի մեր կոյս ի-
ցես, ով իցէ մեզ հակառակ.
Թէ և գնացից 'ի մեջ ստոճերաց
մահու՝ ոչ երկեացց 'ի չարէ, զի
դու նոր ընդ իս ես:

Ապարտն 'ի յաւիտեանսն մահ-
ոճունէ, որ է Եօլնէրորդ տա-
րիճուն ելանելոյ յերկինս:

Այլ փրկեալ զմեզ 'ի չարէ:

Բաղում չարիք աստ զմեզ տա-
ռապեցուցանեն, և առ.քեզ նժ
դիմել ստիպեն, զի հայցեսցուք
'ի նոցանէ փրկիլ. աշխարհ 'ի
չարի կայ, և սատանայ 'ի հա-
րադործութե, և մեք զաւակք
եմք մեղաց, իսկ մեղքն կատա-
րեալք զմահ ծնանին, և մահ
մեղաւորին չար է. քանդի զրկէ
'ի գերազոյն բարւոյ. ուրեմն
նամ ակնկալութի մեր 'ի քէն է.

զի յաւուր չարի փրկիցես զմեզ,
 քանզի ոչ թէ մեռեալք օրհ-
 նեսցեն զքեզ, և ոչ ամենե-
 քեան որք իջանեն 'ի դժոխս, այլ
 կենդանիքս: Աւրեմն փրկեա-
 ջանձն իմ ողորմած ւած, և զեր-
 ծո՛ զիս 'ի մահոճանէ. պահեա-
 յաչս իմ յարտասունաց, և զոտս
 իմ 'ի գայթակղութէ, զի հա-
 ճոյ եղէց քեզ յերկրին կենդա-
 նեաց, և մատուցից քեզ զպա-
 տարագ. օրհնութե:

Սուգլեան, լուսն չրեպոռնեալոր
 Ռառնեւոյ:

Տր ողորմեաց:

Քս ողորմեաց:

Տր ողորմեաց:

Հայր երկնաւոր ւած, ողորմեաց
 ինձ:

Արդի փրկիչ աշխարհի ւած, ո.
 զորմեաց ինձ: Հո.

Հողիդ սբ ան, ողոր,
 Սբ երրորդուի մի ան, ողոր-
 մեաց ինձ :

Սրբուհի մարիամ, աղօթեալ
 վասն իմ :

Ե՛մ սբ հրեշտակք ե հրեշտա-
 կապետք, աղօթեցէք վն իմ :

Սբ արեւ, աղօթեալ վն իմ :

Ե՛մ պարք արդարոց, աղօթե-
 ցէք :

Սբ արրահամ, աղօ .

Սբ յովհաննէս մկրտիչ, աղօ .

Ե՛մ սբ նահապետք, ե մարդա-
 րէք, աղօթեցէք :

Սբ պետրոս, աղօ .

Սբ պօղոս, աղօ .

Սբ անդրէաս, աղօ .

Սբ յովհաննէս աւետարանիչ,
 աղօթեալ :

Ե՛մ սբ առաքեալք ե աւետա-
 րանիչք, աղօթեցէք .

Ե՛մ սբ աշակերտք քսի, աղօ-
 թեցէք : Ե՛մ

Եմ նք անմեղ մանկունք , աղօ
թեցէք :

Աք ստեփաննոս : աղօ :

Աք լաւրէնտիոս , աղօ :

Եմ նք մարտիրոսք , աղօ :

թեցէք վն իմ :

Աք սեղբեստրոս , աղօ :

Աք գրիգոր , աղօ :

Աք օգոստինոս , աղօ :

Եմ նք Հայրապետք , և խոստո

ւանօղք , աղօթեցէք վն իմ :

Աք բենեդիկտոս , աղօ :

Աք Գրանչիակոս , աղօ :

Եմ նք միայնակեացք և անա

պատականք , աղօթե :

Արքուհի մարիամ մազդաղենա

ցի , աղօ :

Արքուհի լուկիա , աղօ :

Եմ սրբուհի կուսանք և այրիք ,

աղօթեցէք :

Եմ սքք և սրբուհիք նյ , բա

րեխօսեցէք վասն իմ :

Քա

Քաւիչ լեր, և խնայեալ ինձ տր :

Քաւիչ լեր, և անսալ ինձ տր :

Քաւիչ լեր, և ազատեալ զիս տր :

Ի բարկութե քումմէ, ազա-
տեալ զիս տր :

Ի վտանգէ մահու. ազա .

Ի չար մահոճանէ. ազա .

Ի պատժոց դժոխոց. ազա .

Յամենից չարեաց. ազա .

Ի յիշխանութե սատանայի .
ազատեալ :

Այն ծննդեան քոյ սրբազանի .
ազատեալ :

Այն խաչի և չարչարանաց քոց .
ազատեալ :

Այն մահոճան և թաղման քոյ ,
ազատեալ :

Այն փառաւոր յարութե քոյ ,
ազատեալ :

Այն զարմանալի համբարձման
քոյ , ազա :

Այն շնորհաց հոգւոյդ սրբոյ միտ-
թարչի , ազա . Ի

Ի յաւուր դատողութե, աղա:
Սեղաւորս զքեզ աղաչեմ, լնր
ինձ .

Օ, ի ինձ խնայիցես, զքեզ աղա-
չեմ :

Տր ողորմեաց :

Քն ողորմեաց :

Ըղօլ, լուսն համբէրեւոյ՝ ե հեճան-
դոմն :

Խօսեցայց առ տր, զի ես հող
և մոխիր եմ, ստոճեր փախս-
տական, և գոլորշի առժամանա-
կեայ . յիշեալ տր, զինչ է կար
զօրութե իմոյ . յիշեալ զի ուն
կաւ ստեղծեր զիս, և միւսան-
գամ յերկիր դարձուցանես :
Ըրդ, մի սրտմտութեամբ քով
մարանչիր քնդ իս . զի զինչ է
զօրութիւն իմ, թէ համբերել
կարիցեմ, կամ զինչ ժամա-
նակ,

նակ, զի հանդարտիցի անձն իմ:
 մի թէ զօրութիւն վիմաց իցէ
 զօրութիւն իմ, կամ մարմինք
 իմ իցեն պղնձիք, զի նետք ան
 ՚ի մարմնի իմում են, որոց սրտ-
 մտութիւն ծծէ զարիւն իմ, և
 ահ ան զարհուրեցուցանէ զիս:
 Արդ զի՞նչ, մի թէ յերկինս
 բացից զբերան իմ, կամ ընդ-
 դէմ դարձայց բանից սրբոյն, այլ
 մանաւանդ ասացից, թէ ան ետ
 զօրութի, և զառողջութի, և ան
 էտ. ոնք ան հաճոյ թուեցաւ,
 այնպէս եղև. եղիցի անուն ան
 օրհնեալ: Այսպէս ասեմ ան,
 և այսպէս իմանամ. արդար ետ
 ան, և ուղիղ է դատաստան քո.
 արդարեւ ետ մեծագունից վշտաց
 արժանի եմ ըստ իմում դատո-
 ղութե: Արդ ճանաչեմ զձեռն
 հօրդ, որ գթութի խրատէ զիս,
 և ոչ իբրև զսոջ դատաւորի պատ-
 ժէ

Ժէ զիս . բայց խնդրեմ 'ի քէն
 հայր բազմագութ , զի յիշիցես
 զտկարութիւն իմ , որ առ ոչինչ
 ունիմ զզօրութիւն , եթէ ոչ 'ի
 քէն կաղզուրիցիմ : Տուր ու
 բեմն ինձ զշնորհս համբերութն ,
 զի տանիլ կարացից ցաւոց իմոց ,
 և ահաւասիկ պատրաստ է սիրտ
 իմ ընդունիլ զինչ և պատահիցի
 ինձ : Արա՛ւ ար իմ , զի համբե-
 րութե՛ք ստանայցեմ զհոգի իմ ,
 վն որոյ և ստեպ նայիմ յերեսս
 քսի քոյ , զի յիշելով զծանրա-
 գոյն չարչարանս նորին , զորս վն
 մեր կրեաց 'ի մարմնի իւրում ,
 և ես նովին մտածուք սպառա-
 զինիլ ջանայցեմ : Ասեղև քեզ
 հնազանդ մահուչափ , և մահու
 խաչի , իսկ ես և ոչ արեամբ
 չափ զդէմ ունիլ կարացի . սա-
 կայն իմանամ , թէ զորչափ բըռ-
 նադատութիւն կրիցեմ , մինչ
 խայ .

խայթոցք հիւանդութեւ, և ցաւք
մահու անկանին 'ի վերայ իմ :
Արդ՝ զգօրութի իմ առ քեզ
պահեցից, զի դու ես ապաւէն
իմ, դու ես պաշտպան կենաց
իմոց, փորձեալ զիս նոր և քննեալ
զիս, փորձեալ զերիկամունս իմ,
և զսիրտ իմ : Վիտեմ զի ոչ
են արժանի չարչարանք ժամա-
նակիս հանդերձելոց փառացն՝
որք յայտնելոց են 'ի մեզ, սա-
կայն զի որպէս պարտ էր քնի
չարչարիլ, և այսպէս մտանել
'ի փառս իւր, նմանապէս և ես
քրիստոնեայ գոլով, եթէ ոչ
կերպարանակից իցեմ գլխոյ ի-
մում, և ոչ անցանիցեմ ը հուր
և ընդ ջուր, ոչ ելանիցեմ 'ի
հանգիստ : Պահեալ ուրեմն զիս
այժմ 'ի տապոյ աստի, որպէս
պահեցեր զերիս մանկունսն 'ի
հնոցին բաբելոնի, զի օրհնեցից
զա-

զանոն քո յաւիտեանս յաւի-
տենից . Ամէն :

Իսկ 'ի խորոց սրբէ 'ի Տէջ հի-
ւանդութեան :

Ի մաստութի յաւիտենական որ
հասանիս 'ի ծագաց մինչև 'ի
ծագս աշխարհի հղօրեղապէս, և
կարգաւորես զամ քոյով քաղց-
րութիւն . հարեր զիս այսու հի-
ւանդութիւն և տկարութիւն մարմ-
նոյս . բայց կարգաւորեալ զսա-
քաղցրութիւն 'ի փառս քո և 'ի
փրկութի իմ , որ զամ կշռով ,
թոճով , և չափով տրամադրես :
Այլ հայր ամենակարօղ , յոր-
մէ ամ տուրք բարիք և ամ սլար-
դեք կատարեալք իջանեն , և ամ
տրամադրութիւնք անձանց մերոց
'ի քէն ստորաբաշխին . ուն և
այս հիւանդութիւն , զոր այժմ
կրեմ ,

կրեմ. նայեաց'ի վշտագնեցեալ
 ծառայ քո, և տրամադրեալ զիս
 ըստ քում հաճութե. քանզի
 դու ես որ կառավարես զիմ.
 և դու պահես զիմ ոսկերս մեր,
 և մի'ի նոցանէ առանց քո ոչ
 փշրեսցի: Էւրբ զլիսոց մերոց
 թուեալք են առաջի քոյ, և'ի
 ձեռս քոյ է ժառանգութի մեր.
 դու հարկանես և դու բժշկես,
 կեցուցանես և մեռուցանես. թէ
 կեամք և թէ մեռանիմք՝ քոյ եմք
 ար, եղիցին կամք քո օրհնեալ:
 Եւ թէ զբարիս ընկալաք'ի ձե-
 ռանէ քումմէ, չարեացս ևս համ-
 բերել պարտիմք. որք սակայն
 ոչ եղիցին չարիք, եւ թէ ընդու-
 նիցիմք ըստ հաճոյից քոց, որ
 զմեզ խրատես իբրեւ զորդիս առ
 'ի կրթութիւն, զի չարիք սյսո-
 քիկ գործակիցք լիցին մեզ
 'ի բարին:

Տը ես ծառայ քո եմ, և որդի
աղախնոյ քոյ. արա՛ ընդ իս, որ
պէս և հաճոյ եղիցի առաջի քոյ.
և ո՛վ իցեմ ես, որ ընդդէմ
դառնայցեմ քեզ. քանզի ո՛վ
ընդդիմացաւ քեզ, և ընկալաւ
զխաղաղութի: Ահաւասիկ ես
կաւ, և դու բրուտ, կաղմեա՛ և
թրծեա՛ զիս ՚ի հնոցի յայսմիկ
նեղութե, զի լինիցիմ քեզ ա-
նօթ պատուական: Ա՛վ բժիշկ,
որ բանի՛ւ բժշկես զիմ հիւան-
դութի հոգւոյ և մարմնոյ, բժշ-
կեա՛ զիս նոր. և բժշկեցայց հոգ-
ւով. կեցո՛ զիս նոր, և կեցից ևս
մարմնով. ՚ի քեզ վստահանամ,
և ոչ ՚ի բժիշկս և ՚ի դեղս.
քանզի եթէ դու ոչ կանգնիցես
զտուն մարմնոյ իմոյ, ՚ի նանկը
վաստակին շինօղք նր: Վա-
ռւրեմն դեղոց այսոցիկ տո՛ւր ըն-
դօրութի, զի զկատարումն իւ-
րեանց

ընանց ունիցին 'ի յիս . ապա թէ
 ոչ, զհամբերութի գործեալ յան-
 ձին իմում . քանզի նա է գեղ
 ստոյգ . և զօրաւոր ընդդէմ ամ
 հիւանդութեց մարմնոյ իմոյ, զոր
 մինչև ցայս վայր մնուցի փափ-
 կութիւ, և տաժեցի հեշտասի-
 րութիւ, և խօթացուցի զմարմին
 իմ . դու ուրեմն ըստ հաճոյից
 քոց խորտակեալ զմարմին իմ,
 զի կեցցէ թշուառացեալ հո-
 գի իմ 'ի յաւիտեան . Ամէն :

Յանգիստարո-ւն հոգոյ 'ի յիստ
 արարչագործին :

Երդէն իսկ առողջ և կարօղ
 գոլով յանձնառնեմ զիս
 քեզ քն, զի մի գուցէ 'ի նոճա-
 զին իմ ոչ կարիցեմ զգաստա-
 պէս յանձն առնել քեզ զնոյն :
 Երկնչիմ 'ի ժամէն յայնմանէ,
 Թ Լ յո-

յորում 'ի մէջ կենդանեաց գո-
 լով, ոչ ճանաչիցեմ զգոյն իմ,
 բստ որում տեսի զբազումս, որք
 ունելով զառեարութի շնչոյ և
 զկեանս, ոչ գիտէին զկնքեանս
 գոլ կենդանիս : Ա՛յլ յայնմ
 ժամու յորում հոգին շարժի,
 և սարսափի 'ի փոխմանէ, և յե-
 լանելոյ 'ի բանտէ մարմնոյ իւ-
 րոյ՝ ընկալցի զնա, եթէ դու
 ստեղծողդ 'ի բաց մերժիցես :
 Ա՛յլ համբերող յս յիշեալ, զի
 և դու 'ի յետին անձկութեոյ
 արտասուեցեր, և զքեզ թո-
 ղեցեալ և լքեցեալ գոլ ամ-
 բաստանեցեր, և զհոգիդ քո ա-
 մենամայքուր 'ի ձեռս հօր յանձն
 արարեր, աղաղակեցեր, և ան-
 շնչացար : Ահա ես ևս առ քեզ
 աղաղակեմ, զի դու փրկիչ իմ
 ընկալցիս զհոգի իմ, մինչ որ
 պիտեաւ և իցէ հիւանդութիւն
 մարմն

մարմնոյ աստի ելանիցէ : Յի-
 շեան ով բարի յն, զի 'ի խա-
 չին զբազուկս քո տարածեցեր,
 զկողս քո բացեր, և զգլուխդ
 խոնարհեցուցեր. զի ահա հոգի
 իմ լքեցեալ յամենից ստեղծ-
 ուածոց, զապաւինութի խնդ-
 րէ, 'ի բազուկս քո դիմէ, և 'ի
 գոգ քո անկանի. ներեան ուրեմն
 աղաչեմ որորմեւոյ այսմիկ առ
 քեզ մերձենալ, և մի անտի 'ի
 բաց մերժիցես, մինչև անցա-
 նիցէ բարկութիւն քո, քանզի
 անդ աներկեւանապէս կայցէ, և
 անդ 'ի սպասաւորացն դժոխոց
 թագչիլ կարիցէ : Արդ՝ 'ի ձեռս
 քո տէր յանձն առնեմ զհոգի
 իմ, զոր դու ստեղծեր, և նո-
 րոգեցեր. մի անտես առներ
 զստեղծուած քո, ահա թողում
 զաշխարհ, և փութամ առ քեզ
 գալ. հեռանամ յերկրաւորացս :

զի առ քեզ մերձենայցեմ. և
 լանեմ 'ի բնակութէ մարմնոյս,
 և դիմեմ 'ի բնակարանս հրեշ-
 տակաց. ընկալ զիս 'ի յարկս
 քո յաւիտենից, և մի մերժեր
 զիս յերեսաց քոց. զի դու ես
 յոյս իմ 'ի մանկութէ իմմէ:
 'Ասցեաց տէր 'ի ծառայ քո,
 զի դու ես անփրկիչ իմ. նուա-
 ղեցաւ սիրտ իմ և մարմին իմ,
 բաժին իմ ան յաւիտեան. ա-
 ռաջի քոյ է ան ցանկութի իմ,
 և առ քեզ տենչայ հոգի իմ,
 օգնեալ ինձ անփրկիչ իմ, և
 փրկեալ զիս վնասաց անուան
 քոյ. Ամէն:

Յորժամ հեռանալիս 'ի վրան-
 քի, առեալ զեռնելն քի
 'ի յեռն տապալէ զաղօլն:

Արկրպագեմ քեզ յս քս, և
 օրհնաբանեմ զքեզ. զի 'ի
 ձեռն

ձեռն խաչի քոյ փրկեցեր զաշ-
 խարհս, և 'ի ձեռն արեան քոյ
 հեղեցելոյ յերկիր վերանորոգե-
 ցեր զմեզ: Չգեան զիս առ քեզ
 ով բարի յս, որ ասացեր, [Թէ
 յորժամ բաժրացոյց յերկրէ,
 զամենեսին ձգեցից առ իս. պա-
 հեան զիս հղօր ձեռամբ քով,
 զի մի դք յափշտակելով զիս
 մեկնիցէ 'ի քէն: Ավ հոգիդ
 քնի սրբեան զիս, արիւն քնի
 մաքրեան զիս, մարմին քնի կե-
 ցո զիս, ջուր կողին քնի ար-
 բո զիս, չարչարանք քնի զօ-
 րացո զիս: Բարի յս լուր ինձ,
 'ի մէջ վիրաց քոց ծածկեան զիս,
 և մի թողուր զիս որոշիլ 'ի քէն,
 'ի ժամու մահոճան իմոյ կոչեան
 զիս, և հրամայեան առ քեզ գալ,
 զի ընդ սուրբս քո օրհնեցից
 զքեզ 'ի յաւիտեան: Այի ըն-
 կենուր զիս յերեսաց քոց, և

զհոգի քոյ սք մի՛ հաներ յի-
 նէն . մի կորուսանիցէ զիս անօ-
 րէնութի իմ , զոր ստեղծ ամե-
 նազօր բարերարութի քո : Այս-
 եաց յիս աչօք ողորմութե քոյ ,
 և լուր ինձ՝ որ յուսացեալս եմ
 'ի քեզ , և գթա՛ս յիս , որ լի եմ
 թշուառութիւն : Աղջ լեր աղ-
 բիւր բարութե , ողջ լեր փրկա-
 ւէտ պատարագ մատուցեալ 'ի
 վր խաչափայտին , ողջ լեր պատ-
 ոճական և մեծագին արիւն հե-
 ղեցեալ 'ի վիրաց տն իմոյ յսի
 քսի 'ի լուսացումն մեղաց աշ-
 խարհի : Յիշեա՛ տր զստեղծ-
 ոճած քո , զոր արեամբ քով
 վերագնեցեր . քաւ լիցի ինձ
 պարծիլ , բայց միայն 'ի խաչ տն
 մերոյ յսի քսի , որով ինձ աշ-
 խարհ 'ի խաչ եղեալ է , և ես
 աշխարհի : Ահա տեսանեմ զքեզ
 քաղցրագունեղ փրկիչ կախե-
 ցեալ

ցեալ 'ի խաչին բաղկատարած,
ունելով զգլուխ քո խոնարհե-
ցեալ, պատրաստ առ 'ի ողջա-
գութել զմեզ, և սիրալի ձայնիւ
հրախրես զամենեսեան ասելով,
եկայք առիս նմ աշխատեալք
և բեռնաւորք, և ես հանգու-
ցից զձեզ: Ահաւասիկ դամ առ
քեզ նոր, արա՛ ընդիս ըստ բա-
նի քում, և հանգո՛ղիս. քան-
զի դամ վատտակեցեալ և ծան-
րաբեռնեալ մեղօք իմովք. ա-
րա՛ զքաղցրութի ընդ ծառայի
քում, որ զցաւս և զաշխատու-
թիւնս մեր բարձեր 'ի վր խա-
չին. Ամեն:

ՍԷ ԲԵՆԷԼԵՅ:

Եկայք երկիրպագցուք այնմիկ
Թագաւորին, որում կեան
ամենեքեան: Օհանգիստ յա-
Լ 4 Էի-

և խոնհական պարդաւհա՛ն նմա տը:
 Եւ լոյս մշտնջենաւոր ծագիցի
 նմա:

Դ խորոց կարդացի առ քեզ տը,
 տը լուր ձայնի իմում:

Եղիցին ականջք քո՛ի լսել զձայն
 աղօթից իմոց:

Թէ զանօրէնութիւն քննես տը,
 տը ո՛ր կարէ կալ տուաջի քո, զի
 ՚ի քէն է քաւութի:

Ան անո՛ւան քոյ համբերի տը,
 համբեր անձն իմ բանի քում,
 յուսացաւ անձն իմ ՚ի տը:

՚ի պահէ առաւօտու մինչև յե-
 րեկոյ. ՚ի պահէ առաւօտու յու-
 սացաւ իսրայէլ ՚ի տէր:

Դ տնէ է ողորմութի բազում,
 և ՚ի նմանէ է փրկութի. և նա
 փրկեաց զիսրայէլ յամ նեղու-
 թեանց նր:

Փառք հօր ևն:

Օ հանդիստ յաւիտենական
պարգևեալ նոցա տէր :

Եւ լոյս մշտնջենաւոր ծաղիցի
նց : Օգործս ձեռաց քոց տր
մի անտես առներ :

Եւ այ զձայն յերկնից , որ ա
սէր ցիս . երանի մեռելոց , որք
'ի տէր ննջեցին :

Օ ամենայն զոր տայ ինձ հայր ,
առիս եկեսցէ . և որ գայ առ
իս , ոչ հանից զնա արտաքս :

Ես եմ յարութի և կեանք .
որ հաւատայ յիս՝ թէ և մեռա
նի՝ կեցցէ . և ամ որ կենդա
նի է և հաւատայ յիս , ոչ մե
ռանիցի 'ի յաւիտեան :

Օ հանդիստ յաւիտենակն պար
գևեալ նց տր : Եւ լոյս մշտն
ջենաւոր ծաղիցի նց :

'Ի դրանց դժոխոց ազատեալ տր
զհոգիս նոցա . և հանգիցեն 'ի
խաղաղութն :

Տի լուր աղօթից իմոց, և ա-
ղաղակ իմ առ քեզ եկեացէ:

Եղօթեացոս:

Առատացելոց ան, ամենե-
ցուն հաստիչ և փրկիչ. հոգւոց
ծառայից քոց և աղախնեաց,
ղթողութի համայնից շնորհա-
մեղաց. զի զներողութի քո՝ ու-
րում միշտ փափաղին՝ բարե-
պաշտիք առատանայցեն մաղ-
թանօք:

Ասան Ռաբլոց Եղիսիսպոստոս, Ս-
խահանայից:

Եւ, որ ՚ի մէջ առաքելակա-
նաց քահանայից զծառայս քո
պետականաւ կամ թէ քահա-
նայականաւ արարեալ արժանա-
պատւութիք ճոխանալ: Եւոր-
հան

Հեա՛ աղաչեմք, զի նոցին և յա-
րակայի դասակցիցին վիճակակ-
ցութե՛ն: Տէրամբ մերով յսի՛ն
քսի՛ն, Ամէն:

Ս ասն հօրն և հօրն:

Ա՛մ զհայր և զմայր պատ-
ու՛նել մեզ հրամայեցեր, ողոր-
մեաց բարեգթաբար հոգւոց հօր
և մօր իմոյ, և թող զմեղս նոյ՛ն
զիս ևս տեսանել զնո՛ւ ՚ի յու-
րախութե՛ն յաւիտենականի պայ-
ծառուն արժանի արա՛, տէրամբ
մերով յսի՛ն քսի՛ն, Ամէն:

Ս Դու՛ն եղբայր եղբայրաց
և Բարեբայրաց:

Ա՛մ առատարաշխի՛չ ներողու-
թեան, և մարդկայնոյ կեցու-
թեան սիրող, աղաչեմք զքոյդ
Ի 6 բա-

բարեգթութի, զի մերոյ ժողովոյն զեղբարս, զմերձաւորս, և զբարերարս, որք 'ի կենցաղոյս յայսմանէ անդրաչոճեցին, բարեխօսութիւն երանուհոյն մարիամու միշտ կուօին, ընդ սբօք քոց ամենից առ մշտնջենաւոր երանութեան վիճակակցութիւն ժամանեւ արժանաւորիցես, նորմերով յմիւն քմիւն. Ամեն:

Ղ. յառաջ լեազման Ռեւելացի:

Եւ զատեալ աղաչեմք նոր զհոգի ծառայի քոյ, կամ աղախնոյ քոյ, զի վախճանեալ 'ի կենցաղոյս, կենդանասցի. քեզ և զոր ըստ մարմնոյ բեկանելութեան, կենցաղաւարութիւն իսկ մարդկայնով համագործեաց, դու ներմամբ ողորմածագունեղի քոյոյ բարեգթութեմ՝ ջնջեա, և մարք-

մաքրեալ տէրամբ մերով յսիւ
քսիւ . Լմէն :

Յառաջ գտընգտընտիտի :

Լմէ ներողութեց ար , տուր
հոգւոց ծառայից , և աղախնեայց
քոց , որոց զտարեդարձականն
յիշատակելիք զօր թաղման ,
զտեղի յարազովացութե , զհան-
գիստ երանութե , և զլոյս պայ-
ծառութե , տէրամբ մերով յսիւ
քսիւ . Լմէն :

Ի լիւանիայ լաւն Ռաւելոյ :

ՏԲ

ողորմեաց :

Քս ողորմեաց :

ՏԲ ողորմեաց :

Քս լուր մեզ :

Քս յար լուր մեզ :

Հայր երկնաւոր ան , ողոր-
մեաց

մեաց ամենից հաւատացելոց
մեռելոց :

Որդի փրկիչ աշխարհի ան, ու
ղորմեաց :

Հոգիդ սբ ան, ողոր .

Սբ երրորդութի մի ան . ողոր .

Սրբութի մարիամ . աղօթեա
վասն հաւատացելոց մեռելոց :

Սբ անածին . աղօ .

Սբ կոյս կուսանաց , աղօ .

Սբ միքայէլ , աղօ .

Եւ սբ հրեշտակք և հրեշտա
կապետք , աղօթեցէք վասն
հաւատացելոց մեռելոց :

Սբ յովհաննէս մկրտիչ , աղօ .

Սբ պետրոս , աղօ .

Սբ պօղոս , աղօ .

Սբ յովհաննէս , աղօ .

Համայնք սբք առաքեալք և
աւետարանիչք . աղօ .

Սբ ստեփաննոս , աղօ .

Սբ լորենցիոս , աղօ .

Եւ

Եւ որ ճարտիրոսք , աղօ .

Ան գրիգորիոս , աղօ .

Այն ամբարտաշտ , անշուք .

Համայնք սկիզբ հայրապետք, և
խոստովանողք, տղօ.

Արքուհի մարիամ մազդադէնեա
քի, արօ.

Արքուհի Կատարինէ, աղօ.

Լժ՝ սրբուհիք կուսանք, և այ-
րիք, աղօթեցէք:

Համայնք սիրք և սրբութիւնք նայ,
բարեխօսեցէք միմ հաւատա-
ցեալոց մեռելոց:

Այցելու լըր ար, խնայեալ նի
տէր:

Քառարար լեր նոցա, և յաբ
լուր մեզ տը:

Ի համայնէ շարէ, զերծն զնո-
սաւ նոյն:

Ի քարկուծէ քումմէ, զեր.

Ե յիշխանութիւնդ զի՛նք՝ զերբ .

Ի բոցոյ հրոյն, զերծ.

Դ քանտէ ստոճերաց մահու,
զերծո՛ւ զնոսա ար :

Ս ք ամբո՛խ քոյոյ յշացման,
զերծ :

Ս ք քոյոյ ծննդեան, զեր .

Ս ք քաղցրագունեղի քոյոյ ան
ոճան, զերծո՛ւ .

Ս ք բաղմու՛թէ քոյոյ ողորմու
թեան, զերծ .

Ս ք սաստկագունեղից չարչա-
րանաց քոց, զերծ .

Ս ք մեծագնեղի քոյոյ արեան,
զերծ .

Ս ք սրբագունեղից քոյոց խո-
ցոճածոց, զերծ .

Ս ք պատճառականի քոյոյ մահ-
ոճան՝ զերծո՛ւ զնս ար :

Ս ք զաւուրքս, զքեզ աղաչեմք
լուր մեզ :

Որ զմարիամ արձակեցեր . և
աւաղակին լուար, զքեզ .

Որ զկեցուցանելիս կեցուցանես
ձրի, զքեզ .

Օ՛հ զճնօղս , զմերձաւորս , և
 զբարերարս մեր 'ի պատժոց
 դժոխոց ապրեցուցանել հա-
 ճեցցիս , զքեզ .

Օ՛հ զամ հաւատացեալ նրն-
 ջէցեալս 'ի յաւիտեանական
 դատապարտութիւն ազատել
 հաճեցցիս . զքեզ .

Օ՛հ ամ հաւատացելոց ննջեցե-
 լոց , որոց 'ի յերկրի յիշա-
 տակ յատկապէս ոչ լինի ,
 որորմիկ հաճեցցիս , զքեզ .

Օ՛հ նց ամենեցուն խնայել և
 ներել հաճեցցիս . զքեզ .

Օ՛հ զկարօտութիւնց լցուցանել
 հաճեցցիս , զքեզ .

Օ՛հ ջոկք հրեշտակաց պայծա-
 ռապէս օգնիցեն . զքեզ .

Օ՛հ դասք նահապետաց և մար-
 դարէից նպաստք նոցա լինի-
 ցին , զքեզ .

Օ՛հ առաքելոց երամք փառա-
ւորք

Լորք առ ընդունիցին զնոսա,
զքեզ .

Օհ զօրք մարտիրոսաց պայծա-
ռաղգեցից պարառնիցեն զնո-
քօք , զքեզ .

Օհ խոստովանողաց սրբոց պարք
նոցա առաջնորդիցեն , զքեզ .

Օհ հրճուեցելոց կուսանաց
խումբք նց յար հետևիցին ,
զքեզ .

Օհ տու ստեղծիչն իւրեանց՝ որ
զնոսա՝ ի կաւոյ երկրի կեր-
պացոյց անդրադառնալ բաւի-
ցեն , զքեզ .

Օհ դէմ հեզին և քաղցերն
յսի նոցա բարեգթապէս և
րևիցի , զքեզ .

Օհ առ աջակողմն քո՝ ի վիճակս
ընտրեցելոց զնս վերընդու-
նիցիս , զքեզ աղ .

Որդի ան աղբիւր գթութեան .
զքեզ աղա :

Որ զբանալիս ունիս մահու և
զժոխոց , զքեզ աղաչ .

Գառն ան , որ բառնաս զմեզս
աշխարհի , շնորհեա՛ն նոցա
զհանգիստ :

Գառն ան , որ բառնաս զմեզս
աշխարհի , շնորհեա՛ն նոցա
զհանգիստ :

Գառն ան , որ բառնաս զմեզս
աշխարհի , շնորհեա՛ն նոցա
զմշտնջենաւորն հանգիստ :

Քն անսա՛ մեզ :

Քն յար լուր մեզ :

Տը ողորմեաց :

Քն ողորմեաց :

Տը ողորմեաց :

Աղբ :

Քեզ ար յանձն առնեմ զհո-
գի ծառայի քոյ , կամ աղախնոյ
քոյ , զի վախճանեալ 'ի կենցա-
ղոյս

դոյս կենդանասցի 'ի քեզ . և
 զմեղս զորս տկաղութի մարդ-
 կայնոյ կենցաղաւարութեան է
 գործեալ . դու ներմամբ քոյոյ
 ողորմածագունեղի գթութեան
 ջնջիցես . նոք մերով յսիւ քսիւ,
 ամէն :

Հայր մեր , որ յերկինս :

Լիւզ լաւն Տէր-Եւոյ :

Յաւուր յայնմիկ յաւուր ցաս-
 ման ,

քնաւք կենցաղք յաճիւն դառ-
 նան ,

ըստ գուշակի և ընդ դաւթեան :

Որքան երկիւղ է լինելոց ,

մինչ դատաւորն է առդալոց ,

զհամայնս յանկարծ տարացրե-
 լոց :

Փողն ահարեկ յորժամ հնչի ,
 'ի գերեզմանս հանրոյ երկրի ,
 բնու-

բնութի բոլոր յատեան անի :
 Սահն և բնութին յոյժ երկի-
 ցեն .

մինչ ստեղծուածք համ յառ-
 նիցեն .

զի դատողին համարս տայցեն :
 Կիրք գրեցեալ յառաջբերի ,
 բոլորն յորում պարունակի .
 ուստի աշխարհ իսկադատի :

Սինչ դատաւորն յատեան նստ-
 ցի ,

որինչ թագչի արտաբացցի ,
 ոչինչ անվրէժ յայնժամ թող-
 ցի :

Օինչ անդ թշուառս եմ ոգե-
 լոց ,

կամ զոր միջնորդ աղերսելոց ,
 մինչ են հաղիւճ արդարք կելոց :

Լքայդ սարսելոյ մեծութն ,
 զձիր ընձեռող կենդանութն ,
 կեցո՞ զիս աղբիւր գթութն :

Յիշեալ յն գթած ար իմ ,

որ մարմնացար 'ի պատճառս իմ,
 մի՛ մերժեր զիս մինչ դատիցիմ:
 'Ե խնդրել զիս նստար խոնջեալ,
 փրկեցեր զիս 'ի խաչ ելեալ,
 տուր զի իցեմ քեւ փրկեցեալ:
 Արդար դատող վրէժ խնդրութե՛ն,
 զձիր շնորհեա՛ ինձ թողութե՛ն,
 յառաջ քան զօր դատողութե՛ն:
 Իբր յանցաւոր միշտ տագնաւ
 պիմ ,

զի շառագնեն մեղք զերեսս իմ,
 ինձ մաղթողիս ներեա՛ տր իմ:
 Ար զմարիամ արձակեցեր,
 աւաղակին իսկ ներեցեր,
 զյոյս ինձ ևս մեծ շնորհեցեր:
 Աղերսանք իմ ոչ ինչ արժեն,
 բայց գթութի՛ւնդ առ քեզ ելեցեն ,

զի մի գեհեանք զիս կիզիցեն:
 'Ե մէջ օղեաց զտեղի շնորհեա՛,
 յայծեաց 'ի բաց զիս որոշեա՛,
 յաջակողման քում զետեղեա՛:
 Սինչ

Սինչ զանիծեալս տալիս երբե-
ցես ,

հրոյն կիզման առմատնիցես ,
զիս ընդ օրհնեալս հրաւիրիցես :
Վիմօք կորիւք զքեզ աղերսեմ ,
զսիրտ իմ փղծկեալ քեզ նոճի-
րեմ ,

զհոգ վախճանի իմ քեզ յանձ-
նեմ :

() Ի արտասուճաց օրն այն իսկ է ,
մինչ յաճիւնից նա յառնիցէ ,
որ ըստ մեղաց դատելի է :

Սին ուրեմն ան ներեալ ,
դժու թք քով յն խնայեալ ,
և զհանդիստ յարաշնորհեալ :
Ամէն :

Սաղլեան , զաւան խառն ննջեալ :

Յանուր հօր , և որդւոյ , և
հոգւոյն սրբոյ . Ամէն :

Օգի-

Օգիշերս հանգիստս , և զվախ-
 ճանս կատարեալս , շնորհիցէ
 մեզ նորն ամենակարօղ . Ամէն :
 () դնութի է մեզ յանուննէ
 նոն , որ արար զերկինս և զեր
 կիր :

Հայր մեր : Ողջոյն քեզ :
 Խոստովանիմ առաջն նայ , և
 այլն :

Աղօթք :

Այց արա՛ աղաչեմք նոր բնա-
 կութեա սցամիկ , և զնամ նեն-
 դութի թշնամւոյն 'ի սմանէ 'ի
 բաց մերժեա՛ , և հրեշտակք քո
 Ծրք բնակիցին 'ի նմա , որք և
 զմեզ 'ի խաղաղութե պահպա-
 նիցեն , և օրհնութի քո լիցի 'ի
 վր մեր միշտ , նոր մերով յիւն
 իբիւ . Ամէն :

Թ

Ա

Եւ պահապան հրէշտակն :

Ով հրէշտակ այ, որ ես պահապան իմ, յանձնառնեմ զիս քեզ, լուսաւորեալ զիս աղաչեմ այսօր գթութիւն վերնականաւ, պաշտպանեալ իսկ զիս, հովուեալ եւ կառավարեալ. Ամէն :

Եւ, որ զարմանալի կարգաւ զսպասաւորութիւն հրէշտակաց, եւ մարդկան տնօրինեալ, շնորհեալ մեզ այցարար, զի որովք քեզ յանդիման եղեւ լովք պաշտօն քեզ 'ի յերկինս մատուցանի, նորօք եւ կեանքն մեր 'ի յերկրի պաշտպանիցի, նաք մերով յնիւ քնիւ.

Ամէն :

Կ Զ

Յեւ-

Յիշատակ անձանին :

Այլ ամենասրբուհի մայր մե-
րոյ փրկչին , որ ևս դուռն ընդ
անցս երկնի , և աստղ ծովու :
() գնեա աղաչեմք ժողովրդեանն
գլխեցելոյ , ուր զի զարթիցէ նո-
ցին այցելուն : Ասու որ ծնար
'ի սքանչումն բնութե զնրն քո
արարիչ , կոյս նախկնագոյն , և
վերջնագոյն : Ար 'ի բերանոյն
զարբիէ լիւնկալար զողջոյնն զայն ,
մեղաւորացս յար զմա :
Հրեշտակ տն աւետեաց կուսին
մարիամու , և յղացաւ 'ի հոգ-
ւոյն սրբոյ :

Եղև :

() շնորհս քո աղաչեմք , և
այլն ուր 'ի վերոյ : 150 :
Ե՞ որ զպարգևս յաւիտենական
կե-

Ե. 40Է :

Նորհեա՛ն ամենակարօղ ան
 նունաստութե մերում զնպաստ,
 զի որք զյիշատակ սրբուհւոյ
 անձաճնին միշտ առնեմք, օգ-
 նութք նորին բարեխօսութեն
 ՚ի մերոց յառնիցեմք յանիրաւու-
 թեց արք մերով յսիւ քսի.

Ե. մէն :

Ուրախ լեր թագուհի երկնից,
 ալէլուիա :

Վանձի զոր ՚ի քեզ կրել ար-
 ժանաւորեցար, ալէլուիա :

Տարեաւ ահա ուզ ասացն, ա-
 լէլուիա :

Խնդա՛ն և ուրախ լեր կոյս մա-
 րիամ, ալէլուիա :

Օ՛ի ճշմարտապէս յարեաւ արեւ,
 ալէլուիա :

Ե. 40Է :

Լ. ԿՕԷ. :

Նորհեա՛ն ամենակարօղ ան
 նունաստութե՛ն մերում՝ զնպաստ,
 զի որք զյիշատակ սրբուհւոյ
 անձաճնին միշտ առնեմք, օգ-
 նութք՝ նորին բարեխօսութեն
 'ի մերոց յառնիցեմք յանիրաւու-
 թեց անբ. մերով յսիւ՛ն քսի՛.

Լ. մէն :

Ուրախ լեր թագուհի երկնից,
 ալէլուիա :

Վանգի զոր 'ի քեզ կրել ար-
 ժանաւորեցար, ալէլուիա :

Յարեաւ ահա ուն ասացն, ա-
 լէլուիա :

Խնդա՛ն և ուրախ լեր կոյս մա-
 րիամ, ալէլուիա :

Օ՛հ ճշմարտապէս յարեաւ ան-
 ալէլուիա :

Լ. ԳՕԷ :

Լճ որ յարութեամբ որդւոյ
 քոյ տեսան մերոյ յիսուսի
 քսի զաշխարհս հրճունեցուցեր,
 շնորհեա՛ աղաչեմք զի 'ի ձեռն
 նորին ծնողի կուսին մարիամու
 քնդունիցիմք զինդութի կենաց
 մշտնջենաւորաց, նոյնով յսի՛՛ւ
 քսի՛ւ ւրբ մերով. Լ. մէն :

Ողջ լեր թագուհի մայր ողոր-
 մութե, կեանք, քաղցրութիւն,
 և յոյս մեր ողջ լեր : Լ. ո. քեզ
 վերագոչեմք սքսորեցեալ եւայի
 որդիքս : Լ. ո. քեզ յար հա-
 աչեմք, հեծեծելով և ողբա-
 լով յայսմանէ արտասունաց վայ-
 րէ : Լ. զէ ուրեմն ո՛վ փաստա-
 բան մեր, դարձո՛ առ մեզ զո-
 ղորմածագունեղ հայեցունածս
 քոյոց աչաց : Եւ զյս բարե-

բանեցեալ պտուղ որովայնի քոյ
զինի այսր աքսորականի վայրիս
ցոյց մեղ, ո՛վ համեղաբարոյ,
ո՛վ գթած, ո՛վ քաղցր կոյս մա-
րիամ. Աղօթեա՛ն վասն մեր նր
նծածին: Օհ խոստմանցն քնի
արժանաւորիցո՛ք:

Աղօթք:

Ամենակարօղ և մշտնջենաւոր
նծ, որ փառաւորի մօրն և կու-
սին մարիամու զհոգի և զմար-
մինն հոգւոյն նրջ գործակցութի
նախապատրաստեցեր, մինչ զի
վայելչական տաղաւար արժանա-
ւորեցաւ լինիլ որդւոյ քում:
Տո՛ւր մեղ աղաչեմք, զի որք նո-
րին յիշատակութիւն հրճուիմք,
նորին ևս գթածիւ՛ բարեխօսու-
թիւն 'ի չարեաց մեղ առկացե-
լոց, և 'ի յաւիտենականէ զեր-
ծաւ.

Ժամկցիսք մահո՛ւանէ : Տի՛ մե-
րով յսի՛ւ քսի՛ւ , Ա՛մէն :

Ա՛ղօ՛ւ , Բ-ր՝ աս անկողինն
տանելի :

Լուսաւորեալ տը անձ աղաչեմք
զխաւար մեր , և զնենգութիւ
բողորի այսորիկ զիշերիս տարա-
մերժեալ ի մէնջ , զի դու ես
այցելու մեր : Տի՛ մերով յսի՛ւ
քսի՛ւ , Ա՛մէն :

Պահանամք զքէն թաղաւոր ան-
ամենակարող , յաղագս համայնից
բարեբարութեց քոց ի քէն առ
մեզ եղելոց : Ա՛ղաչեմք տը
հատո՛ւ ամենից մերոց յանուն քո
նը բարեբարաց , զկեանս յաւի-
տենականս , վն բարեաց զորս
արարին մեզ : Հոգիք ամենե-
ցունց հաւատացելոց ննջեցելոց

շնորհիւ և ողորմութիւն այ հան-
դիցեն 'ի խաղաղութե .

Լ.մէն :

Եւ իմ արգելք :

Ով մշտնջենաւոր և ողորմած
ած , ահաւասիկ ես նուազատա-
գունեղ ստեղծուած քո , ըստ
կարի խնում և դիտութե ան-
կեալ յերկիր առաջի քոյոյ մե-
ծութեդ , վերընծայեմ քեզ զհա-
մայնս դոհութիւս , զորս կարե
հաւատարիմ որ ծառայ նուի-
րել իւրում տն առատաբաշխի ,
վստմութեւն լեաց բարերարու-
թեանցն , զորս մինչև ցայժմ
ինձ արարեր : Եւ հայցեմ 'ի
քէն վստքոյոյ դժածի բարեհա-
ճութեդ , մի անտես առնիցես
դիս , զի մի անկանիցիմ յաչաց
քոց , այլև դոհանամ զքէն , և
բա-

բարեբանեմ զքեզ . քիչ յա-
 ւուր յայսմիկ բարեգթապէս
 պահպանեցեր զիս , աղատեցեր ,
 և պահեցեր 'ի բազմաց վտան-
 դից , ըստ հոգւոյ և ըստ մար-
 մնոյ , թէ և քիչ մեղաց խնոց ար-
 ժանի էի 'ի բաց մերժիլ 'ի քէն :
 Աւարի 'ի խորոց սրտի խնոց ա-
 պաշաւեմ զյանցանս զորս գոր-
 ծեցի այսօր ընդդէմ քում հան-
 դիսամբհումնդ , քիչ ոչ սիրելոյ
 զքեզ , և քիչ ոչ ընդունելոյ և
 պահելոյ զպատուիրանս քո , ըստ
 որում պարտ էր ինձ առնել :
 Արդ՝ շնորհեա՛ ինձ ո՞վ մարդա-
 սէր տէր անցուցանել զգիշերս
 զայս խաղաղականաւ հոգւով ,
 թարց անկանելոյ 'ի ցնորս դի-
 շականս . քանզի 'ի ձեռս քոյ
 յանձնառնեմ 'ի գիշերիս յայս-
 միկ , և զիմ աւուրս կենաց ի-
 մոց զհոգի և զմարմին իմ : Պա-

Հեան ուրեմն պահպանեան և ա-
զատեան զիս 'ի գիշերիս յայս-
միկ, և յամ ժամու 'ի փառս
քո 'ի պատիւ ամէնեւրանեցելոյ
սրբուհւոյ կուսին մարիամու, 'ի
փրկութի հոգւոյ իմոյ, և 'ի յո-
գուտ մերձաւորաց իմոց,

Վճէն:

Եղբայր իւրաքանչեւ զանոնք հա-
տապարհեալոյ 'ի քն: Օգր արա-
բեալ է քնն ձեռքսն հայոց
խալեալիսն:

ԵՒՆՏՈՎ ԽՈՍ-

տովանիմ, և երկիր-
պաղանեմ, քեզ հայր
և որդի, և սք հո-
գի, անեղ՝ և անմահ
բնութի. արարիչ հրեշտակաց,
և մարդկան, և ամ եղելոց. ո-
ղորմեա՛ քո արարածոցս:

Հաւատով խոստովանիմ, և եր-
կիրպաղանեմ քեզ, անբաժա-
նելի լոյս, միասնական սք եր-
րորդութի և մի անձութի. ար-
արիչ լուսոյ՝ և հալածիչ խա-

ւարի . հալածեա՛ն 'ի հողւոյ իմն
 զխաւար մեղաց՝ և անգիտութն,
 և լուսաւորեա՛ն զմիտս իմ՝ 'ի ժա-
 մուս յայսմիկ՝ աղօթել քեզ 'ի
 հաճոյս , և ընդունիլ 'ի քէն
 զխնդրո՛ւածս իմ . և ողորմեա՛ն ինձ
 բազմամեղիս :

Հայր երկնաւոր՝ ան ճշմարիտ,
 որ առաքեցեր զորդիդ . քո սի-
 բելի 'ի խնդիր մոլորեալ ոչխա-
 րին . մեղաց յերկինս՝ և առա-
 ջի քո . ընկալ զիս որպէս զա-
 նառակ որդին՝ և զգեցո՛ ինձ
 զպատմութեանն զառաջին՝ զոր
 մերկացայ մեղօք . և ողորմեա՛ն
 քո արարածոց , և ինձ բազմա-
 մեղիս :

Արդի ան ճշմարիտ , որ խո-
 նարհեցար 'ի հայրական ծոցոյ,
 և առեր մարմին 'ի սրբ կուսէ՛
 մարիամայ , վն մերոյ փրկութե՛ն
 ի աչեցար՝ և թաղեցար՝ և յա-
 րեար

քեար 'ի մեռելոց՝ և համբարձար
տու հայր. մեղայ յերկինս՝ և
առաջի քո. յիշեալ զիս որպէս
զառազանին՝ յորժամ դաս ար-
քայութիւն քով. և ողորմեալ:

Հոգի՛ անձ ճշմարիտ, որ ի-
ջեր 'ի յորդանան, և 'ի վեր-
նատունն, և լուսաւորեցեր զիս
մկրտութիւն սիւ առաջանին. մե-
ղայ յերկինս՝ և առաջի քո.
մաքրեալ զիս վերստին անձային
հրով քո՝ որպէս հրեղէն լեղունօք
զառաքեալսն. և ողորմեալ:

Անեղ բնութիւն, մեղայ քեզ
մաօք խմովք՝ հոգւով և մարմ-
նով խմով. մի յիշեր զմեզս իմ
զառաջինս, ինչ անունանդ քաւմ
սրբոյ. և ողորմեալ:

Տեսող ամի մեղայ քեզ խորհր-
դով բանիւն և գործով. ջնջեալ
լճնապիտ յանցանաց իմոց, և
զրեալ

գրեալ զանուն իմ 'ի դպրութեան
կենաց . և ողորմեալ :

Վննօղ դադանեաց , մեղայքեղ
կամաւ և ակամայ , գիտութիւն
և անգիտութիւն , թողութիւն շնոր-
հեալ մեղաւորիս . զի 'ի ծննդե-
նէ աւագանին մինչև ցայսօր՝ մե-
ղուցեալ եմ առաջի անօրէնի .
քո զգայարանօք իմովք , և ամ
անդամօք մարմնոյս . և ողոր-
մեալ :

Վմենախնամ ար՝ դիր պահապան
աչաց իմոց զերկիւղ քո սք՝ ոչևս
հայիլ յարատ . և ականջաց ի-
մոց , ոչ ակործել լսել զբանս
չարութեան . և բերանոյ իմոյ՝ ոչ
խօսիլ զստութիւն . և սրտի իմոյ՝
ոչ խորհիլ զչարութիւն . և ձե-
ռաց իմոց՝ ոչ գործել զանիրա-
ւութիւն . և ոտից իմոց՝ ոչ գնալ
'ի ճանապարհս անօրէնութեան .
այլ ուղղեալ զչարժումն սոցա
լի-

լինիլ ըստ պատուիրանաց քոց
յամի, և ողորմեա՛ւ.

Հուր կենդանի քս, զհուր սի-
րոյ քո, զոր արկեր յերկիր,
բորբոքեա՛ւ յանձն իմ. զի այ-
րեսցէ զախտ հոգւոյ իմոյ. և
օրբեսցէ զխիղճ մտաց իմոց. և
մաքրեսցէ զմեղս մարմնոյ իմոյ.
և վառեսցէ զլոյս գիտութե քո
'ի օրտի իմում. և ողորմեա՛ւ:

Խմաստութի հօր յս, տուր ինձ
զխմաստութի զբարիս խորհիլ՝ և
և խօսիլ՝ և գործել առաջի քո
յամ ժամ. 'ի չար խորհրդոց՝
'ի բանից, և 'ի գործոց փրկեա՛ւ
զիս. և ողորմեա՛ւ:

Ամեցօղ բարեսաց՝ տէր կամա-
բար՝ մի՛ թողուր զիս 'ի կամե-
անձին իմոյ գնալ. այլ առաջ-
նորդեա՛ւ ինձ լինիլ միշտ ըստ կա-
մաց քոց բարեսիրաց. և ո-
ղորմեա՛ւ:

Ար-

Երբայ երկնաւոր՝ տո՛ւր ինձ
 զարքայութի քո . զոր խոստա-
 ցար սիրելեաց քոց . և զօրա-
 ցո՛ զսիրտ իմ՝ ատել զմեղս . և
 սիրել զքեզ միայն , և առնել
 զկամս քո . և ողորմեա՛ն :

Խնամօղ արարածոց՝ պահեա՛
 նշանաւ խաչի քո՝ զհօգի , և
 զմարմին իմ . 'ի պատրանաց մե-
 ղաց՝ 'ի փորձութեց դիւաց և
 'ի մարդոց անիրաւաց , և յիմ
 վտանգից հոգւոյ՝ և մարմնոյ .
 և ողորմեա՛ն :

Պահապան անմի քս՝ աջ քո հո-
 վանի լիցի 'ի վր իմ , 'ի տունէ
 և 'ի դիշերի , 'ի նստիլ 'ի տան՝
 և 'ի գնալ 'ի ճանապարհ , 'ի
 ննջել՝ և 'ի յառնել . զի մի եր-
 բէք սասանեցայց . և ողոր :

ԱՅ իմ , սր բանաս զձեռն քո ,
 և լնուս զիմ արարածս ողորմու-
 թի քով . քեզ յանձն առնեմ
 զանձն

զանձն իմ. դու հողան, և պատ-
րաստեալ զպէտս հողւոյ և մար-
մնոյ իմոյ՝ յայսմ հետե մինչև
յաւիտեան. և ողորմեալ :

Վարձուցիչ մոլորելոց՝ դարձն
զիս ՚ի չար սովորութեց իմոց ՚ի
բարի սովորութի. և բևեռեալ
՚ի հողի իմ զսոսկալի օր մա-
հուն, և զերկիւղ գեհենոյն, և
զսէր արքայութեն. զի զղջա-
ցայց ՚ի մեղաց, և գործեցից
զարդարութի. և ողոր :

Նշխար անմահուն ապրերացն ՚ի
օրտէ իմմէ զարտասուս ապաշխա-
րուն, որպէս պոռնկին, զի լուա-
ցից զմեղս անձին իմոյ՝ յառաջ-
քան զերանելն իմ յաշխարհէս.
և ողորմեալ :

Պարգևիչ ողորմութեան՝ պար-
գևեալ ինձ ուղղափառ հաւա-
տով, և բարի գործով, և նք
մարմնոց և արեան քո հաղոր-
դու-

դուժք գալ առ քեզ , և ողոր-
մեա :

Բարերար նր՝ հրեշտակի բար-
ւոյ յանձն տրասցենս զիս , քաղց-
րութեամբ աւանդել զհոգի իմ ,
և անխռով անցուցանել ընդ
չարութիւնսս , որք են 'ի
ներքոյ երկնից , և ողոր :

Եւ ճշմարիտ քս՝ արժանաւո-
րեալ զհոգի իմ ուրախութիւն տե-
սանել զլոյս փառաց քոց 'ի կոչ-
ման աւուրն , և հանգչիլ լու-
սով բարեաց՝ յօթեմանս ար-
դարոց՝ մինչև յօր մեծի գալս-
տեան քո , և ողոր :

Ղաատաւոր արդար՝ յորժամ դաս
փառօք հօր դատել զկենդանիս
և զմեռեալս , մի մտաներ 'ի դա-
տաստան ընդ ծառայիս քո , այլ
փրկեալ զիս 'ի յաւիտենական
հրոյն , և լսելի արա ինձ զերա-
նա :

նաւէտ կոչումն արդարոց յերկ-
 նից արքայութիւն . և ողոր :
 Ամենողորմ տր՝ ողորմեա ամ
 հաւատացելոց ՚ի քեզ . իմոց և
 օտարաց , ծանօթից՝ և անծա-
 նօթից . կենդանեաց , և մեռե-
 լոց . շնորհեա՛ և թշնամեաց ի-
 մոց՝ և ատելեաց զթողութի՛ որ
 առիս յանցանաց . և դարձո՛ զնձ
 ՚ի չարեացն , զոր ունին վս իմ .
 զի ողորմութե՛ քում արժանի
 եղիցին , և ողորմեա :

Փառաւորեալ տէր՝ ընկալ զա-
 զաչանս ծառայիս քո՝ և կատա-
 րեա՛ ՚ի բարի զխնդրու՛ածս իմ .
 բարեխօսուլք սրբուհւոյ անձա՛ծ-
 նին , և յովհաննու մկրտչին , և
 սբյն ստեփաննոսի նախավկային ,
 և սբբոյն գրիգորի մերոյ լու-
 սաւորչին . և սրբոց առաքելոցն՝
 և մարգարէից՝ և վարդապետաց՝
 և մարտիրոսաց՝ և սբց հայրա-
 պե-

սլետաց՝ և Ճղնաւորաց , և կու-
սանաց , և իմ սրբոց քոց , երկ-
նաւորաց՝ և երկրաւորաց , և
քեզ փառք և երկրպագութի
անբաժանելի նք երրորդութեդ
յաւիտեանս յաւիտենից .

Լժէն :

Ստղէանք :

Ա՛ն սրբուհւոյ անարատի մօր
քո՝ և կուսի , ինր ընկալ զաղա-
չանս մեր , և կեցո՛ զմեզ :

Քարոզ :

ՄԲ զածածինն՝ և զիմ սրն բա-
րեխօս արասցուք առ հայր ՚ի
յերկինս , զի կամեցեալ ողոր-
մեսցի և գթացեալ կեցուցէ
զարարածս իւր : Լժենալալ իմ
ած մեր՝ կեցո՛ և ողորմեա՛ :

Ե-

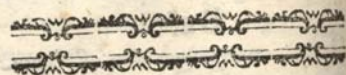
Լ.դԼ.:

Բնկալ արդաւանս մեր՝ բա-
րեխօսութիւն սր անաճնին անա-
բատ ծնողի միաճնի որդւոյ քո,
և աղաչանօք ամ սրբոց քոց:
Լուր մեզ ար, և ողորմեա՛, նե-
րեա՛ քաւեա՛ և թող զմեզս մեր:
Լրժանաւորեա՛ գոհութիւն փա-
ռաւորել զքեզ ընդ որդւոյ և
ընդ սրբոյ հոգւոյդ: Լ.յԺմ, և
միշտ և յաւիտեանս յաւիտե-
նից. Լ.մէն:

()ըհնեալ ար մեր յս. քս, Լ.մէն:
Հայր մեր: Աղջոյն քեզ մա-
րիամ:

Սաղ

Մաղլանիս զօրաւորս՝ զի ուրեւի
 րայ Գեշէրայնոց, Գրեգորի նա-
 րեկացոյ տապալեալ:
 Բան. Ժբ:

Բնկալ քաղցրութիւն տէր
 ան Տղօր՝ զգառնացողն
 զաղաշանս. մատիւր դիմութիւն
 առ պատկառեալս դիմօք. փա-
 րատեան ամենապարզե, զամօ-
 թական տխրութիւն. բարձ յի-
 նէն ողորմած՝ զանբմբերելի ծան-
 րութիւն. անջրպետեան Տնարա-
 ւոր՝ զմահացու կրթութիւն. ա-
 ւարեան միշտ յաղթօղ՝ զխաբ-
 զին հաճութիւնս. բացաղբն
 վերնային, զմոլելոյն մառախուղ,
 կնքեան կեցուցիչ՝ զկորուսչին ըն-
 թացմունս. ցրուն ծածկառն
 Ժ զըմբո-

Գլխաւորն ողիւն չար գտմունս . խոր-
 տակեան անքննին՝ զմարտողն
 դիմեցմունս : Տնազրեան քո ան-
 ուամբդ՝ զլուսանցոյց երդ յար-
 կիս . պարտակեան քո ձեռամբդ՝
 զառաստաղ տաճարիս . գծա-
 զրեան քո արեամբդ զմուտ սեմոց
 սենեկիս . կերպացո՛ղ զքո նշանի՝
 'ի հետս ելից մաղթողիս . ամ-
 րացո՛ղ քո աջուիդ՝ զհանդասեանս
 խշաիս . մայքրեսցես 'ի հաղբից՝
 զծածկարան անկողնոյս . պահես-
 ցես քո կամօքդ՝ զտառապեալ
 անձն հոգւոյս . անխարդախ ա-
 րացես զքո շնորհեալ շունչ
 մարմնոյս . կացուցես շրջափակ՝
 զպար զօրուդ երկնայնոյ . կար-
 գեսցես 'ի դիմի ընդդէմ դիւայն
 դասու : Տուր հանդիսա բերկ-
 րութե՛ն՝ մահահանգոյն նիրհման .
 'ի խորութե՛ն դիշերիս . բարեխօ-
 ւութիւն և հայցունածովք սրբուհ .

ւոյ անձամբնին, և ամ ընտրելոց,
 ամսիութեալ պարուրեալ զպատու-
 հան տեսութեցս, զգայարանացս
 խմաստից. անզարհուրելի զե-
 տեղմամբ. ի ծիական խռովու-
 թեց, կենցաղական զբաղմանց,
 անբջական երազոց. խօլականաց
 ցնորից. յիշատակաւ քո յու-
 սոյդ, անվնասելի պաշտպանել,
 և սթափեալ վերստին ի ննջմա-
 նէ ծանրութեց, ամենաղգաստ
 արթնութիւն, հոգենորոգ զոճար-
 թութիւն, ի քեզ արձանացեալ:
 Օտչս ձայն մաղթանաց, բուր-
 մամբ հուսատոց, քեզ ամենօրհ-
 նեալ թագաւոր փառաց անձա-
 ռից փառաբանողաց, երկնագու-
 մար խմբից երգակցեալ յերկինս
 առաքել: Օ՛ի դու փառաւո-
 րեալ ես յամ արարածոց՝ յա-
 լիտեանս յաւիտենից.

Մեն:

Մե:

Եւ զիս Կօրաւորս արքայն գրեգորեւ
Բան . Խա :

Որդի այ կենդանւոյ , օրհնեալք ,
յամի , հօրդ ահաւորի անքննին
ծնունդ . որ տկարանայ առ 'ի
քէն և ոչինչ . որ 'ի ծագել
անստուեր նշուից ողորմութեդ
քո փառաց , հալին մեղք . հա-
լածին դէք . ջնջին յանցանք .
խզին կապանք . խորտակին շղ-
թայք . կենդանաճնին մահա-
ցեալք . բժշկին հարուածք . ող-
ջանան վերք . բառնին ապակա-
նութիք . տեղի տան տխրութիք .
նահանջին հեծութիք . փախնու
խաւարն . մեկնի մէդն . մերժի
մառախուղն . փարատի մռայլն .
սպառի աղջամուղջն . վերանայ
մութն . գնայ դիշերն . տարա-
գրի տաղնապն . չքանան չա-

րիքն . հալածին յուսահատու
 թիքն : Եւ թագաւորէ ձեռն
 քո , ամենակալ քաւիչդ ամի .
 որ ոչ եկիր կորուսանել զմարդ-
 կան հոգիս , այլ կեցուցանել .
 թող ինձ զանթիւ չարիան իմ ,
 բազում ողորմութիւն քո . զի դու
 միայն ես յերկնի անճառ , եւ
 յերկրի անդննին . 'ի տարր գոյից'
 եւ յեզր ծագաց աշխարհի . սկիզբն
 ամի եւ յամի . ամ լրմամբ օրհ-
 նեալդ 'ի բարձունս , եւ քեզ է
 հօր , եւ հոգւոյդ սբյ վայելէ
 փառք յաւիտեանս ,
 Ամէն :

Աղօլէս զօրաւորս «րէոյն գրեհորէ
 հարեհայոյն . զԳ :

Աճ յաւիտենէն , բարերար , եւ
 ամենակալ . ստեղծիչ լուսոյ
 եւ յօրինիչ դիշերոյ . կեանք 'ի
 մահու

մահու, և լսյս'ի խաւարի: Յոյս
 ակնունդաց, և երկայնմտութի
 տարակուսելոց, որ ամէնարունեստ
 իմաստութիւն քո դարձուցանես
 յայդ զըստողերս մահու: Եւ
 նուազ ծագումն, և անմուտ ա-
 րեգակն: Վանզի ոչ զօրէ
 ծածկել զփառս տէրութեն քոյ
 խաւար դիշերոյ. որում կրկնի
 ծունր երկրպագութեն ամ եղե-
 լոց, երկնաւորաց, և երկրաւո-
 րաց, և սանդարամետականաց.
 որ լսես զհեծութի կապելոց, և
 հացիս յաղօթս խոնարհաց, և
 ընդունիս զխնդրուածս նոցա:
 Եւ իմ, և թագաւոր իմ, կեանք
 իմ, և ապաւէն իմ. յոյս իմ,
 և վստահութի իմ, յս քս անդ
 ամի: Աքդ հանգուցեալ'ի հո-
 գիս սրբոց: Ախիթարութիւն
 վշտաց, և քաւարան մեղուցե-
 լոց. որ գիտես զամ յառաջ-

քան զլինել նոցա առաքեալ զպահ-
 պանողական զօրութի աջոյ քոյ,
 և փրկեալ զես յերկիւղէ գիշե-
 րի, և 'ի դիւնէ չարէ: Այլ զի
 զյիշատակ սոսկալի, և նա քո
 անունոյ միշտ համբուրեալ շնոր-
 ժամբք հողւոյ ըզձութե շնոյ՝
 կեցից պահպանեալ ընդ այնո-
 սիկ՝ որ կարգան զքեզ 'ի բոլոր
 սրտէ, և 'ի դրոշմէ խաչի քոյոյ
 նշանիդ, զոր անձային արեամբդ
 քո ներկեալ նորոգեցեր, և 'ի
 նոյն շնորհ որդէգրութե զմեզ
 մկրտեցեր, և 'ի փառս պատկե-
 րի քոյ նկարեալ յօրինեցեր:
 Այսու պարգևօք անձականօք ա-
 մաչեսցէ սատանայ, քակտե-
 ցին մեքենայքն, բարձցին որո-
 գայթքն, պարտեցին մարտու-
 ցեալքն, պակասեցին զէնքն
 օոյրասուրբ, մերժեցի մէզն,
 փառատեցի խաւարն, մեկնեա-

ցի մառախուղն, բազուկ քո հա-
 վանասցի, և աջ քո կնքեսցէ:
 Այլ զի դժած ես, և ողորմած,
 և անուն քո կոչեցեալ է 'ի վը-
 ծառայից քոց: Եւ քեզ ընդ
 հօր, հոգւովդ սրբով փառք,
 իշխանութի, յաւիտեանս յա-
 ւիտենից. Ամէն:

Լ՝ղօլէք սրբոյն գրեգորի նարեկացւոյ
մայ մայն ինքն ինքն. 2:

Ը արդ՝ ի վն այսքանեաց
յուսահատութեց, և
ահարկու սրտաբեկութեց, պա-
կուցանողական սաստկութեց,
նծային բարկութեց, տազնա-
պեալ հոգւով թախծութե խ-
պառ: Լ՝ղաչեմ զքեզ նր
նծածին, հրեշտակ ի մարդկու-
նէ, մարմնատեսիլ քերովնէ,
երկնաւոր արքայուհի. անխառն
իրր զօդ, մաքուր ուն զլոյս:
Լ՝նշաղախ լն նմանութե պատ-
կերի արուսեկին բարձրութե:
Վերազանց քան զնակութիւն
անկոխելին սրբութեց: Լքա-
նաւոր խոստմանն տեղի, եղեմ
շնչա-

շնչական . ծառ կենացն անժա-
 հից , բոցեղեն սրովն պարունա-
 կեալ : Դ՛ր բարձրեալն հօրէ զօ-
 րացել , և հովանացել : Զանդս-
 տեամբ հողւոյն հանդերձեալ ,
 և մաքրագործեալ , Ննակութի
 որդւոյն յարդարեալ , և տա-
 ղաւարեալ : Սիածինն հօր ,
 և քեզ անդրանիկ . որդի քո
 ծննդեամբ , և նոր արարչութիւն :
 Նոր անաղտ մաքրութեանդ՝ և
 ամբիժ բարի . ընդ անարատ սր-
 բութեդ՝ և խնամակալ բարե-
 խօս : Նկալ զմաղթանս այսր
 աղերսանաց քում դաւանողիս :
 Եւ մատո՛ր ընծայեա՛ր ընդ սմին
 խառնեալ զբանն իմ՝ նախնի մե-
 ծիդ ներբողի՛ ի քոյդ պաշա-
 տանս : Զիւսեա՛մ միացո՛ղ զմե-
 ղուցելոյս դառն հեծութի ընդ
 քումդ երջանիկ , և խնկաւորել
 հայցունածոց՝ տունկդ կենաց

պաղոյն օրհնութիւն : Օհ 'ի քէն
միշտ օգնեալ , և բարեգործել ,
և 'ի մաքրական քո ծնելութիւ
ապաւինեալ և լուսաւորեալ կե-
ցից քսի որդւոյ քոյ , և ին :

() Ժամդական թւոցդ աղօթիւք
խոստովանեալ մայրդ կենդա-
նեաց : Աւ յելիցն իմ յերկ-
րէս հովտէ առանց լըկանաց
հետեւել 'ի կեանս օթեանացդ
պատրաստութիւն , զի թեթեաս-
ցի կատարածն իմ ինձ ծանրա-
ցելոյս անօրէնութիւն : Արաս-
ցես տօն ինձ բերկրութիւն զօրն
իմ տաղնապի՝ ողջացուցիչ եր-
կանցն եւայի : Բարեխօսեալ ,
խնդրեալ , աղաչեալ , զի ըստ ան-
ճառելի մաքրութեդ և ահա
ղբանիդ հաւատամ զընդունե-
լութիւն : Արտասուէօք օգնեալ
վտանգեցելոյս՝ գովեալդ 'ի կա-
նայս : Օրհնեք խոնարհեցո առ
իմ

իմ հաշտութի ծնողդ ան : Ընդ
 իմում թշուառիս հոգան, խո-
 րան բարձրելոյն : Չենն տուր
 անկելոյս՝ տաճար երկնային :
 Փառաւորեա՛ զորդիդ քո՛ի քեզ՝
 անծօրէն ինձ հրաշագործել քա-
 ւութի և ողորմութի՝ աղախին
 ան և մայր, բարձրասցի պատիւ
 քո ինե, և ցուցցի փրկութիւն
 իմ քե : Եթէ զիս գտցես՝ տի-
 րամայր, թէ ինձ ողորմեսցիս՝
 սրբուհի, թէ զկորուսեալս շա-
 հեսցիս՝ անարատ, թէ զհար-
 թուցեալս յանձանձեսցես՝ եր-
 ջանիկ, թէ զամաչեցեալս յա-
 ռաջ մատուցես՝ բարեշնորհ,
 թէ յուսահատելոյս ինձ միջնոր-
 դեսցես՝ միշտ սբ կոյս, թէ
 զմերժեալս ընտանեցուցես՝ մե-
 ծարեալդ յից, թէ յիս ցուց-
 ցես զգթածութի՛ լուծիչդ անի-
 ծից, թէ զծփեալո հաստատեա-

ցես՝ հանդիստ . թէ 'ի խռովու-
 թեցս յուզմանց փոխեցես զիս՝
 խաղաղարար . թէ վրիպելոյս ինձ
 հնարաւորեցես՝ գովեալ . թէ
 մն իմ մտցես՝ ի հանդէս՝ մահու
 նահանջիչ . թէ զդառնութիս
 իմ անուշեցես՝ քաղցրութիւն .
 թէ զբաժանման իմ խտրոց քակ-
 տեցես՝ հաշտութի . թէ զան-
 մաքրութիս իմ բարձցես՝ եղծ-
 ման ընդոտնիչ . թէ զմատնեալս
 մահու փրկեցես՝ կենդանի լոյս .
 թէ զսպեացս ձայն հատցես՝
 բերկրութի . թէ զխորտակեալս
 կաղդուրեցես՝ դեղ կենաց :
 Թէ 'ի կործանեալս յիս ակնար-
 կեցես՝ հոգելից . թէ ողորմութի
 ինձ պատահեցիս՝ կտակ նուիրեալ :
 () Բհնեալ միայն 'ի շրթ-
 թունս ամբիծս լեզունաց երջան-
 կաց : Մհա կաթիլ մի կաթին՝
 քուփչ կուսութե՝ յանձն իմ
 անձ

անձրեւել՝ կենաց ինձ զօրէ։ Անյրդ
 քարձրելոյ ան յսի՝ արարչին երկ-
 նի, և բնաւին երկրի։ Օր
 անճառապէս ծնար բովանդակ
 մարմնովն, և համայն անութն,
 որ փառաւորեալ է ընդ հօր, և
 հոգւոյն սրբոյ՝ էութիւն, և անքն-
 նութիւն մերոյին բնութիւն միացե-
 լով յամ, և յամուամ. մի յեր-
 բորդութէն. նմա փառք յաւի-
 տենից յաւիտեանս.

Եւ մէն։

Երեցս երանեալ սէյ արհի եղեա-
 Լոպոսի կեղեկեցոց շերտեմ
 Լամբրոնացոց ասացեալ :

Եղերո խղճանաց՝ խօսք ընդ
 յնի :

Ե՛ Եւ դու նայեա՛ յիս ամե-
 նակարօղ տր իմ յն, յա-
 թոռոյ փառացդ՝ և շնորհաց,
 ապրով անարժան քո ծառայիս
 զանխոով միտս՝ ՚ի յոյս հան-
 դերձեալ քոյ յուսոյդ : Տես
 տէր թէ՛ որքան վտանգիմք յաղ-
 ցաւոր կենացս կրից ՚ի զանազան
 հողմոց բքարեր շնչմանց երեք-
 ալեանն խռովութիւն, թշուա-
 րացեալ մաացս երեւեալ : Չու-
 ճիմ

նիմ տէր, պատուդ դործոց քեզ
 նուէր հաշտութե. քանզի զոր
 ունել կարծէի՝ մաշեալ պակա-
 սեաց՝ ՚ի քում ահաւորութեդ
 եկեալ գիտութի: Ալ ես մերկ
 և թափուր, կիսամեռ՝ և ողե-
 կործան միայն զմարդասիրութե
 ոտիցդ կախիմ, բուն հարեալ
 զդմանէ. և ոչ երբէք զթողուլն
 ախորժեմ: Հան զիս ՚ի չարս
 շաւղաց, զորս բերանով իմով
 աղարտեմ: Ալ ուսո՛ զճանա-
 պարհս քո ուղիղս, որում կա-
 մօք սրտիս վկայեմ: Անկայ ՚ի
 մահիճս մեղաց, և ես ինձէն
 զգարշութի մեղացս բողոքեմ •
 Տուր զբժշկութիւն ախտացեալ
 հոգւոյս, որ առողջացուցանել
 զայլս խաբեմ: Օգուտս հո-
 ծեալս բանի յեկեղեցիդ անդ-
 բանկայ առաջի ամ երկիւղա-
 ծաց քոց նուիրեմ: Աերիցին
 տնանկբ,

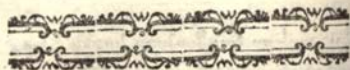
տնանկք, և յագեսցին 'ի սմա-
նէ, և օրհնեսցեն զքեզ, որ
զմորդ խնդրեն: Օղորտացեալ
քո լոյս բարեկամացն քոց ցու-
ցանեմ. յիշեսցեն սովաւ, և
դարձցին առ մորդ՝ որք 'ի ծագաց
երկրէ քումդ գիտութիւնս փափա-
գին: Վեզ փառք՝ պարծանք
և գրաւ աշխարհի՝ 'ի յերկինս
փառաւորեալ, յաւիտեանս
յաւիտենից:

Եւ աղէքս հաղթանաց նորին նէր-
սէսի տոս սէ հոգին ան :

Այլ ար՝ և դաստիարակ, հեղձ
և խնամօղ ան իմ հոգի, շն-
չեա՛ի մրրկեալ ծովս խորհրդոյս
զսիւգ շնորհիգ՝ որով խաղաղի,
և ուն միշտ երախտիւք քո ստա-
ցար զիս քեզ պարտական գո-
վեստի, լինց և այժմ զընթան
իմ օրհնութիւն տէր ցնծալի, թէ-
պէտ և եմ անարժան տաճար
լինել քումդ հանգստի, այլ դու
առատ առ միայն գործի հնչման
քո ձայնի, և զանճառ խորհրդոյ
քոյ հանճար տարփալի, բացեալ
փայլեցո՛ խնդրողաց նորին առա-
ջի : Ի փառս պատուոյ մեծի
քոյ անունն սլոգ սիրելի, և ինձ
կշտամբանս բարբառ բերանոյս
ծիտօղ ծառայի :

Կո-

Նորին հերսէսի լամբրօնացոյ տ-
ապետը 'ի Ռինո-լէ-ան .
տաղ . կէ :

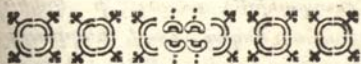
Լըօլէ, անյին . որ 'ի Գորյո-լէ-ան
իցէ , իմ 'ի վէշոս :

Այլ շուրջ պատեալ 'ի տա-
րակուսանացս յիմ կող-
մանց սրտիւ շաղախեալքս , և
ունկնդրութեան կարօտեալքս՝
նայիմք առ քեզ փորձ տկար բնու-
թեա քահանայապետդ յս : Ա՛յլ
որ վասն մեր մեղս եղեր , զի մեք
լիցուք վասն քոյ արդարութի :
Ա՛յլ որ վս մեր երկրաւոր եղեր ,
զի մեք լիցուք վս քոյ երկնա-
ւորք : Ա՛յլ որ վասն մեր հաց
և զեր , զի մեք 'ի ճաշակելն զքեզ՝
սրբեա-

սրբեացուք : Տո՛ւք զպարարեալ
 վշտօք մարմին քո՝ իմ՝ սրտի սր-
 բարար կերակուք . Սատուո՛ւա-
 կեա՛ն զարեան քոյ վտակ անմեղ
 կայլակեալ՝ որդւոց մարդկան ան-
 մեղութիւն զմայլումն : Զգեա՛ն
 զփրկական քո զխաչդ զօղելոցս
 'ի ծով աշխարհիս առ քեզ վե-
 րածիչ : Կարօտացաք շնորհի՛
 սիւնեա՛ն : Լքաք 'ի գործոց՝ քա-
 լեա՛ն : Խարխառիւմք զխաւար՝
 ճառագայթեա՛ն : Կործանեցաք
 'ի հաւատոց՝ հաստատեա՛ն : Դու
 ես յոյս , դու ես լոյս , դու ես
 կեանք , դու ես քաւութիւն , դու
 ինքն եւ անմահութիւն : Վեղ
 սպասեն յեցեալքս 'ի շնորհս
 քո : Դ՛ քէն կարօտին առնուլ
 փրկութի խառնեալքս 'ի մար-
 մինդ քո : Օքեզ ունին քա-
 լիչ քահանայ՝ գնեալ արեամբ
 հօտս քո : Հայեաց յամենե-
 սեան :

սեան : Սփռեա՛ զտարակուսանս
 մեր քոյին վաստակովքդ : Հան-
 դարտացո՛ զխռովութիս մեր՝ քոյին
 խաղաղութեամբդ : Հանգո՛
 զաշխատանս մեր 'ի քո օթե-
 վանսդ , ուր դու գնացեր ո՛վ
 նոր , և խոստացար : Արժանա-
 ցո՛ զքոյսս՝ փառաւորել զքեզ
 այդր ընդ հօր , և ընդ նք հոգ-
 ւոյդ յաւիտեանս , Ամէն :

Նորին հեթանոսի աղօլէս առաջեալ
 առ խաչելէալն յս: 'Ի Տէկնոսէ
 աղլ. ճխբ. 7:

Եւ քեզ ակնարկեմ, աղ-
 բիւր ջրոյ կենդանւոյ, և
 աղաղակեմ, թէ ընդէր է ինձ
 սրբութե ծարաւիլ, երբ դու ես
 իմ սրբութի. կամ ընդէր փա-
 փաքիմ մաքրութե, մինչ դու
 ես իմ մաքրութի: Այսուհետե
 ուսեալ, եթէ դու ես իմաստու-
 թի մեզ յայ տունեալ արդա-
 րութի, և սրբութի, առ քեզ
 ծարաւիմ, քեզ փափաքիմ,
 քեզ տուիամ, տուր իմ ծարա-
 վեալ ոգւոյս զքեզ զովացումն
 աղբիւր ջրոյ կենդանւոյ խաղա-
 ցելոյ

ցելոյ 'ի կեանսդ յաւիտենից,
 Օտարաւիմ ըմպել 'ի կրկին
 վտակաց կողիդ, որով և սրբեալ
 սիրով քո զմայլիմ: Վաղց-
 նում ուտել զմարմինդ, որով
 կենդանացեալ անմահ ես լինիմ:
 Փափաքիմ ողջագութել զսոց-
 ունս ձեռացդ, որով հասեալ
 առ քեզ պսակիմ: Տոբամ
 ականարկել զդէմսդ, որոյ ապտա-
 կան 'ի վերաց իմոց բժշկիմ:
 Աղղաղակի լուր ինձ ար, զի
 նուազեաց յինէն հոգի իմ:
 'Առաղեցաւ հոգի իմ 'ի քո ան-
 ճառդ սիրոյ: Տոչորեցայ յառ-
 քեզ՝ տուփանացդ՝ ո՞վ վն իմ
 խաչեալ: Թալկացայ, յորժամ
 առ քեզ ականարկեմ՝ ո՞վ վասն
 իմ ապտակեալ: Աւ աղաղա-
 կեմ, ցոյց ինձ զդէմս քո. լսե-
 ցո՛ ինձ զբարբառ քո. զի ձայն
 քո քաղցր է, և դէմք քո գե-
 ղեցիկ:

զեցիկ : Ա՛րբ եկից՝ երևեցայց
 քեզ : Ա՛րդ՝ լուր ինձ , և ար-
 բեցո՛ զիս վաղվաղակի քո զի-
 տուքդ և սիրով , զի և յինէն ,
 որ հաւատամ ՚ի քեզ , բղխես-
 ցեն աղբիւրք ջրոց կենդա-
 նութն :

١٢٠

Նշանակու-լէ՛ք խորհրդոց ա՛հ, պա-
րարագիւն 'ե զ՛ք շարշարանաց
պիմ Ռեւոյ յան խնէ՛ :

Աղօլէ՛ք :

ՏՐ

իմ յս քս՝ որ վս փրկու-
թն մերոյ հաստատեցեր
զխորհուրդ սք պատարագիս 'ի
յիշատակ շարշարանաց քոց, ա-
ղաչեմ զքեզ, տո՛ւր ինձ այնքան
շնորհ և օգնութի, զի կարացից
մտադրութիւն լսել զնա, և նովա-
շահիլ զպտուղ շարշարանաց
քոց . Ամէն :

Վահանային երբեքն 'ի սեպանն
նշանակէ պսի երբեքն 'ի
պարսկէպն :

Լ. Ղ. Ե. :

Տր իմ յս քս որդի այ կեն-
դանւոյ՝ որ 'ի մերձենալ ժամու
չարչարանաց քոց սկսար տրտ-
միլ և տխրիլ, շնորհեա՛ ինձ, զի
յօժարութիւն համբերեցից ամ
նեղութեց իմոց վս սիրոյ քոյ,
որ ես ան սրտի իմոյ, և զօրու-
թիւն չարչարանաց քոց եղիցի
ինձ փրկարար. Լ. մէն :

Քաղաքացիներն ահա տեսնելն զպատարա-
 ըտգին նշանակէլէ զսին աղօթելէն 'ի
 Ռջ պարտիպէն :

Աղօթք :

Տր իմ յս քս որդի ան
 դանւոյ, որ աղօթելով 'ի մէջ
 պարտիպին կամեցար զօրանալի
 հրեշտակէ, շնորհեալ ինձ, զի
 զօրութիւն սր աղօթից քոց հրեշ-
 տակն քո միշտ օգնեսցէ ինձ
 յամ աղօթս իմ. Ամէն :

Քաղաքացիներ յորժամ տակ պիտու
 լանին նշանակել պէն անկեանքն
 'ի վրէժնոց եւ զբոս-
 նելն տրեմէ :

Եւ լինի :

Տը իմ յս քս, որ աղօթելով
 քոյ 'ի մէջ պարտիզին առ հայրն
 երկնաւոր 'ի սաստիկ տրտմու-
 թէդ հոսեցեր զքրտունս արեան
 յամ երակաց քոց՝ շնորհեալ ինձ,
 զի և ես յիշելով զչարչարանս
 քոյ հանապաղ հեղից յաչաց
 իմոց զաղբիւրս արտասունաց .

Եւ մեն :

Բահանայն ցորժամ էլանէ 'ի բէն
 և համբոսի զնա, նշանակէ
 ցորժամ քն գնաց 'ի դէմ
 ցոսացի, և համբոս-
 քն հասանէցաւ
 'ի նաւ-
 նի:

Լ. ԴՈՒՆ:

Տը իմ յն քն որ յանձն առեր
 համբոսիւ մատնիլ 'ի յանօրէն
 յուղայէ. շնորհեալ ինձ, զի մի
 երբէք մատնեցից զքեզ, այլ զի
 սիրեցից և բարի արարից ամե-
 նից զըպարտողաց և հալածչաց
 իմոց. Լ. Դ. Դ.:

Քառասնային գնալն 'ի գրքին խղճն
նշանակե գլխի կապելն 'ի հրէից:

Եւոթ:

Տը իմ յս քս, որ յանձն առեր
կապիլ 'ի հրէից, աղաչեմ զքեզ
արձակեալ զիս 'ի կապից մեղաց
իմոց, և կապեալ զիս կապանօք
ամենասուրբ օրինաց քոց. որ-
պէս զի ամ զօրութիւն հոգւոյ և
մարմնոյ իմոյ կարացից քեզ ան-
դադար ծառայել. Եւմէն:

Քահանայն յորժամ ասէ զժամա-
հարմ, նշանակէ զչնի մայրա-
կէնն 'ի Կամ Քահանայապէ-
սին անմայի :

Եւոբ :

Տի իմ յս քս որ յանձն առեր
գատիլ իբրեւ զմեղապարտ առա-
ջի քահանայապետին աննայի և
անիրաւաբար ապտակիլ 'ի ծա-
ռայէ նորին, շնորհեա՛ զի մի եր-
բէք անկայց 'ի մեղս, այլ շնորհ
հոգւոյդ սրբոյ զիս միշտ զօրա-
ցուսցէ 'ի սկահել զպատուի-
րանս քոյ :

Քահանայն յորժամ տակ՝ քի ա-
 զորմեան, նշանակել զպէսութիւնս
 խանութն զքն ի պատն խահա-
 նայապէսին կայիւ-
 փայլի :

Աղօլի :

Տի իմ յս քս որ ի տան կայիա-
 փայլի երիցս անգամ ուրացեալ
 եղեր ի պետրոսէ վիմէ, աղա-
 տեան զիս յրնկերութիւն ամբա-
 րիշտ մարդոց, զի մի ըստ չար
 օրինակի նոցին և ես գործելով
 զմահացու մեղս, ի քէն հե-
 աացայց . Ամէն :

Քաճառեացն ցարժամ խաղաղութն
 արայ ժողովելուսն, շշմանիւ պսն
 հայելն 'ի պէտքոս, և պնդա
 պղծութի :

Աղօլ :

Տի իմ յս քս, որ հայելով 'ի
 մեղուցեալն պետրոս՝ բղխեցու
 ցեր յաչաց նորա զարտասուս ա
 պաշխարութե, շնորհեաւ և ինձ
 հանապաղ լալ զմեղս իմ, և ոչ
 ևս երբէք զքեզ բարկացուցա
 նել մեղօք իմովք, որ ևս ան իմ
 և բարութի իմ :

Ամեն :

Քաճանայն յորժամ խաբարաց զա-
ղօլէս, և զԳիւրճն՝ նշանակի-
լի մօտիլն առ ոյն-
զապոս :

Լ. զօլէս :

Տը իմ յն քն, որ յանձն տուեր
գնալ յատեանն պիղատոսի, և
առաջի նորին դատիլ և ամբառ-
տանիլ, ուսո՞ ինձ աղաչեմ զքեզ
յաղթահարել զամ նենգութի
ամբարիշտ մարդոց, և միշտ բա-
րի գործովք դաւանիլ զամենա-
սուրբ հաւատ քոյ :

Լ. մէն :

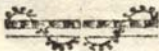

Քահանայն յորժամ 'ի Տէջ սէղա-
նոյն աղօլէի վն իարդաւոյ պատե-
պարանն, նշանակիւ զսնի
պանելն առ հե-
քօղէս :

Աղօլի :

Տը իմ յն քս, որ առաջի հե-
րովդէի համբերութիւն լուար չա-
րախօսացն քոց, և յանձնառեր
զկատականս նց, շնորհեալ ինձ,
զի մի անիրաւութիւն զըպարտո-
ղաց իմոց տառապեցուցին զիս,
և մի սրբազան խորհուրդք քո
արհամարհեցին կատականօք
յանօրէն մարդոց .

Ամէն :

Քահ

Վահանայն ցործած տաւ պաւ-
 փարանն՝ և պահապանսն՝ նշա-
 նակէ պէտէց յէրա փանելն
 պսս տա ողբապոս :

Աղօլէ :

Տր իմ յս քս , սր 'ի հերովդէէ
 առ պիղատոս կրկին դարձեալ ,
 զնոսին վերստին բարեկամս լի-
 նիլ կամեցար . շնորհեա՛ ինձ , զի
 մի երկեայց 'ի թշնամութենէ
 մարդկան , այլ 'ի թշնամութե
 նց պտուղ ինչ շահեցայց , զի
 քեզ նմանակից յայսմ լինիլ
 կարացից . Ամէն :

Քահանայն ցործում էանայ զսկին
 Զանախէ զհրէից Ռիւսցոցոսնէն
 զսն 'ի զգետոսց :

Լ. զԵ. :

Տի իմ ցն .քս, որ յանձնառեր
 մերկանալ 'ի զգետառուցդ, զի
 մերկացեալ մարմնով ևս առա-
 լել գան հարեալ լինէիր վս իմ.
 շնորհեա՛ ինձ, զի կատարելապէս
 խոստովանելով զմեղս իմ մեր-
 կացայց զհին մարդն, և զգե-
 ցայց զնորն, զի մի երբէք գտցես
 զիս ունայն յառաքինութեց.

Լ. մէն :

Ք. ա.

Քահանային սպաս դնելն՝ նշա-
նակէ զբնի ծեծելն 'ի հրեկոյ :

Լ.դօլէ :

Տը իմ յս .քս , որ յանձնառեր
կապիլ 'ի սիւնն իբրեւ զմեղա-
պարտ , և թոյլ ետուր հրեկոյ
զքեզ անողորմաբար դան հար-
կանել . շնորհեալ ինձ , զի յօ-
ժարութեամբ ընկալայց 'ի քէն
զհարուճածս զթութե .քո , և զի
մի երբեք կամեցայց զքեզ դան
հարկանել մեղօք իմովք .

Լ.մին :

Ք.ա.

Վաւանայն ցործած ծածկէ պսկէն
 նշանակէ պսի ժշով պատկէն
 'ի հրէեց :

Աղօլ :

Տը իմ յս քս, որ վս իմ ըն-
 կալար 'ի գլուխ քոյ զփշեղէն
 պսակն, շնորհեա ինձ զի 'ի վը
 երկրի համբերութիւն ընդունելով
 զփորձութիւն, և զտառապանս,
 արժանի եղէց քեզ պսակակից
 լինիլ յերկինս. Ամէն :

«Քահանայն յորժն լուսնայ պլեռոս
 էր՝ նշանակել պարկապուսի լուսն
 նուրն պլեռոս, ե պատելն,
 քառեալ էմ ես յարե-
 նի արդարայր
 այդորիկ :

Լ. Գ. Է. :

Տը իմ յս քս որդի ան կեն-
 դանայ, որ թէպէտ անմեղ գտար
 առաջի պիղատոսի դատաւորին,
 թակայն յանձնառեր զկատա-
 կանս, և զամբաստանութիւնս
 հրէից. շնորհեա՛ ինձ, զի ան-
 մեղութիւն կեցից յայսմ աշխար-
 հի, և ոչ երբէք խռովեցայց՝
 յորժամ զըպարտիցիմ՝ ի թշնա-
 մեաց իմոց. Լ. Գ. Է. :

Ք.

Քանհանայն յորժամ գաւանայ մա-
 ժողովուրդն, և մալ, ողջն
 արու թեւանց, նշանակէ յոր-
 ժամ պիղապոս արդարաւ է-
 հան պէս մա ժողո-
 վուրդն :

Եղբւր :

Տը իմ յս քս, որ վս իմ մե-
 ղաւորիս առաջի հրէից ծաղը լի-
 նիլ յանձնառեր, շնորհեալ ինձ
 աղաչեմ զքեզ՝ զի մի՛ սնաւիա-
 ռութիւն հպարտացայց, այլ զի
 յաւուր յետին ահաւոր դատաս-
 տանին կարացից քոյին ամբի՛ծ
 զգեստութն զարդարիլ :

Եմն :

Քա

Քահանայն ասելով՝ արժանի ե-
լաւ, նշանակել զքնի գոտաւ-
պարտիւնն 'ի հահ:

Եւթեր:

Տի իմ յս քս, որ վասն իմ
յանձնառեր դատապարտիլ 'ի
մահ խաչին. շնորհեալ ինձ, զի
և ես վս սիրոյ քոյ յօժարութիւն
յանձն առից զիմ սաստիկ, և
զանողորմ տանջանաց պատիժս,
և զի մի զընկերն իմ անղգա-
մութիւն դատեցից.

Եւհն:

Վհայն յորժամ յիշատակէ զիւն
 գանիս՝ նշանակէ յորժամ քն
 զիտան 'ի յոսն Բարձրաւ
 Գնայր 'ի Գողգոթայ :

Աղօթք

Տր իմ յս քս , որ վս իմ մե
 զաւորիս զխաչատիայտն յուր
 բարձեր , շնորհեա՛ զի և ես
 զխաչն ներդուծեց յօժար սրտիւ
 յանձն առից , և վս քոյոյ սի
 րոյդ անտրտունջ համբերեցից
 նոցա . Ամեն օ

Վահանայն յորժամ գնէ պէտք 'ի
 վր սկիհին, նշանակէ պարտա-
 ւորումն չմէ սք պարտիւ-
 քին 'ի վերայ գասգաս-
 ւանին վերանի-
 քոյ :

Աղօլք :

Տր իմ յս քս, որ հասեալ 'ի
 տեղի խաչելութն ասացեր ցլա-
 լագին կանայսն, մի լայք 'ի վր
 իմ, այլ լացէք 'ի վր անձանց
 ձերոց. շնորհեա՛ ինձ աղաչեմ
 զքեզ, զի լացից զմեզս իմ, և
 ուսո՛ ինձ զսէր, և զողորմութի,
 զի հաճոյ գտայց առաջի ա-
 չաց քոց. Ամէն :

Վաւ

Քահանայն յորժամ օրհնէ պե-
ծայսն, նշանակէ պէս Բե-ե-ռ-ե-լ-ն
'ի վերայ խաչին :

Աղօլի :

Տը իմ յո քս, որ վծ իմ 'ի խաչ
ելանել կամեցար, բռնուելով չ
քեզ զմեղս մեր, և զմահ մեր,
աղաչեմ զքեզ, բռնուեալ ընդ
երկիւղ քոյ զմարմին իմ, զի
պահելով զպատուիրանս քո՝
քեզ խաչակից լինիլ արժանա-
ցայց . Ամէն .

Քա.

Քահանայն Բարձրացոյցանէլով
 զԷ նշխարն՝ նշանակէ յորժամ
 'ի վեր Բարձրացոյցին
 գնալէտուն քն :

Եւովն :

Տը իմ յս քո, որ վն իմ մե-
 ղաւորիս յանձնառեր խաչիւն 'ի
 վեր բարձրանալ յերկրէ, աղա-
 չեմ զքեզ՝ բարձ յինէն զսէր,
 և զցանկութիւն աշխարհիս, և
 բարձրացո՞ զհոգի իմ 'ի հայիլ
 միշտ 'ի յերկնային բարիսն, զոր
 պատրաստեցեր սիրելեաց
 քոց . Եւմն :

Քահ-

Քահանայն յորժամ Բարձրացու-
ցանէ զսկիհն՝ նշանակէ զհեղու-
մք արեանն քան :

Աղօլք :

Տը իմ յս քս , որ 'ի փրկարար
վերացդ քոց բղխեցուցեր զաղ-
բիւրս շնորհաց , հեղուվ զարիւն
քոյ սք 'ի թողութի մեղաց մե-
րոց , շնորհեա՛ ինձ , զի յորժամ
ցանկութիք մարմնոյ զիս շար-
ժեն 'ի մեղս՝ ապաւինեցայց առ
վերս քո , յորոց զդեղս , և զփր-
կութի ընդունիլ արժանի
եղէց . Ամէն :

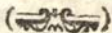
Ժք

Քառ

Վահանայն յորժամ յիշատակէ
 անընչեալս, նշանակէ զաղօլէւն
 թի՛ ի վերայ խաչին վն աղօլ
 մարդիսն :

Լ. ԳՈՒՆ :

Տի՛ իմ յս քս, որ ի վն խա-
 չին վասն փրկութեան աղօլի մարդ-
 կան, և վասն խաչողացն զքեզ
 աղօթեցեր առ հայր քո երկնա-
 ւոր, շնորհեա՛ ինձ զհեզ, և
 զգթած հոգի, զի ըստ օրինակի,
 և հրամանի քում սիրեցից ըզ-
 թշնամիս իմ, և ի սրտէ բարե-
 արարից նց. Լ. մէն :

Վահանայն յորժամ գլուխն բազ-
 խելով ասէ, գո՛ւր եւ մեզ մե-
 ղաւորաց, նշանակէ պարսկա-
 ներանկաւ ասապակին :

Լ. ԳՕԷ :

Տի իմ յս քս, որ զփառս ար-
 քայութեան երկնից շնորհեցեր
 խաչակցին քում բարի աւաղա-
 կին, նայեաց 'ի յիս աչօք զթուն
 քո, զի 'ի ժամ մահուն իմոյ
 արժանի եղեց լսել 'ի քէն, որ
 ես փրկիչ իմ, այսօր ընդիս ի-
 ցես 'ի դրախտին .

Լ. մէն :

Վահա-

Վահանայն ասելով զհայր Տէրն
նշանակէ զԷօբն Բանուն, զոր Խօ-
սեցաւ 7^մ 'ի վէ խաչին :

Եւ Էօբն :

Տէր իմ յս քս, որ 'ի մէջ այ-
լոց բանից զկուսածին մայրդ՝
յովհաննու յանձն արարեր, և
զյովհաննէս մօրդ, շնորհեալ ինձ
վս գթութեդ քո, զի և ես չե-
քեզ միաւորեցայց կապանօք
հրաբորբոք, և փոխարինական
սիրոյդ, և 'ի մէջ ալեկոծութեց,
և վտանգից աշխարհիս այսորիկ
բարութիդ քոյ զիս պաշտպա-
նեսցէ. Եւ մէն :

Վրահանայն յորժամ Բեկանէ զար-
 Բագորժեալ նշխարն, նշանալի
 յորժամ ին աւանդեաց զէր
 «Բ հագին» :

Լ. զԲ :

Տի իմ յս քս, որ վասն սիրոյ
 իմոյ մեռանելով 'ի վերայ խա-
 չին՝ աւանդեցեր զսբ զհոգիդ 'ի
 ձեռս հօր, շնորհեաւ և ինձ հո-
 գևորապէս լը քեզ մեռանիլ, և
 'ի ժամ մահոճան իմոյ 'ի ձեռս
 քո աւանդել զհոգի իմ,

Լ. մէն :

Քաղաքացիներ յորժամ պատան ալ ինք
 խարին որինմէ 'ի սկիհն, նշանա-
 ին պիշուան չի 'ի դժոխս :

Երգի :

Տի իմ յս քս, որ խորտակե-
 լով զգորութի մահու և սատա-
 նայի իջեր առ արդարսն 'ի
 դժոխս, և ազատեցեր անտի
 զհոգիս հարցն սրբոց, հնդ զգո-
 րութի անձային արեան քո 'ի հո-
 գիս հաւատացելոց ննջեցելոց,
 զի արձակեալք 'ի մեղաց մտցեն
 'ի փառսն յաւիտենականս .

Եմեն :

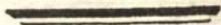

Քահանայն յորժամ տաէ՝ Գառն
այ . նշանակէ պարսպն Բաղնայ 'ի
ժամ խաղաղանն չնի վասն որան-
չելեացն պըր Գեւորն :

Աղօլէ :

Տը իմ յն քն , որ համբերե-
լով անտանելի տանջանաց արա-
րեր՝ զի բազումք բաղխելով
զկուրծս իւրեանց դառնային , և
լային զմեղս իւրեանց . շնորհեա՛
և ինձ արդեամբք չարչարանաց
քոց 'ի խորոց սրտի զղջանալ 'ի
մեղաց իմոց , և մի ևս երբեք
անկանիլ 'ի նոյնս .

Ամէն :

Քահանային ճաշակելն պատշաճ
 է նշանակել պատշաճն է :

Եւոք :

Տէ իմ յս քս, որ 'ի նորափոք
 գերեզմանի ծածկիլ, և թաղիլ
 կամեցար, տո՛ւր ինձ զսիրտ նոր,
 և զհոգի նոր, զի և ես թաղել,
 և ծածկեալ լի քեզ՝ արժանա-
 ցայց մասնակից լինիլ յարօւթն
 քում. Եւն :

Քահանայն ցարժամ հաբըն պա-
րուման, և զալիհն՝ նշանակել զ-
ծումնսն «Բ հարմարոյն չի, և զպա-
րիլն «Բ կրտսուղ:

Աղօլէ:

Տր իմ յս քս, որ յերտ մա-
հուն քո յանձն առեր իւղով
անուշիւն օծանիլ, և սր կտաւով
պատիլ 'ի յովսեփայ, և 'ի նի-
կողիմոսէ, տուր ինձ կարողութի,
զի արժանի եղէց սր հոգւով
ճաշակել զամենասուրբ մար-
մինդ քոյ. Ամէն:

Քա

Քահանայն յորջան տղօնէ յէ-
 ճաշախոհն , նշանակէ պարտ-
 քնի :

Լ. գլխի :

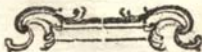
Տի իմ յն . քն , որ յարուցեալ
 'ի մեռելոց 'ի կնքեալ գերեզմա-
 նէն կոխելով զգորութի մահու
 արտաքս ելեր , շնորհեա՛ ինձ ,
 զի և ես ելանելով արտաքս 'ի
 մեղաց իմոց նորոգեցայց նորո-
 գութի կենաց , և ընդ քեզ
 յառնելով արժանի եղէց
 մտանել ի փառսն
 քո . Լ. մէն :

Վահանայն յորժամ խաղաղութի
 ասց ժողովրդեանն՝ նշանակե զսե
 Երեւելն անձանի, և աշակեր
 ասց Եւրոյ :

Եւսէ :

Տը իմ յս քս, որ զկնի յա
 րութե քո բազում սիրով միտ
 թարեցեր զմայր քո, և զաշա
 կնրոս քո երեւելով նց, շնոր
 հեա զի և ես եթէ ոչ յայսմ
 աշխարհի, սակայն 'ի հանդեր
 ձելումն զփառս քո դէմ յանդի
 ման տեսանել արժանացայց .
 Եւսէ :

Վահ

Վրահանայն ցործամ ասէ զլէպին
 արջլանն, նշանակէ պտուտառն օր
 շրջէն ի լնդ տշակէրպս
 իւր :

Աղջն :

Տր իմ յս քս որ զաւուրս քա-
 ռասուն սիրելաբար շրջեցար ի
 առաքեալս քո, ուսուցանելով
 նց զխորհուրդս հաւատոյ մերոյ,
 ուսն և ինձ ուղղել զիմ զգործս
 իմ ըստ կամաց քոց, զի մի եր-
 բէք խոտորեցայց ՚ի ճանապար-
 հաց պատուիրանաց քոց :

Ամէն :

Իրահանայն յարժամ ասաց զյէպին
 խաղաղութիւն՝ նշանակել զյէ համ-
 Բարձրահ յերկինս :

Եւ զի :

Տը իմ յս քս, որ յետ քա-
 ռասուն աւուրց առաջի աշակեր-
 տաց քոց փառաւորապէս համ-
 բարձար յերկինս, շնորհեա՛ ինձ,
 զի վն սիրոյ քո զաշխարհս ար-
 համարհելով միշտ յաւիտենա-
 կան բարեացն ցանկացայց, և
 ընդ քեզ հրճուիլ յարբայուն
 քում արժանի եղէց,
 Եւ մէն :

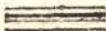
Իրահ

Քահանայն ցարժամ օրհնութիւն
 որայ ժողովրդեանն, նշանակէ զե-
 ջոհն հոգւոյն սրբոյ 'ի վերայ
 տառաջելոց :

Ապօք :

Տր իմ յս քս , որ հաճեցար
 առաքել յերկնից զհոգիդ քոյ
 նք 'ի վերայ աշակերտաց քոց ,
 որք 'ի միասին աղօթէին , սրբ-
 բեա՛ զսիրտ իմ յիմ աղտեղու-
 թէ , ուն զի հոգիդ նք գտանե-
 լով զիս իւր արժանի բնակա-
 րան՝ զարդարեսցէ զիս պար-
 գեօք շնորհաց իւրոց :

Ամէն :

Վրահամեայնե յորժամ ընկեանա
 զլէպին տաւապարանն , նշանակե
 զբարեպաշտութիւնն վրահամեայնե յի , եւ
 զմկրտութիւնն . զոր տաւապարանն
 տաւապարանն .

Եւ ընդ :

Տր իմ յն քն , որ առաքեցիր
 զաշակերտսն քո քարոզել ամ
 ազգաց զնր մարդեղութիւն քո ,
 եւ մկրտել զնոսա յանուն հօր ,
 եւ որդւոյ , եւ հոգւոյն սրբոյ .
 շնորհեա՛ ինձ ամբիժ պահել
 զօւղղափառ հաւատ քո , զոր
 ընկալայ 'ի մկրտութե իմում ,
 եւ զամ պատուիրանս քո յօժա-
 րապէս կատարել մինչեւ 'ի մահ ,
 ուղ զի արժանի եղէց 'ի հան-
 դերձելումն զքեզ ընդ հօր , եւ
 ընդ հոգւոյդ սբջ օրհնել .

Եւ մէն :

Օգնումն

Օղջուհի :

ՏԻ իմ ան յն քն զղջանամ
 և փռչիմանիմ ես բոլորով սրբ-
 տի՛ւ իմով յամենայն մեղաց ի-
 մոց , վասն զի դառնացուցի զա-
 մենասուրբ բարութիւն . և յա-
 ռաջադրեմ այլ ոչ ևս մեղան-
 չել միջնորդութիւն քոյին ամե-
 նաղօր օգնութեանդ .

Լ.մէն :

Ս. Ե. Բ. Զ. :

Լ.դօն :

Աղօլէս ալէյն լեռնայի տէրութեան
 շահն սպանաւորն պատարիւնու-
 լիւնն :

Նորհեա՛ ինձ մարդասէր տօր
 զհաճոյս քո փափաքանօք
 խնդրել , իմաստութիւն քննել ,
 ճշմարտութիւն ճանաչել . և լի-
 ով կատարել 'ի գովեստ և 'ի
 փառս անուն քոյ : Արդեա՛
 զգնացս իմ , և զոր խնդրեսն
 յինէն գործել , տո՛ւր ճանաչել
 և կատարել արժանապէս յօ-
 գուտ անձին իմոյ : Տո՛ւր ինձ
 տօր՝ 'ի յաջողութիւն և 'ի վիշտս
 անսպաւ-

անսայթաք լինիլ, մի 'ի յաջո-
 ղութիս ամբարտաւանիլ, և մի
 'ի վիշտս վհատիլ: Խնդալ չ
 այն և եթ' որ առաջնորդէ առ
 քեզ, և տրամիլ յաղագս այնր
 միայն՝ որ հրաժարեցուցանէ առ
 'ի քէն: Վեղ միայն հաճոյ
 լինիլ, և 'ի քոց սպառնալեաց
 միայն երկնչիլ: Անարգել զամ
 անցաւորս, և սիրել զքոյս վս
 քոյ, և զքեզ տր քան զամ:
 Տաղտկալ 'ի խնդութեց, որ ա-
 ռանց քոյ, և ոչ խնդրել ինչ
 բաց 'ի քէն: Վաղցրանալ 'ի
 վաստակս՝ որ վս քոյ, և ձանձ-
 րանալ յամ հանգստենէ՝ որ
 առանց քոյ: Տո՛ւր ինձ տր ստէպ
 համբառնալ առ քեզ զսիրտս,
 և 'ի յանցանել իմում առա-
 ջադրութի ուղղութե զղջանալ
 և ապաշաւել: Արա՛ զիս տր
 հնազանդ առանց հակառակուի,
 աղ-

աղքատ առանց լքման, ողջա-
 խոհ առանց ապականութե. եր-
 կայնամիտ առանց արտնջման,
 խոնարհ առանց կեղծմտութե,
 զոհարթ առանց ցոփութե, տր-
 տում առանց վհատութե, հան-
 դարտ առանց դանդաղանաց,
 երազ առանց թեթևութե, եր-
 կիւղած առանց յուսահատութե,
 ճշմարիտ առանց նենգութեան,
 զբարիս գործել՝ առանց յանդգ-
 նութե, զընկերս խրատել՝ ա-
 ռանց գոռողութե, և շահիլ բա-
 նիւ և օրինակաւ առանց կեղ-
 ծաւորութե: Տո՛ւր ինձ ար սիրտ
 զգաստ՝ ոչինչ բազմահոգ խոր-
 հրդուք՝ ի քէն անջատական,
 և վսեմ, յոչինչ անարժան
 կրից վայրբերական, և ուղիղ՝
 ի ճախող մտաց անխոտորնա-
 կան, և արի՝ ի վշտաց անպար-
 տելի, և աղատ՝ ի թիւր և ի
 բուռն

բուռն ախտից աննոճաճելի :
 Հնորհեա՛ ինձ եր միտս՝ 'ի ճա-
 նաչել զքեզ . և զփոյթ՝ 'ի խնդ-
 րել զքեզ . զիմաստուի՝ 'ի գտա-
 նել զքեզ . և զառաքինի վարս՝
 'ի հաճոյ լինիլ քեզ . համբե-
 րութիւն հաւատարմութիւն քեզ
 սպասելոյ . և յոյս՝ մինչ 'ի վախ-
 ճան զքե վարելոյ . կցորդ չար-
 չարանաց քոց լինիլ ապաշխա-
 րութիւն . և յերախտիս քո վայե-
 լել յաստի կեանս շնորհօք . և
 խնդութիւն քո զոճարճանալ 'ի
 հանդերձեալն փառօք .

Լ.Ան .

Նորին աղբիւր, զիսմն ունիւն
 սիրաց :

Առարիւն անճառելի, որ ի
 դանձուց իմաստութե քոյ զերիս
 քահանայապետութիս հրեշտա-
 կաց հաստատեցեր, և զնն ի
 լուսեղէն խորանսն երկնից հրա-
 շտփառապէս դասակարգեցեր,
 միանգամայն և զամ տիեզերս
 վայելչապէս հանդերձեցեր, և
 որ ետդ ճշմարիտ լուսոյ և իմա-
 տութե աղբիւր, և գերագոյն
 նախասկիզբն. հեղ ի խաւա-
 րեալ միտս իմ զնշոյլս պայծա-
 րութե, և փարատեցո՛յ յանձնէ
 իմմէ զերկնակի խաւարն բնածին՝
 զմեղս և զանդիտութի : Վու-
 որ զլեզուս տղայոց դնես պար-
 ղալօօսս, վարժեա՛ զլեզու իմ,
 և լից օրհնութիւն շնորհաց քոց

զըր-

զըթումս իմ : Տո՛ւր ինձ զսը-
րութի իմանալոյ . զընդունակութի
պահելոյ . զկորովամտութի մեկ-
նելոյ . զգիւրընկալութի ուսանե-
լոյ . և զամենառատ շնորհս խօ-
սելոյ : Ասգմեալ յարդարեա՛ն
զմուտս իմ . ուղղեա՛ն զգնացս
իմ . և կատարեա՛ն զեւս իմ 'ի
քս յս 'ի տր մեր .

Էմէն :

Լ'դոլէ՛ս առ ա՛թ իոյսն հարեմմա՛ն
 ծիհն, առ ա՛թ անձաւոյն յաճե՛փ,
 և առ պահապան հրէշպանին. զի
 Բարեկեօսութիւնք իւրեանց արժանի
 անկեցին նախապարտութեան
 լախճանէլոյ :

Ո՛վ տիրուհի իմ բաղմագութ,
 և սբ յովսէփ, և հրեշտակ իմ
 պահապան, խոնարհաբար աղա-
 չեմ զձեղ, զի վս սիրոյն քնի
 մի դադարիցիք 'ի պաշտպանելոյ
 և 'ի նախախնամելոյ զիս 'ի դա-
 րանաց և 'ի փորձութեց դիւին,
 թէ 'ի ննջման, և թէ 'ի յարթ-
 նութե, և մանաւանդ արդէն
 իսկ պաղատիմ առ գթութիւն
 ձեր, զի 'ի ժամու մահուն ի-
 մոյ

մոյ հասանիցիք 'ի յօգնութիւն
 հոգւոյ իմում . և նախախնամե-
 լով զիս ազատիցէք 'ի ձեռաց
 բաղմապատիր գնդից դժնէից
 դիւաց . ում զի յայնմիկ սարսա-
 փելոյ և ահեղի ժամու հոգե-
 վարութեն իմոյ զօրացեալ տի , և
 նպաստաւորեցեալ 'ի ձէնջ՝ յաղ-
 թօղ գտայց ընդդէմ լրբենոյ
 թշնամւոյ իմոյ բանսարկուն . և
 զգարանս պատերազմաց նորին
 խապառ խորտակելով , և զնա
 գնդաւն իւրով 'ի փախուստ վա-
 նելով յինէն , արժանաւորիցիմ
 ընդդռնելութեն խորհրդոց սրբոյ
 եկեղեցւոյ : Ալ այսպէս 'ի ձեռն
 փրկաւտ խորհրդոցս այսոցիկ
 վերահաշտելով ընդ ան իմոյ յսի
 քսի արդիւնաւորիցիմ նովաւ
 զինու հաւատոյ և յուսոյ պատս-
 պարիլ , և անվտանգ 'ի նենգու-
 թեց օգայնոց այսոց չարաց զեր-
 ծա-

ծանիլ. և երջանկապէս առ ձեզ
 'ի լուսեղէն խորանն ամենից սբօց
 վերաժամանել. և մշտնջենաբար
 սիրել. և փառաւորել ընդ ձեզ
 զանոն իմ յս քս հանդերձ հարբն
 և ամենասուրբ հոգւովն 'ի յա-
 ւիտեանս. Ամէն.

